



དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།

གསོ་བའི་ལྷན་ཁག།

འཕྲོད་བསྟེན་ཅན་གྱི་ འབྲུག་གི་ལམ་ཕྱོགས།

ROYAL GOVERNMENT OF BHUTAN
MINISTRY OF HEALTH

“TOWARDS A HEALTHIER BHUTAN”



གསོ་བའི་སློན་པོ་དང་ ཆེས་མཐོའི་འགོ་དཔོན་ཚུ་ མ་ཡུན་མར་ལས་འོང་མི་ འབྲུག་འཛུགས་མཆོག་གི་དང་ ལྷན་བཞུགས་འབད་བའི་བསྟེན་པ།

“འབྲུག་འཛུགས་ མ་ལངས་པའི་ དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་”

Health Minister and senior officers with specialist-doctors recruited from Myanmar
“Addressing the shortage of doctors”

མཚོ་ , གི་ སྤྱོད་འབྲས་གཙོ་བོ་ཚུ།

MAJOR ACHIEVEMENTS IN ONE YEAR

© *Office of the Minister
Ministry of Health
Royal Government of Bhutan, 2009*

**MAJOR ACHIEVEMENTS IN ONE YEAR
(JULY 2008 TO JUNE 2009)**



**ROYAL GOVERNMENT OF BHUTAN
MINISTRY OF HEALTH**



མི་དབང་འཇིགས་མེད་གོ་སའ་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཕྱུག་མཚོགས།

His Majesty Druk Gyalpo Jigme Khesar Namgyel Wangchuck



མི་རྗེ་སློན་ཚེན་འཇིགས་མེད་འོད་ཟེར་འཕྲིན་ལས་མཚོགས།

Hon'ble Lyonchen, Jigmi Y. Thinley



གསོ་བའི་སློན་པོ་བཟང་ལེགས་འབྲུག་པ་མཚོགས།

Hon'ble Health Minister, Zangley Dukpa

Introduction

The *Druk Phuensum Tshogpa (DPT)* won with a landslide in Bhutan's first general elections. "Equity and Justice" prevailed and Bhutan's first democratically elected Prime Minister was conferred *Dakyen* by His Majesty the Fifth Druk Gyalpo on the 9th April 2008.

Upholding balanced or equal regional representation, the jugular vein of democracy, and considering capability and integrity, ten Cabinet Ministers were chosen from different regions of Bhutan. The Member of Parliament from Khar-Yurung constituency, Pema Gatshel, *Dasho Zangley Dukpa* was assigned the task of making a "Healthier Bhutan", as *Lyonpo Zangley Dukpa* became Bhutan's first democratically elected Health Minister.

One year has passed since the formation of the Government and it is time to reflect on social, economic, cultural and environmental developments of the last one year. How has the Government performed and is the DPT living up to its commitment of achieving Gross National Happiness (GNH) by strengthening the four pillars of GNH, as enshrined in the Party's Manifesto.



Health Secretary welcomes the new custodian of health (April 10, 2008)

What has been done to make a Healthier Bhutan, improve quality of services delivered, promote Medical Tourism, establish a Medical College, strengthen district hospitals by manning them with minimum of three doctors including a gynecologist and equipping all district hospitals with a minimum of two functional ambulances? What measures were taken to ensure universal access to safe drinking water? In simple words, what has been achieved?

This is important to record and assess or monitor and evaluate performances. This report seeks to unravel or highlight some of the major achievements under the stewardship of *Lyonpo Zangley Dukpa*. However, this report does not contain the business-as-usual regular on-going activities. Important policy decisions and activities are mentioned. Activities are grouped in line with the *DPT's* policy to strengthen the four pillars of Gross National Happiness (GNH).

A: Good Governance

Good Governance, which is a central tenet of GNH has been strengthened through the following administrative and policy reforms/initiatives.

I. Individual Program Presentations

In what may be referred to as orientation, Secretariat, Departments, Divisions, Units and other agencies of the Ministry informed Hon'ble *Lyonpo* on policies, challenges and the way forward, including the draft 10th FYP document of the Ministry. Hon'ble *Lyonpo* was appraised about proposals received from the *Dzongkhags* about capital investments and the dialogues that ensued with *dzongkhags*. *Lyonpo* was informed of the criteria that the Ministry had set for the constructions of Out Reach Clinics (ORCs) and Basic Health Units (BHUs) I and II.

II. Revisiting the Health Sector 10 FYP

Highlighting that the 10 FYP was drawn up after extensive deliberations with the formation of a Planning Core Group to guide and review the plan, *Lyonpo* was informed of the major capital investments such as, construction of the Gelephu Regional Referral Hospital, 40 bedded Samtse district hospital, Public Health Laboratory, Basic Health Units across the country and Rural Water Supply and Sanitation Schemes.

The Minister applauded the draft document and informed that creating a Healthier Bhutan was the new Government's focus, per-se health. Universal provision of safe and sustained drinking water to all households as one of the three priorities of the Government was underlined.

Additionally, *Lyonpo* outlined that Members of Parliament, especially members of the National Assembly had pledged or committed to undertake programs to improve health service delivery. This was communicated formally through letters and also in person to the Ministry of Health. Accordingly, the Health sector 10 FYP document was revised. Commitments of the Government were acknowledged and the revised plan sent to the Gross National Happiness Commission (GNHC) for incorporation in the plan document.

The following proposals requiring capital investment were received from the *Dzongkhags*, and later from Members of Parliament, which were submitted to the GNHC.

SI No.	Proposed in the 10 th FYP	Numbers
1	Up-gradation of BHU II to BHU I	17
2	New BHU II construction	10
3	Up-gradation of ORC to BHU II	24
4	Up-gradation of sub-posts/dispensary	04
5	Relocation of BHU II	05
6	Reconstruction of BHU II	12

III. Instituting open forum discussions

The first of its kind, the open forum wherein Heads of Departments of the JDWNRH and personnel in the Headquarters spoke and deliberated on various issues was instituted. It is a move towards enhancing transparency, a tenet of Good Governance. Issues concerning Human Resources Development (HRD), such as equity in opportunities for trainings, workshops and meetings, promotion and Continuing Medical Education (CME) were discussed.

The need to declare all HR activities on the health web site, especially pertaining to ex-country trainings and studies was highlighted. This would also promote transparency.

IV. Weekly meetings for all departments, programs and agencies

The weekly meeting system was instituted to strengthen monitoring and supervision and discuss issues within different agencies. This is also aimed to build a sense of team spirit and working relationship. These meetings were instituted against reports from the Royal Audit Authority (RAA) and the Anti Corruption Commission (ACC) that a leadership vacuum existed in most agencies. The weekly meetings provide opportunities for the active participation of personnel in different agencies. Participation and interactions are factors contributing towards the development of leadership qualities.

V. Monthly Progress Report and Coordination Meeting (PRCM)

Chaired by Hon'ble *Lyonpo*, the PRCM was instituted to strengthen coordination amongst departments and agencies and also to reflect on activities carried out in a month, challenges faced and have a clear vision of activities in the forthcoming month.

VI. Restructuring of the Procurement and the Human Resource Committee (HRC)

In the Health Ministry, the Drugs Vaccines and Equipment Division (DVED) and the HRC are pointed as areas, which are vulnerable to corruption. The following initiatives were undertaken soon after the formation of the new Government.

- Restructuring of DVED with the creation of Procurement, Distribution and Administration Sections to enable each section to stay focused.
- Transfer of 3 Senior Procurement Officers.
- Standardization of the medical supplies list for 3 major clinical departments in consultation with the Heads of Departments from JDWNRH and in line with the service standardization guidelines developed by the Quality Assurance and Standardization Division (QASD).
- Organized first round of coordination meeting with the National Registered Suppliers.
- Institution of the DVED, AFD and MSD co-ordination meeting.
- Assigned accountability to the users and ownership of medical equipments to respective hospitals for better care and maintenance.
- Completed the nation wide mobilization exercise from December, 2008. Underutilized equipments as well as drugs were remobilized from some health centers and sent to other health facilities. This ensured the placement of the right equipment at the right health facility and equitable distribution of resources as per need. A software called as DIGBY was developed, which is used for indenting and monitoring drugs stock in health centers.
- Streamlined delivery of medical supplies and initiated annual closing system.
- Implementation of the new Procurement Manual.

Similarly, the HRC was restructured and transparency enhanced through the use of internet.

VII. Establishment of the Essential Medicine and Technology Division (EMTD)

In order to streamline the procurement of drugs and non-drugs or medical equipments as well as introduction of new technology based on needs, the EMTD has been created under the Department of Medical Services. Given its importance, the Cabinet has approved its creation.

VIII. Promoting Transparency

To combat corruption and to share information, the use of intranet has been strengthened. Candidates short listed and selected for jobs, meetings, trainings, studies etc. and deliberations of meetings such as the PRCM are posted on the health web site.

IX. Decentralization

One of the recommendations of the 19th Annual Health Conference held in April, 2008, was the need to decentralize the management of human resources to dzongkhag administrations. Till 2007, the Ministry was responsible for recruitment, placement and transfer of health workers in all dzongkhags. Now, *Dzongkhags* are given a pool of staff from the centre and have the mandate to post them accordingly in different health centres. There has been some teething problems in managing the pool of health workers in some dzongkhags. For example, the dzongkhag administration in Samtse could not send any health worker to the Dungte BHU, as a result of which the health facility was closed for some weeks and the Ministry had to make intervention.

X. Formation of the District Health Service Programme (DHSP)

It has been formed under the Department of Medical Services (DMS) to strengthen and monitor service delivery at the grass roots. Supervision, especially clinical and professional supervision has become necessary to ensure and provide quality health services. The DHSP will also look into proper use of ambulances.

XI. Think Tank

Though the Health Ministry has its vision, mission and mandates, along with policies of different departments and agencies, it lacks a National Health Policy. A think tank comprising of clinical and non clinical health personnel was formed to formulate the health policy. The group has

completed the Strength, Weaknesses, Opportunities and Threat (SWOT) analysis, which would lay the foundation for the National Health Policy.

XII. Other policies

The Policy and Planning Division is working on framing policies on:

- National Health Systems
- Policies and Legal Framework for the establishment of high-end hospitals and traditional medicines through Foreign Direct Investment (FDI)
- Act of the Bhutan Institute of Medical Sciences (BIMS)
- Health Policies on Migratory workers
- Policies on Alcohol together with the Bhutan Narcotic Control Agency (BNCA)

The International Health Unit was established to look into subjects related to international health, including fund mobilization and donor coordination. Similarly, to strengthen evidence based planning and research, a Research and Epidemiology Unit was established.

XIII. Monitoring and Supervision

The Health Minister visited hospitals in almost all Dzongkhags. He also visited Basic Health units (BHUs), which are close to hospitals and road ends. The visit enabled Hon'ble Lyonpo to check service delivery at the grassroots, inform the public of health policies, meet health workers and conduct open forum discussions.



Taking stock of reality, Lyonpo during a visit to health centre

XIV. Quarterly Morbidity and Activity Report

Hon'ble Lyonpo launched the first Quarterly Morbidity and Activity Report (QMAR) on the 15th May 2008. The QMAR would basically contain the types of diseases treated and number of different services provided during the quarter.

The QMAR is primarily intended to improve the quality of health services by improving health planning and management. The number of person(s) availing trainings, workshops and meetings in the quarter is also recorded. It also lists the number of non-Bhutanese availing health services in Bhutan. The QMAR can be accessed from the health website, which is another measure to promote transparency and keep the people informed.

XV. Cost cutting measures

In line with the directives of the *Lhengye Zhungtshog*, the Ministry of Health has initiated the following cost cutting measures, which has been submitted to the Ministry of Finance.

- Rationalizing the use of telephone
- Controlled utilization of the electricity
- Control purchasing stationeries
- Towards this end, all officials are encouraged to make use of IT optimally for communication. This would drastically reduce the need for pens and other stationeries.
- Restrict the number of Government Guests and Gifts
- Restrict serving Alcohol during dinner
- Reduce lunches from the Government funding sources for trainings and meetings
- Minimizing entertainments
- Controlling and rationalizing the utilization of Vehicles
- Minimizing duty travels

XVI. 1st National Clinical Conference

Clinical Conference was instituted with the 1st Clinical Conference themed "Towards quality health; challenges and opportunities", held over a period of two days (4-5th April, 2009) amongst clinical staff from JDWNRH, district hospitals, Royal Bhutan Army (RBA), DANTAK and IMTRAT.

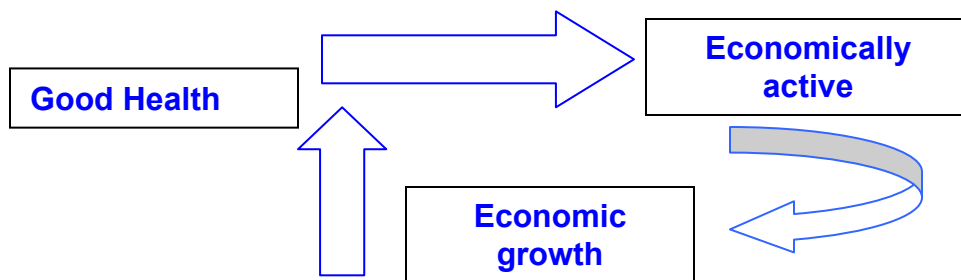
This provides a forum for clinicians to come together and share, exchange experiences and knowledge, conduct research and write journal articles. In

the past, clinical issues did not receive much attention during the annual health conferences, which mainly focused on administrative issues. This will henceforth facilitate in-depth policy discussions on clinical issues during the Annual Health Conferences (AHC).

B: Equitable and sustainable economic growth

This is another pillar of Gross National Happiness (GNH). Though, health might not directly contribute to economic growth, its role is immense. Good health enables people to work physically and mentally. Studies have shown that health affects economic growth directly as the ill cannot work and indirectly as the sick will have to pay for availing health care.

The poorer the health of a person, the greater is the chance to go deeper into poverty line. The relation is a vicious cycle. With better access to food and factors leading to good health, the economically well off are healthier.



Healthy people will contribute towards a healthy economy and a healthy nation with steady economic growth. To keep people healthy and happy, the Health Sector has pursued the following.

Raising the Quality of Health Care Services

Factors that inhibit quality service delivery have been targeted and measures adopted to address the problems. For the “chronic disease” of acute shortage of health workers, the Government has devised long term and interim measures as follows.

Long term measures

I. Establish a medical college by 2011

- A brainstorming session chaired by the Health Minister was held with the Heads of Departments of JDWNRH. The Vice Chancellor and the Director of the Royal University of Bhutan (RUB) attended the meeting. Various modalities that could be used for establishing the medical college were discussed.

- The World Health Organization (WHO) fielded two consultants to come up with a concept paper on establishing a Medical College, which was submitted to the Ministry of Health.
- The Government of India (GoI) committed to fund the establishment of the Medical College as a separate project in the 10th FYP. Two groups of experts from the All India Institute of Medical Sciences (AIIMS) have visited Bhutan. The RGOB has recently received the report from the Government of India (GoI).



Lyonpo with union Minister of Health & Family Welfare, Government of India His Excellency Anubami Ramados "strengthening ties"

- The team proposed that the college be named as the Bhutan Institute of Medical Sciences (BIMS).
- A National Steering Committee (NSC) and a Core Technical Committee (CTC) have been formed to accelerate the establishment of the Medical College.
- Identified JDWNRH as Teaching Hospital. The proposed BIMS campus to be established at the erstwhile land demarcated to the Ministry of Information and Communication (MoIC), for establishment of the Information Technology Park at Serbithang.

II. Up-gradation of Royal Institute of Health Sciences (RIHS) to the College of Nursing and Public Health

- In collaboration with Royal University of Bhutan (RUB), Bachelor in Science (BSc) in Public Health programme will be started at the RIHS with technical support from World Health Organization for in-service candidates, such as Health Assistants (HAs). This is aimed at up-grading qualifications and enhancing competence of community health workers so as to provide better health care service.
- A Report related to the feasibility of starting this course has been submitted by WHO Technical Team.

- The RIHS offers BSC conversion courses for in-service nurses in collaboration with La-Trobe University, Australia. The same course will be offered to pre-service students once necessary infrastructural facilities are put in place. The process of development of designs and drawings for the new building has begun.

III. Increased the number of students undergoing MBBS and Post Graduate courses

- Increased the slots for MBBS to 30 from 25 per annum and 5 for Bachelors in Dental Surgery.
- Established Institutional ties with Post Graduate Institute of Medical Education & Research (PGIMER) in Chandigarh, Christian Medical College (CMC) in Vellore for admission of Bhutanese doctors to undergo different Post Graduate Courses (Specialization). Requests to provide the unutilized foreign quota to Bhutanese students were made.
- Requests to permit Bhutanese students to conduct their internship were also made to the Government of Sri Lanka. The RGoB was informed that a letter to this effect could be written to the Sri Lanka Medical Council and the University Grants Commission. Similarly requests to the Government of Bangladesh and Thailand have been made for admitting Bhutanese students.
- Chulalongorn University, Bangkok has replied that they would consider admitting Bhutanese students apart from those undergoing Masters in Public Health.



With Minister of Public Health, Thailand.

- For the first time, a team from the Health Ministry visited Malaysia to assess feasibility of sending Bhutanese medical students for PG courses. Two doctors have already been admitted for MD and MS courses.

IV. Government support to private medical students

The Cabinet in its 35th session endorsed to provide the financial support of Nu.300, 000/ to a privately enrolled student undergoing MBBS course in the light of acute shortage of doctors. The Ministry of Finance, Ministry of Health and Ministry of Education have jointly prepared comprehensive criteria for this support. This support will be available to only 12 students for MBBS and 3 students for BDS per year.

V. Allowances for medical professionals

To retain, recognize and motivate health workers, proposal for clinical professional allowances was submitted to the Pay Commission and discussed in the Winter Session (2008) of the National Assembly. Allowances are now provided to all clinical staff including *Drungtshos*. Although monetary benefit is marginal and minimal, the professional allowance is to recognize the services of medical professionals.

Short Term measures

I. Nurse Assistants

Nurse Assistants were recruited and offered a crash course of four months to assist nurses in dispensing non-clinical services and enable nurses to focus on their primary purpose. The first batch of 97 Nurse Assistants recruited for a contract period of two years completed the four months crash course and is assisting nurses in hospitals.

As approved by Cabinet, the Ministry of Health has launched the Accelerated Training Program for Nurses to meet the persistent shortage of this category of health workers. Through this program we expect to produce about 1400 nurses against the projected requirement of 1534 by 2013. They will be trained both within and outside the country.

II. Recruitment of specialist-doctors from Myanmar:

22 specialists, specialized in various disciplines have arrived in Bhutan and are working in different hospitals easing the acute shortage of doctors.

They had gone through one week long orientation training including the briefing by the Minister on their roles and responsibilities. It is proving very difficult to get specialists from India and elsewhere with the pay package and perks we offer to expatriate specialists.

Recruitment of retired (ex-Medicos)

A total of 18 professionals ranging from Health assistants to Nurses have joined on contract and some more still joining.

III. Health Volunteers' Overseas (HVOs)

While the HVO's, United States of America has been sending volunteers in orthopedics to Bhutan since 1990, the Ministry is exploring the possibility of getting volunteers in other areas too. This was discussed on the 26th and 27th February 2009, during the American Association of Orthopedic Surgeons and Health Volunteers Overseas (HVO) meeting in Las Vegas, where the Secretary of Health was present.

The Program Directors committed to:

- Continue sending volunteers to Bhutan in the field of Orthopedics, Physical Therapists, Nurse Anesthetists, Internal Medicine or General Medicine, Psychiatry and Specialized nurses in ICU, Dialysis, Trauma, Diabetes etc and train human resource in the above fields.



HVO's in Bhutan

- Standardize our equipments used in the above fields and supply new equipments as and when required and possible,
- Introduce new technologies relevant to our situation and update our surgical and medical skills in the above field.

Measures to get more United Nations Volunteers (UNV) and volunteers from Canada and Germany are being taken. It was another landmark in Bhutan's Health System, Dr. Tashi Dendup, Oncosurgeon of JDWNRH together with a German Volunteer conducted surgery of the esophagus. Similarly, the first corneal transplant and spinal surgery were conducted in 2008 to commemorate the Centenary and Coronation celebrations. The

Ministry has received proposals from individuals as well as institutions interested in coming to Bhutan. These are being assessed.

IV. Development of Standard Operating Procedures (SOPs)

SOPs for the new JDWNRH has been developed and endorsed by the Cabinet. Due to highly technical in nature, the Contractor has yet to complete the remaining 5% of the work mainly central cooling and heating system and highly sensitive and delicate operation theatres. It is hoped to put the new building in operation from August 2009 following the standard operating procedures.

V. Strengthening of diagnostics and curative services at all levels.

- Staffing all district hospitals with a minimum of three doctors including a gynecologist and all district hospitals with a minimum of two functional ambulances.

- Global Fund against Tuberculosis and Malaria (GFATM) has agreed and supplied 3 Ambulances, which have been given to Gidakom Hospital (one) in early 2009, Nanglam BHU-I (one) and Permogatshel Hospital (one) in May 2009 on the emergency need basis.



Her Majesty, Queen Mother, Ashi Sangay Choden Wangchuck donates two ambulances to MoH.

and is being sent to Trashiyangtse hospital

Two Ambulances were provided by UNFPA which were sent to Trongsa and Gelephu hospitals one each in May 2008. WHO has given one ambulance in June 2009

- During visits of Hon'ble Lyonpo to Delhi, India, the GoI in principle has agreed to give 10 ambulances with life saving equipments as gift to RGoB and train paramedics including ambulance drivers.
- Six more Ambulances have been ordered under the RGoB funding which will arrive in June 2009.

- During the Health Secretary's visit to New York recently, follow up discussions were held with Mr. Bruce Bunting of Bhutan Foundation, Ms. Hoch and others on the detailed specifications of the ambulance the Hoch family will donate through the Bhutan Foundation and other equipments for Emergency care. The team discussed the possibility of purchasing few specific Emergency Medical equipments such as Laryngoscope with visual aid and Laryngoscope with screen.

- Placing one Gynecologist in all district hospitals is the Government's policy to prioritize maternal, child and reproductive health care. This will reduce infant and maternal mortality (IMR and MMR), leading to the realization of the Millennium Development Goals (MDGs) 4 (Reduce Child Mortality) and 5 (Improve Maternal Health).



Gynecologists are required for the mother as well as the child

This is pursued vigorously despite the global shortage of Gynecologists. Gynecologists/obstetricians and surgeons are posted in critical hospitals. Further priority is given to send our doctors to pursue MD/MS in gynecology.

- Reopened all Health Centers, which were closed due to Security concerns

All health centers that were closed have been reopened, while some are being upgraded/reconstructed in the 10th FYP.

- Visit by doctors to BHU's and ORC's

As reflected in the manifesto, Doctors will visit health centers such as Basic Health Units (BHUs) and Out Reach Clinics (ORCs) once in three months to take services closer to the people, especially the old who cannot walk to health centers.

This issue was discussed in the 20th Annual Health Conference, 2009. After all district hospitals are staffed by a minimum of three doctors in all hospitals, regular visits by a doctor on roster basis will ensue. This will benefit the people immensely.

VI. Telemedicine Services:

- Enhance the use of Information Technology (IT) and Telemedicine



28 Basic Health Units (BHUs) have been equipped with sets of computers and multifunctional printer. Health personnel of these BHUs were trained on Basic ICT skills and usages.

Lyonchoen Jigmi Y Thinley, Health Minister Lyonpo Zangley Dukpa and Indian Ambassador to Bhutan Shree Sudhir Vyas at the inauguration of the SAARC Telemedicine in JDWNRH- "another milestone".

- Installed SAARC Telemedicine in JDWNRH

The Prime Minister *Lyonchhoen* Jigmi Y Thinley and the Indian Ambassador to Bhutan, Mr. Sudhir Vyas inaugurated the SAARC Telemedicine and Rural Telemedicine projects during the inaugural ceremony of the First National Clinical Conference on April 4, 2009 in Thimphu.

- Rural Telemedicine Project

15 Basic Health Units in various *Dzongkhags* have been identified for rural telemedicine projects for prompt and improved diagnostic capabilities by linking to major telemedicine sites at the Hospitals. Additionally, laboratory facilities in BHUs and district hospitals are strengthened by equipping them with laboratory facilities, ultrasound and other equipments.

VII. Establishment of a National Public Health Laboratory- Bio safety level-3.

This construction was planned to be taken up during the 9th FYP but did not materialize due to lack of technical know-how, funds and location of site. It was proposed that the Laboratory be built near the MoH HQ. However, due to the settlement and the health risks that may pose to the population, the Laboratory will be constructed at the erstwhile land demarcated to the Ministry of Information & Communication (MoIC) for establishment of the IT Park. The Lab will be a Regional Bio Safety Level 3 catering not only to samples from Bhutan, but also from the region at large.



Experience is the best teacher; Lyonpo checks out a PHL in India

VIII. Renovating the Medical Supply Depot (MSD)

To ensure safety and efficacy of drugs, the Medical Supply Depot (MSD) at Phuentsholing will be refurbished. A team from the Health Infrastructure and Development Program (HIDP) is working on renovating the current MSD building. This will be used as an interim measure.

IX. Strengthening infrastructure

Commemorating the centenary and coronation ceremonies, hospitals were inaugurated across the country.

- The 20 Bedded Dagana district Hospital was inaugurated on 19th November 2008, by Hon'ble Lyonpo Dorji Wangdi, Ministry of Labour and Human resources (MoLHR)



Her Majesty Queen Mother Ashi Tshering Pem Wangchuck inaugurating the 350 bedded new JDWNRH.

- The 350 bedded JDWNRH was inaugurated on 14th December 2008 by Her Majesty Queen Mother Ashi Tshering Yangdon Wangchuck.

- The 150 Bedded Mongar Regional Referral Hospital was inaugurated by Shree Sudhir Vyas, Indian Ambassador to Bhutan on 6th June 2008 in the presence of Lyonpo Zangley Dukpa, Health Minister of Bhutan.



Lyonpo and His Excellency Shree Sudhir Vyas, Indian Ambassador to Bhutan inaugurate the 150 bedded Mongar Regional Referral Hospital “another landmark in Indo-Bhutan relationship”

- Sites for the construction of the Regional Referral Hospital in Gelegphu and the Samtse district hospital were finalized. Constructions of these hospitals are part of the 10th FYP. The new complex in Gelegphu will be constructed in the premises of both the existing hospital and the erstwhile National Institute of Family Health (NIFH) presently occupied by the Royal Bhutan Army. Put both the campuses together, the area works out to be almost 13 acres, fairly adequate for a regional hospital.

X. Promoting healthier life styles and prevent epidemics

While Bhutan is recognized for its success in Primary Health Care, complacency can turn the tables. Thus, the Ministry is continuing and strengthening advocacy on healthy living. A voluntary consultant, Dr. Jeanette Henderson studied the mental health scenario in Bhutan, which is used to further strengthen the Mental Health Program.

Concerned about the emerging and reemerging diseases including lifestyle related diseases, the Ministry is strengthening advocacy and education on the prevention of diseases.

Strengthening the maternal and child health/primary health care, Bhutan has consistently achieved the target of over 90% coverage of childhood immunization. In order to further reduce the MMR the ministry is introducing Haemophilus B (Hib) vaccine from September 2009 to prevent childhood Pneumonia and meningitis caused by Haemophilus influenza B.

Further, a National nutrition and immunization survey was also conducted in 2008 to address the impact and current situation of these programs.

Of many challenges facing the country, HIV/Aids prevalence is on the rise. Therefore the Ministry has worked on the National Strategic Plan for Prevention and Control of STI and HIV/AIDS. This document has been endorsed by the Cabinet and launched by Her Majesty, Queen Mother Ashi Sangay Choden Wangchuck on 23rd January, 2009.

The recent outbreak and spread of Influenza H1N1 shows that Health systems need to be ready at all times, as outbreaks can occur at anytime and anywhere. All necessary measures have been put in place such as stocking of around 20,000 tablets of Tamiflu® and checking of travelers at the strategic entry points.

- Similarly, the World HIV/AIDS day, World TB day, World Health Day and others were observed to remind people and policy makers of the menace of these diseases and the importance of health.
- While the MoH released the National HIV/AIDS General Population Study, the goodwill ambassador of UNFPA, Her Majesty Queen Mother Ashi Sangay Choden Wangchuck, launched the “*National Strategic plan for the prevention and control of STIs and HIV/AIDS*”, which will strengthen multisectoral approaches in combating the spread of HIV/AIDS.

- To combat the rising trend of substance abuse, the Bhutan Narcotic Control Agency (BNCA) submitted the proposal for establishment of a Treatment and Rehabilitation center for drug and alcohol addicts. Accordingly, the site for the establishment of a treatment and rehabilitation center for drug and alcohol dependents has been identified at Gidakom.
- A study on alcohol in Bhutan was conducted by Dr. Jeanete Henderson. Findings of the report will form the basis for drafting alcohol policies.
- The long overdue Tobacco Control Bill is ready and will be submitted to the next session of the Parliament.



- The National strategy for prevention and control of Non Communicable Diseases (NCDs) has been finalized.

XI. Safe drinking water & sanitation for all

- Rural water supply is one of the three top priorities for the present government. Out of the 85% access to safe drinking water, in reality many of the drinking water supply schemes which have been established earlier are now defunct due to lack of maintenance, drying up of water source, etc. Therefore, as a remedial measure a nationwide survey was carried out in August 2008 to



Access to safe drinking water is a priority.

inventorize and determine the functional status of the rural water supply scheme. The survey revealed that presently, only about 69% of the RWSS schemes are still functioning. Following the survey results, the decentralization of design and estimate were initiated and shared with the Dzongkhags along with strengthening local capacity for their maintenance as stated below:

- 166 new water supply schemes
 - 139 rehabilitation schemes
 - 31 spring protection schemes
 - 19 school water supply schemes
 - 277 water caretakers were trained in basic operation and maintenance of water supply facilities
-
- Framework Agreement for “Rural Sanitation and Hygiene Programme in Bhutan” is developed and signed between MoH and SNV and endorsed by GNH Commission. Both international and national technical assistance as per programmer’s requirement provided by SNV.
 - Sanitation baseline data collection in four pilot Gewogs has been completed.
 - Participatory approach for total sanitation within the communities will be formulated based on the baseline study findings. The development of design options are in progress.
 - Integrated hardware and software approach will be implemented in the pilot areas during the next one and half years and accordingly nation wide plans formulated.
 - Development of National Sanitation Policy will also be initiated during the pilot period.
 - RWSS Design software up-gradation under Danida International Technical Assistance is ongoing and expected to be completed towards end of April 2009.
 - 55 community planning and management workshops aimed at building a sense of commitment and ownership of the water supply schemes were conducted

- Comprehensive RWSS inventory completed and functionality status of RWS scheme determined at national, *Dzongkhag* and *Gewog* levels, which is critical for effective interventions
- In collaboration with the Ministry of Works and Human Settlement, the Water Act is being developed for presentation in the next Parliament session.

- Public Health Engineering Division in collaboration with Information and Communication Bureau (ICB) has produced a Video/ Radio spot and training programmes for building capacity at various levels both in the Center and *Dzongkhags* were conducted.



Health workers training the community

- 40 Masons from 20 *Dzongkhags* were trained on construction of school latrines to improve construction quality.
- Bhutanese delegates attended South Asian Conference on Sanitation in New Delhi, India where status on sanitation were updated and future sanitation plans shared.
- Conducted Training of Trainers (ToT) on Rain Water Harvesting system for central and eastern region where *Dzongkhag* engineering staff was trained to adopt alternative water supply technology.
- Trained engineers and health worker from districts and PHED on sanitation and water treatment facilities in Thailand.
- 20 participants consisting of *Dzongkhag* staff from various sectors (health, engineering, agriculture and education) and PHED attended a tailor made training course on Ecological Sanitation.
- Eco-sanitation will be soon pilot-tested as an alternative sanitation technology.

- Focal engineering persons in Dzongkhags in place of our request for dedicated engineers are being approved to accelerate the RWSS works.
- RWSS scheme design and estimate: Design, estimate and drawings for 236 new, 163 rehabilitation, 31 spring protection schemes, and 19 school water supply were completed.

XII. Facilitating growth, Equal Opportunity and access to health

- **Outsourcing of non-clinical services to private firms**

A Memorandum of Understanding (MoU) was signed between Medical Director, JDWNRH and Executive Director of G4S on the outsourcing of Security Services at JDWNRH. Other areas such as cleaning, housekeeping etc will follow suit

- **Corporatization of the Pharmaceutical and Research Unit**

Draft proposal for the Corporatization of the PRU is ready to be submitted to the Cabinet for endorsement.

- **Promote Medical Tourism**

Promote Bhutan as a preferred destination for medical tourism to serve the growing demand for high quality medical service. These will be facilitated by allowing foreign direct investment in the building of one or more 5-star private hospitals.

Many private companies have shown interest and the Health Minister led a delegation to the Gulf Medical University (GMU) in Ajman, United Arab Emirates (UAE) to study the modalities of private medical colleges and also to Bangkok, Thailand. The Ministry is working on the comprehensive policy and procedures for high-end private hospitals.

- **Off hours clinics.**

To reduce patient waiting time during the normal hours and to improve the quality of services delivered, feasibility for introducing “off hours clinics” at the JDWNRH is being studied. This will also provide choice to the people and let the affordable and willing people pay for services. Time and space gained through this system will enhance quality of services provided to general public. For example, a medical specialist sees, an average, 45

patients in six hours. This means, each patient gets only 8 minutes of doctor's time. It is not possible for a doctor in such situations to provide better health care. Thus, the "off hours clinics" is being studied from this perspective of providing better care to the general public while affordable people can have choice to come in the evening and pay for services.

A telephonic survey conducted by the Research and Epidemiological Unit on "willingness to pay" found out that 75% of the people are willing to pay. 95% of interventioned civil servants of different categories were affirmative (yes) and 100% of employees of corporations and big private firms were affirmative or yes to the introduction of "off hours clinics" services. Some of the them even applauded and appreciated the idea or the innovative move.

JDWNRH is working on details of operation and procedures of this new scheme and will be submitted to the Cabinet for policy directives.

C: Promotion and preservation of culture

I. Promote Traditional medicine

Traditional medicine has been an integral part of Bhutan's health system and the policy of the MoH is to integrate the traditional with modern allopathic medicines. 98 essential traditional medicines and 12 commercial products are produced by the Pharmaceutical and Research Unit (PRU). It is planned to manufacture four new commercial items.

In 2008, 3859.03 kilograms were produced of which, 7637.93 kgs were traditional medicines and 6221.10 kgs commercial products. The sale proceeds were Nu. 5.909 millions from essential traditional medicines and Nu. 3.688 / millions were from the sale of commercial products.

Though, *gso wai rigpa* (traditional medicine) is given equal importance, it has not been tapped or optimally utilized. Traditional medicines can be developed as niches to attract medical tourists. The necessary policies and procedures are being put in place for promotion of herbal steam sauna, hot stone bath and other forms of herbal treatments. The services of Drungtshos in district hospitals are under-utilized. We are studying the feasibility of introducing herbal steam treatments as part of physiotherapy or independently from the perspective of cost and availability of raw materials.

In the future, there will be opportunity for our Drungtshos and Menpas to work in hotels where services of traditional spas will be in demand

Realizing the potentials of this sector, the Ministry of Health and the Ministry of Agriculture are working on the collection of base line data on the availability and sustenance of raw materials or herbal plants. This has been facilitated by the EU medicinal plant project. With the support of a consultant from EU, the Ministry of Health has come up with the business plan for the corporatization of the Production and Research Unit (PRU). This will be submitted to the Cabinet for approval or directives.

II. Traditional Approach to mental health:

As per the department of medical services the departments of Psychiatry and Traditional medicinal services are already working on integrating traditional medicine approach to deal with mental health problems in Bhutan. Likewise, a study is being conducted on traditional approach to mental health by the mental health program.

III. Standing by and serving the Nation

The year 2008 was a very special year for Bhutan as the country observed the centenary and coronation ceremonies. In the four day celebrations in Thimphu, special medical squads and ambulances were stationed at strategic points for immediate rescue actions in the face of mishaps. The JDWNRH was also geared up for all emergencies. The same was replicated in all the district hospitals.

D: Achievements of Autonomous and semi- autonomous Agencies

I. Bhutan Medical and Health Council (BMHC)

The Bhutan Medical and Health Council (BMHC) has prepared three documents; *Guidelines for writing medical certificates and reports-2009*, *Disciplinary Proceedings for Medical malpractice and Negligence Regulations-2009* and *Guidelines on Continuing Medical Education-2009*. This was submitted to the Cabinet for endorsement to be incorporated into the regulations of the *Bhutan Medical and Health Council Act-2002*.

II. Bhutan Health Trust Fund (BHTF)

The Fund position stands at USD 23.7 million as of 30 June 2009. Further, the secretariat has worked on the fund utilization plans.

Year	Vaccines	Amount
<i>Fund utilized as of now</i>		
2003-2004	Hepatitis B	US\$ 3,000.00
2004-2005	Anti Rabies & Hepititis B	US\$ 23,000.00
2005-2006	Measles and Rubella (MR Campaign)	US\$ 68,110.00
2008-2009	DTP-Hep B (co-finance with GAVI)	US\$ 6,500.00
<i>Fund planned to utilize in 2009-2010</i>		
2009-2010	DTP-Hep B	US\$ 13,500.00

- ❖ The Bhutan Health Trust Fund will be co- financing the procurement of DTP-Hep B vaccines during the whole of Tenth Plan.

During the Thirteenth Board Meeting held in May 2009, the Board instructed the Secretariat to come up with some mobilization strategies to achieve the initial target of USD 24 million by the end of 2009-2010 financial years and the secretariat is working on it.

III. Drug Regulatory Authority (DRA)

- [The Bhutan Medicines Rules & Regulation 2005, 2nd Edition 2008](#)

The Bhutan Medicines Rules & Regulation 2005, 2nd Edition 2008 was endorsed and published. The Amendments on Medicines Rules and Regulation includes new chapters and other detailed procedures. In line with its mandate, the DRA tested some drugs used by both human and animals. The results showed that some of them were substandard and action taken against the suppliers. For the first time, the DRA conducted in-country testing of anti-malarial drugs and antibiotics in Gelephu in the first week of June, 2009. Mini-lab equipments were used for testing of such drugs. This is a milestone in the evolution of the DRA.

The DRA has started taking action against those who are not technically authorized to dispense, distribute and store medical products for both human and animal consumption. This is done for the wellbeing and welfare of both human and animals.

- [De-linking of Drug Regulatory Authority from Ministry of Health](#)

Drug Regulatory Authority (DRA) which was under Ministry of Health was formally de-linked in August 2008 and DRA was granted the functional autonomy status.

- [Procurement of Minilab \(Drug Testing Equipment\)](#)

DRA has 2 sets of portable and easy-to-use drug testing equipment (minilaboratory Kit). This kit is used for detection of counterfeit and substandard medicinal products on spot.

Pilot testing of the anti- TB drug was done on 25th April 2009 by trained DRA personnel.

- [Formation of Registration Committee for registration of medicinal products](#)

A committee for registration of medicinal products was formed under the guidance of the Hon'ble Chairman.

The Committee would ensure uniform and effective evaluation of medicinal product dossiers for importation into the country. Registration guideline

both for evaluators and for applicants are developed for uniform implementation.

- **Regulation of Herbal medicinal products**

While there is a wide range of Ayurvedic and herbal products in the market, a post-marketing surveillance of these products for the consumers is not yet in place. Thus, sale of Herbal or Ayurvedic medicines are restricted to retails pharmacies only.

- **Inspection for sale, storage & distribution of medicinal products**

In 2008-09, the drug inspectors covered inspection under Chukha, Punakha, Wangdiphodrang inclusive of health facilities, Veterinary Livestock Extension centres, private retail pharmacies.

IV. Bhutan Narcotics Control Agency (BNCA)

The BNCA and the Youth Development Fund are two agencies working closely with the Ministry of Health in addressing youth related issues such as substance abuse, which are rising dramatically. The proposal for the establishment of a treatment and rehabilitation center was submitted and endorsed by the Cabinet.

The YDF has been approved as the implementing Agency for Treatment and Rehabilitation Center for Drug and Alcohol Dependents, under the supervision and monitoring of the BNCA. The center will be established at Gidakom and the MoH will continue providing all necessary support

A Memorandum of Understanding (MoU) with the Government of India and the Royal Government of Bhutan is proposed to be signed so that the BNCA and similar agencies in India can work together to combat the illicit trafficking of drugs from across the border.

In conjunction with the Ministry of Health, Ministry of Economic Affairs and related agencies, the BNCA is working towards reducing the steady rise in alcohol related diseases. The BNCA also played a pivotal role in drafting the Tobacco Control Bill, which has been endorsed for presentation in the forthcoming Parliament.

A document on Guidelines on Treatment and Rehabilitation Center for Drug and Alcohol Dependents and the Status of Precursor Chemicals in Bhutan - A Report based on a Survey conducted in 2008 were published.



Substance abuse; a growing concern in Bhutan.

E: Challenges

I. Inadequate Budget

Adequate budget is required for all activities. Inadequate budget for monitoring, fuel and maintenance of vehicles as well as equipments is a concern that has been put up to the Ministry of Finance. This problem has been aggravated by the formula based allocation of funds by the Gross National Happiness Commission (GNHC) to *Dzongkhags* and *geogs*. As per the formula, Dzongkhags and geogs which are better off continue receiving more budget compared to those which are underdeveloped.

Under such a scenario people have to prioritize programs according to their needs. This leads to the sacrifice of essential activities. Geogs, which have neither roads, electricity and health facilities have to prioritize activities based on the allocated fund. The planned construction of a Basic Health Unit in Mikuri, a remote village in Pemagatshel Dzongkhag, where the need of a BHU is justified has been dropped by the Dzongkhag because of the formula based allocation of funds. There are qualms that this would undermine the very basis of “equity”.

Similarly, people at the district level face problems due to the standard budget ceilings for capital investments, such as new BHUs or RWSS schemes. The same budget is provided whether you built a BHU in Lunana, Gasa Dzongkhag or Namseling, Thimphu Dzongkhag. As such, people go for cheaper and unsustainable projects.

II. Shortage of Professionals

The shortage of manpower or doctors, nurses and other health workers has been a chronic problem. Short terms as well as long term measures have been initiated to solve the perennial issue as mentioned in the preceding passage.

This problem is compounded by the inconsistent policies and unilateral framing of rules as in the case of entry grade of doctors. The entry grade for doctors was grade five in cadre system, which still prevails. It was then brought down to VI and then further down to VII. This has become a source of de-motivation.

The position classification system (PCS) is quoted as one of the key factors for de-motivating the majority of health workers if not all. A GNM, whose service is crucial in patient care, will get only two promotions in her

entire career life time, unless, of course, she up-grades her qualification. How many of them will have the luxury to pursue further award bearing (degree) courses is the question we need to keep asking.

The Ministry of Health currently lack experts to man, maintain and repair sophisticated and delicate medical equipments. The introduction of new and improved health services, such as a mammography machine in the new JDWNRH will demand the services of technical experts, if the machine breaks down. Bringing in outside experts will cost the Government dearly.

III. Double burden of diseases and epidemics

The rise in life style related non-communicable diseases (NCDs) such as diabetes, and hypertension and alcohol related diseases like Liver Cirrhosis are on the rise. Additionally, the threat from HIV/AIDS, global pandemics like Influenza 'A' (H5N1 or Avian Flu), Influenza 'B' (H1N1 or Swine Flu) and dangers from unpredictable natural calamities are serious concerns for the Health Ministry.

Mental problems such as depression and those arising from Geriatrics are also challenges requiring attention.

IV. Sustainability

Bhutanese avail free health services from the primary to tertiary health care services. The Constitution of Bhutan states under Article 9 under the Principle of State Policy, Section 21: "the State shall provide free access to basic public health services in both modern and traditional medicines." In the face of rising costs, it remains a major challenge for the Government.

Besides the costs of health services in the country which runs into millions, the cost of referring patients outside the country is escalating; Nu.88.570 millions have been spent in 2008-2009 fiscal year just for referral. The cost of named patients' drugs in the same fiscal year is over Nu.12.689 millions. These expenses are incurred for the procurement of specific and special drugs for those patients who have done their kidney transplants, cancer patients and such others.

Further, the Maintenance of health infrastructure especially the regional and national referral hospital with high end technologies adds on the raising health care cost and expenditure.

ལོང་ ༡ གི ལྷན་འབྲེལ་གཙོ་བོ་རྒྱུ།
རྩིས་ལོ་ ༢༠༠༥-༢༠༠༧ ནང་གི།



དཔལ་ལྷན་འབྲེལ་གཙོ་བོ་རྒྱུ།
གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་གི།

དོན་རྒྱུད།

འབྲུག་གི་སྤྱིར་བཏང་བཅོམ་མཉམ་སྐབས་ལུ་ འབྲུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདི་ འབྲུག་མཉམ་དང་ བྱང་བདེན་གྱི་སྒོ་
ལས་ ཚོགས་རྒྱན་མང་རབས་ཅིག་གིས་ རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ འབྲུག་གི་དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་
སློབ་ཆེན་དང་པ་ལུ་ མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་ལཱ་པ་མཚོག་གིས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ཟླ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༩ ལུ་ བདག་
རྒྱུན་གནང་ཡི།

འབྲུག་གི་ལུང་སྟོགས་མཉམ་བཞོན་དང་ ལྷོགས་གྲུབ་དང་ བྱང་བདེན་གྱི་ གཞི་རྩ་ལུ་ ཆ་གནས་ཐོག་ དམངས་གཙོའི་
རིང་ལུགས་ཀྱི་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ནང་ ལུང་སྟོགས་མ་འབྲམ་ཚུ་ལས་ སློབ་པོ་ ༡༠ བཅོམ་མཉམ་འབད་ཡི།
དེ་ཡང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ འཕྲོད་བསྟེན་ཅན་འབད་ བཟོ་ཐབས་ལུ་ པདྨ་དགའ་ཚེལ་ མཁར་ གཡུ་རུང་
འདེམས་ཁོངས་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་འཇུག་མི་ འཕྲོགས་བཟང་ལེགས་འབྲུག་པ་འདི་ དམངས་
གཙོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ གསོ་བའི་སློབ་པོ་དང་པ་འབད་ བསྐོས་གནང་ཡི།



དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ གཞུང་བཙུགས་ཏེ་ ལོ་
རོ་ ༡ གི་ རང་འཁོད་ལུ་ མི་སྡེ་དང་ དཔལ་འབྱོར་
ལམ་སྲོལ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ཚུ་གི་ ཞོང་
འཕེལ་གྱི་ གནས་ཚད་སྐོར་ལས་དང་ འབྲུག་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པའི་ ཁས་སྐྱེད་མཉམ་སྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་ལྟར་དུ་ རྒྱལ་
ཡོངས་དགའ་སྤྱིད་དཔལ་འཇོམས་ཀྱི་ ཀའཚེན་ ༤ གི་

གསོ་བའི་དུང་ཆེན་གྱིས་ གསོ་བའི་བདག་གཞེར་གསར་པ་ལུ་ རྩོན་ལེགས་ལུ་བའི་བསྐྱེད།

བཅོན་ཐབས་ཚུ་ ལག་ལེན་འབབ་མིའི་ནང་ གཞུང་གི་ལྷན་འབྲེས་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ བསམ་དཔྱད་འབད་དགོ་པའི་
དུས་ཚོད་ཁར་སྟོན་དེ་ཡོད་པ་ཨིན།

དེ་ཡང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ སྤར་བ་ལྷག་པའི་ འཕྲོད་བསྟེན་ཅན་ བཟོ་ནི་དང་ ཞབས་ཏོག་ལེགས་བཅོས་འབད་
ནི་ སྤོན་བཅོས་ལྟ་བུའམ་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་ གསོ་བའི་མཐོ་རིམ་སློབ་ལྷན་ གཞིས་བཅུགས་འབད་ནི་ དེ་ལས་
ཚོང་ཁག་སྤོན་ཁང་རེ་རེའི་ནང་ ཉུང་ཤོས་ར་ མོ་ནད་མཁམ་མཚོག་ ༡ བཟིས་ཏེ་ ཏུང་འཚོ་ ༣ དང་ སྤོན་བཅོས་
མཁོ་ཚུ་བཅུགས་ཏེ་ ཚོང་ཁག་སྤོན་ཁང་ཚུ་ སྤྱིང་སྤྱིང་བཟོ་བྱེད་ལུ་ བདེ་བསྐྱེལ་ལེན་འབད་མི་ ལག་ལེན་ཅན་གྱི་
སྤུང་འཁོར་ ༢ རེ་ བཞག་ནི་ཨིན་པའི་གུ་ གཙམ་སྤྱད་ལཱ་པའི་ འབྲུང་ཚུ་བྱུང་སྤོན་འབད་ནི་ཚུ་ནང་ ལྷན་
འབྲེས་ཚུ་ ག་དེ་སྤོན་ ཐོན་ཡོད་ག་ བཟུ་ཞིབ་འབད་ནི་གི་ དུས་ཚོད་ཁར་ སྟོན་དེ་ཡོད་པ་ཨིན།

དེ་ཚུ་ཡང་ ཡིག་ཐོར་བཀོད་ནི་དང་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་ནི་ ཡང་ཅིན་ ལྷན་འབྲེས་བཟུ་ཞིབ་དང་ དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་དོན་ལུ་
གལ་ཚེ། ལྷན་ལུ་འདི་གིས་ སྤོན་པོ་བཟང་ལེགས་འབྲུག་པ་མཚོག་གི་ དབྱེ་ཞིབ་འོག་ལུ་ ལྷན་འབྲེས་ཚུ་ གསལ་སྟོན་
འབད་མ་ཨིན། ཨིན་ཏུང་ ལྷན་ལུ་འདི་ནང་ ཉེན་བསྐྱར་ལས་དོན་ཚུ་མིན་པར་ གལ་ཚེ་བའི་ སྤོན་ལྷན་དང་འབྲེལ་
བའི་ མོས་ཚོད་དང་ ལས་དོན་ཚུ་ ཚུད་དེ་ཡོད། ལས་དོན་ཚུ་ཡང་ འབྲུག་ཕུན་སྲུང་ཚོགས་པའི་ སྤོན་ལྷན་དང་
འབྲེལ་ཏེ་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྤྱོད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་ ཀ་ཚེན་ ༤ སྤྱིང་སྤྱིང་བཟོ་བྱེད་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཚན་པར་
བཀོད་དེ་ཡོད།

༡. གཞུང་སྲོད་ལེགས་ལུགས།

རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྲིད་དཔལ་འཛོམས་ཀྱི་ ཡན་ལག་གཙོ་བོ་ གཞུང་སྲོད་ལེགས་ལུགས་དེ་ཡང་ གཤམ་འཁོད་བདག་སྲོད་དང་ སྲིད་བྱུས་བསྐྱར་བཅོས་/གསར་གཏོད་ཀྱི་སློབ་ལས་ བཅོམ་ཐབས་འབད་དེ་ཡོད།

༡. རང་སེའི་ལས་རིམ་སྟན་ལྷ།

མི་རྗེ་སློབ་པོ་མཚོགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ལྷན་ཁག་གི་ ཡིག་ཚང་དང་ ལས་ཁུངས་ ལས་ཚན་ ལས་ཐོན་དེ་ལས་ ལས་སྡེ་གཞན་ཚུ་གིས་ ལོ་ལྗེའི་འཆར་གཞི་བཅུ་པའི་ ཡིག་ཚུ་བཟོ་བྱིས་དང་སྐྱགས་ཏེ་ སྲིད་བྱུས་དང་དགའ་ངལ་ མདུན་ལམ་ཚུ་གི་སློབ་ལས་ མི་རྗེ་སློབ་པོ་མཚོགས་ལུ་ ལྷན་འབྲུལ་བྱ་ཡི། དེ་ལུ་ རྫོང་ཁག་ཚུ་ལས་སློབ་མི་ གསར་སྐྱབ་མ་ཅུ་གཞི་བཅུགས་ཀྱི་ གོས་འཆར་ཚུ་དང་ རྫོང་ཁག་ཚུ་དང་ གོས་བསྐྱར་འབད་ཡོད་མི་ཚུ་གི་སློབ་ལས་ཡང་ མི་རྗེ་སློབ་པོ་མཚོགས་ལུ་ ལྷན་གསན་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ གོང་གཞུས་སྐྱོད་ཁང་དང་ གཞི་རིམ་སྐྱོད་ཁང་ སྡེ་རིམ་ ༡ པ་དང་ ༢ པ་ཚུ་ བཟོ་བསྐྱར་འབད་ནི་ལུ་བཀོད་པའི་ ཚད་གཞི་ཚུ་གི་སློབ་ལས་ཡང་ ལྷན་བྱ་ཡི།

༢. གསོ་བའི་ལས་སྡེའི་ ལོ་ལྗེའི་འཆར་གཞི་བཅུ་པའི་བསྐྱར་ཞིབ།

ལོ་ལྗེའི་འཆར་གཞི་བཅུ་པ་དེ་ འཆར་གཞི་ལུ་ ལམ་སྟོན་དང་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་མི་ འཆར་གཞིའི་གཙོ་དོན་སྡེ་ཚན་ཅིག་ གཞི་བཅུགས་འབད་དེ་ གོས་བསྐྱར་རྒྱུ་ཤིང་རྒྱུས་པ་འབད་ར་འབད་བའི་སློབ་ལས་ ཁ་གསལ་བྱ་བའི་ཁར་ མི་རྗེ་སློབ་པོ་མཚོགས་ལུ་ དགོ་ལེགས་ལུགས་ ལུང་ཕྱོགས་གཙོ་བསྟེན་སྐྱོད་ཁང་དང་ ༡༥་མི་ ༤༠ འབད་མི་ བསམ་ཅུ་རྫོང་ཁག་སྐྱོད་ཁང་ མི་མང་གསོ་བའི་བརྟུན་དུད་ཁང་ རྒྱལ་ཁབ་མཐའ་དབུས་མེད་པའི་ ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ གཞི་རིམ་སྐྱོད་ཁང་ དེ་ལས་ གོང་གཞུས་འབྲུང་ཚུ་བཀའ་སྡེ་དང་ འཕྲོད་བསྟེན་ལས་འཆར་ཚུ་ བཟོ་བསྐྱར་འབད་ནི་ལུ་ གསར་སྐྱབ་མ་ཅུ་གཞི་བཅུགས་ཚུ་གི་སློབ་ལས་ཡང་ གསལ་བྱ་འབད་ཡི།

མི་རྗེ་སློན་པོ་མཚོ་གཤིས་ འཆར་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཟིན་བྲིས་ལུ་ ཡིད་ཆེས་དང་ ངལ་རངས་ཐོག་ལས་ འཕྲོད་བསྟེན་
ཅན་གྱི་ འབྲུག་ཟེར་མི་འདི་ གཞུང་དང་ གསོ་བའི་གཙོ་དོན་གསར་པ་ཅིག་ཡིན་ཟེར་ གསུངས་གནང་ཡི། དེ་གི་ནང་
དོན་ཉིད་ལས་ཡང་ གྲུང་པ་གར་ལུ་ ཉེན་སྲུང་དང་ ཡུན་བརྟན་ཅན་གྱི་ འབྲུང་ཚུ་བཟུམ་སྟེལ་དེ་ གཞུང་གི་གཙོ་
དོན་གསུམ་གྱི་གསལ་ལས་ ཉ། ཡིན་ཟེར་ གསུངས་གནང་ཡི།

དེ་ལ་ལུ་ སློན་པོ་མཚོ་གཤིས་ གསལ་བཤད་གནང་མིའི་ནང་ སྤྱི་ཚོགས་གྱི་ འབྲུས་མི་དང་ དམིགས་བསལ་ལུ་ཡང་
རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོའི་ འབྲུས་མི་ཚུ་གིས་ གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་ སྤོད་ནི་དེ་ ལེགས་བསྐྱར་འབད་ནི་གི་
ལས་རིམ་ཚུ་ ལག་ལེན་འབབ་ནི་འབད་ ལས་ལེན་འབད་དེ་ཡོད་ཟེར་གསུངས་ཡི། དེ་ཡང་ ལུགས་མཐུན་ཡིག་ཐོག་
ལས་དང་ རོ་བཅར་ཐོག་ལས་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་ལུ་ལུ་ཡོད་པ་ད་ དེ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ གསོ་བའི་ལས་སྟེའི་ འཆར་
གཞི་བཅུ་པའི་ ཡིག་ཆ་དེ་ བསྐྱར་བཅོལ་འབད་ཡི། གཞུང་གི་ལས་ལེན་ཚུ་ལུ་ཡང་ རོ་བཅར་ཐོག་དེ་ བསྐྱར་བཅོལ་
འབད་ཡོད་མི་ འཆར་གཞི་དེ་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྤྱོད་དཔལ་འཛོམས་ལྷན་ཚོགས་ལུ་ འཆར་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ནང་
ནང་སྟེབས་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་བསྐྱེལ་ཡི།

རྫོང་ཁག་ཚུ་གི་ནང་ལས་ གསར་སྐྱབ་ལུ་ མ་ཅུ་གཞི་བཅུ་གསལ་འབད་དགོ་མི་ གཤམ་འཁོད་གོས་འཆར་ཚུ་ ལྷོད་ཡོད་
པའི་ཁར་ དེ་གི་ཤུལ་ལུ་ སྤྱི་ཚོགས་གྱི་ འབྲུས་མི་ཚུ་ལས་ཡང་ གོས་འཆར་ལྷོད་དེ་ཡོད་མི་ཚུ་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་
སྤྱོད་དཔལ་འཛོམས་ལྷན་ཚོགས་ལུ་བསྐྱེལ་ཡི།

ལྡན།	འཆར་གཞི་བཅུ་པའི་ནང་ གྲོས་འཆར་བཀོད་ཡོད་པ།	ལ་གྲངས།
༡	གཞི་རིམ་སྒྲིག་ཁང་ ༢ པ་ཚུ་ གཞི་རིམ་སྒྲིག་ཁང་ ༡ པ་ལུ་ཡར་སེང་།	༡༧
༢	གཞི་རིམ་སྒྲིག་ཁང་ ༢ པ་གསལ་པ་བཟོ་བསྐྱུན།	༡༠
༣	གྲོང་གཞུང་སྒྲིག་སྲོད་ཁང་ཚུ་ གཞི་རིམ་སྒྲིག་ཁང་ ༢ པ་ལུ་ཡར་སེང་།	༢༧
༤	ནང་གསལ་སྒྲིག་སྲོད་ཁང་/ནང་གསལ་གཞི་རིམ་སྒྲིག་ཁང་ཡར་སེང་།	༠༧
༥	གཞི་རིམ་སྒྲིག་ཁང་ ༢ པའི་ ས་ཁོངས་སྤོ་སོང་།	༠༥
༦	གཞི་རིམ་སྒྲིག་ཁང་ ༢ པ་བསྐྱར་བསྐྱུན།	༡༢

༣. བཀག་འཛིན་མེད་པའི་ གྲུ་གཏོགས་ཐོག་གི་ གྲོས་བསྐྱར་ལམ་ལུགས།

དེ་ཡང་ འཛིགས་མེད་དོན་ཚུ་དབང་ལུགས་ གཙོ་བཙུན་སྒྲིག་ཁང་གི་ ལས་ཁུངས་འགོ་འཛིན་དང་ ཡིག་ཚང་ལྟེ་བའི་ ལས་གཏོགས་ཚུ་གི་བར་ན་ གནད་དོན་མ་འདྲམ་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ གསལ་བཤད་དང་ གྲོས་བསྐྱུན་གྱི་དོན་ལུ་ འགོ་ དང་པ་ འགོ་བཅུགས་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ གཞུང་སྲོང་ལེགས་ལཱ་གྱི་ ཡན་ལག་ལས་དོན་ དྲངས་གསལ་ཡར་དྲགས་གྱི་ དོན་ལུ་ཨིན། འདི་ནང་ མི་སྟོབས་གོང་འཕེལ་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ སྲོང་བཟར་དང་ གྲོས་བསྐྱར་ཞལ་ འཛོམས་ ཞལ་འཛོམས་ གོ་གནས་ཡར་སེང་ཚུ་གི་ གོ་སྐབས་འདྲ་མཉམ་དང་ གསོ་བའི་ཤེས་ཡོན་ འཕྲོ་མཐུད་ཚུ་ གི་སྐོར་ལས་ གྲོས་བསྐྱར་ཚུ་འབད་ཡི།

གྲོས་བསྐྱར་དེ་ནང་ མི་སྟོབས་ཐོན་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བའི་ ལས་དོན་ཚུ་དང་ དམིགས་བསལ་ལུ་ཡང་ ཟྱའི་རྒྱལ་ ལབ་ཚུ་ནང་ སྲོང་བཟར་དང་ ཤེས་ཡོན་སྐྱུང་ནི་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ ཡོངས་འབྲེལ་འཆར་སྐོར་ནང་ གཙོ་རིམ་ཅན་ འབད་ བཀོད་དགོས་འབད་ གསལ་བཤད་འབད་ཡོད་པ་ལས་ འདི་གིས་ཡང་ དྲངས་གསལ་གོང་འཕེལ་ལུ་ ལེ་ བན་ཡོད་པ་ཨིན།

༤. ལས་ཁུངས་དང་ ལས་རིམ་ ལས་སྡེ་གར་འི་དོན་ལུ་ བདུན་ཕྱག་ཞལ་འཛོམས་ལ།

བདུན་ཕྱག་ཞལ་འཛོམས་འདི་ བཟུ་ཞིབ་དང་ དབྱེ་ཞིབ་བཅོན་ཐབས་ལུ་དང་ ལས་སྡེ་སོ་སོའི་ གནད་དོན་ཚུ་གི་
སྐོར་ལས་ གོས་བསྐྱར་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ གཞི་བཙུགས་འབད་ཡི། ཞལ་འཛོམས་དེ་གིས་ སྡེ་ཚན་གྱི་ ཀྱུན་སྒྲོང་
དང་ ལཱ་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་ལམ་ གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་གི་ དམིགས་གཏང་ཡང་ བསྐྱེད་དོ་ཡོད་པ་ཨིན། བདུན་
ཕྱག་ཞལ་འཛོམས་དེ་ རྒྱལ་གཞུང་ཚུའི་ཞིབ་དབང་འཛིན་དང་ རན་ལྟད་བཀག་སྡུམ་ལྟན་ཚོགས་ནང་ལས་ ལས་སྡེ་
མང་ཤོས་ཅིག་ནང་ འགོ་བྱིད་གྱི་ ས་སྤོང་ཡོད་པའི་ ལྷན་ཁུལ་ལོ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གཞི་བཙུགས་འབད་འབད་མ་ཨིན།
བདུན་ཕྱག་ཞལ་འཛོམས་ཚུ་གིས་ ལས་སྡེ་སོ་སོའི་ ལས་གཡོག་པ་ཚུ་ལུ་ སྤྱུ་འགྱུར་ཅན་གྱི་ གྲལ་གཏོགས་འབད་ནི་
གི་ གོ་སྐབས་སྤྱོད་པ་ཨིན། དེ་ཡང་ དེ་བཟུམ་མའི་ ཞལ་འཛོམས་ཚུ་ནང་ གྲལ་གཏོགས་དང་ ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་
ལུ་བརྟེན་ཏེ་ འགོ་བྱིད་གྱི་ རྒྱུ་ཚོས་གོང་འཕེལ་ལུ་ ཁེ་སྤོང་ཡོད་པ་ཨིན།

༥. རྒྱ་རིམ་ཡར་འཕེལ་སྤྱན་ལུ་དང་ མཉམ་འབྲེལ་ཞལ་འཛོམས་ལ།

མི་རྗེ་སློན་པོ་མཚོ་གི་ ཁྱིམ་འཛིན་ཐོག་ལུ་ ཡར་འཕེལ་སྤྱན་ལུ་དང་ མཉམ་འབྲེལ་ཞལ་འཛོམས་དེ་ ལས་ཁུངས་དང་
ལས་སྡེ་ཚུ་གི་བར་ན་ མཉམ་འབྲེལ་བཅོན་ཐབས་ལུ་དང་ རྒྱ་རིམ་འི་ ལས་དོན་ལག་ལེན་དང་ དཀའ་ངལ་ཚུ་གི་
སྐོར་ལས་ བསམ་ཞིབ་འབད་དེ་ བྱལ་མའི་རྒྱམ་ནང་ ལས་དོན་ཚུ་གི་དོན་ལས་ མཐོན་སྤུང་གསལ་ཏོག་ཏོ་ བཟོ་
ཐབས་ལུ་ གཞི་བཙུགས་འབད་ཡི།

༦. མཁོ་སྤྱོད་དང་ མི་སྤོང་བསམ་ཚོགས་ཚུང་བསྐྱར་བཤོད།

གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་ནང་ ལྷན་རྒྱུ་དང་ ལྷན་ཁབ་ འཕུལ་ཆའི་ལས་ཚན་དང་ མི་སྤོང་བསམ་ཚོགས་ཚུང་ ༢ རན་ལྟད་
གྱི་དབང་ལུ་ ཐལ་སྤིད་ནི་གི་ གནད་དོན་འབད་ རོས་འཛིན་འབད་དེ་ཡོད་པ་ལས་ གཞུང་གསལ་པ་ གཞི་བཙུགས་
གནང་མ་དང་འབྲེལ་ གཤམ་འཁོད་གསལ་གཏོད་ཅན་གྱི་ ལས་དོན་ཚུ་ ལག་ལེན་འབྲེལ་སྤོད།

- སློན་ཇུས་དང་ སློན་ཁབ་ འཕུལ་ཆས་ལས་ཚན་དེ་ མཁོ་སྐྱབ་དང་ མཁོ་སྐྱོད་ བདག་སྐྱོང་ལས་ཤུན་ཚུ་
གཞི་བཙུགས་འབད་དེ་ ལས་ཤུན་རང་སེའི་ ལཱ་འགན་ལུ་ གཙཱ་བོ་བར་བཏོན་ཚུ་གསལ་ བཟོ་བབས་ལུ་
བསྐྱར་བཀོད་འབད་ཡི།
- མཁོ་སྐྱབ་འགོ་དཔོན་རྙིང་ཤོས་ 3 གནས་སོང།
- འཛིགས་མེད་དོ་རྗེ་དབང་ཕུག་གཙཱ་བཟུན་སློན་ཁབ་གི་ ལས་ཁུངས་འགོ་དཔོན་ཚུ་དང་ གྲོས་བསྟུན་ཐོག་
ལས་ སློན་བཙུན་ལས་ཁུངས་ གཙཱ་བོ་ 3 གྱི་ནང་ སྐྱུས་ཚད་ངེས་གཏུན་དང་ ཚད་གཞི་ལས་ཚན་གྱི་
ཞབས་ཏོག་ ཚད་གཞི་ལས་སྟོན་གོང་འཕེལ་དང་འབྲིལ་ཏེ་ སློན་རིགས་མཁོ་སྐྱོད་གྱི་ཐོ་ཡིག་ ཚད་ལུན་
བཟོ་ཡི།
- རྒྱལ་ཡོངས་གྱིས་ ཐོ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ མཁོ་སྐྱོད་འབད་མི་ཚུ་དང་ཅིག་ཁར་ མཉམ་འབྲེལ་ཞལ་འཛོམས་
འགོ་དང་པ་འཚོགས་ཅི།
- སློན་ཇུས་དང་ སློན་ཁབ་ འཕུལ་ཆས་ལས་ཚན་དང་ བདག་སྐྱོང་ལས་ཚན་ སློན་རིགས་མཁོ་སྐྱོད་ལས་
ཚན་བཙུན་གྱི་ མཉམ་འབྲེལ་ཞལ་འཛོམས་ གཞི་བཙུགས་འབད་ཡི།
- བདག་འཛིན་དང་ རྒྱུན་སྐྱོང་ལེགས་ཤོམ་གྱི་དོན་ལས་ འཕུལ་ཆས་སྐྱོད་ནི་དང་ བདག་དབང་གི་འགན་
འབྲི་ཚུ་ སློན་ཁབ་རང་སེའུ་ འགན་སྐྱོད་འབད་ཡི།
- རྒྱལ་ཡོངས་གྱི་ གནས་རིམ་ནང་ སྤྱི་ལོ་ 2004 ཟླ་མ་ 12 པའི་ཚེས་ 20-24 གི་བར་ན་ སློན་
རིགས་དང་ འཕུལ་ཆས་ལག་ལེན་གྱི་ ལས་དོན་ཅིག་ མཇུག་བསྟུ་ཡི། འཕུལ་ཆས་དང་ སློན་ཇུས་ལག་
ལེན་མ་འབྲེལ་མི་ཚུ་ གསོ་བའི་ལྷོ་བ་ལ་ལོ་ཅིག་ནང་ལས་ གསོ་བའི་མཐུན་ཁྱེན་གཞན་ཚུ་ནང་ སྤོ་བཤུད་
འབད་ཡི། འདི་གིས་འབད་ འཕུལ་ཆས་ཚུ་ དགོས་མཁོ་ཡོད་སར་ བཞག་ནི་དང་ ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ཡང་
འབྲ་མཉམ་འབད་ བཀོ་བགྲམ་འབད་ནི་ཡོད་པ་ ངེས་གཏུན་བཟོ་བའི་གྲུ་ མཉེན་ཆས་རྒྱག་བེ་ཟེར་མི་ཅིག་

གོང་འཕེལ་བརྟེན་གྱི་ དེ་ཡང་ གསོ་བའི་ལྷོ་བརྩེ་ནང་ སློན་ཇུ་ཚུ་ རྩོ་བཀོད་འབད་ནི་དང་ བཟླ་ཞིབ་
འབད་ནི་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཨིན།

- སློན་རིགས་མཁོ་སློད་ཚུ་ བཅོན་ཐབས་འབད་དེ་ ལོ་བསྟར་ཚུ་ཁ་བསྐྱམས་ནི་ཚུ་ཡང་ འགོ་བཙུགས་ཅི།
- མཁོ་སྐྱབ་ལག་དེབ་གསར་པའི་ ལག་ལེན་འགོ་བཙུགས་ཅི།

དེ་དང་འབྲམ་སྟེ་ མི་སྟོབས་ཚོགས་ཚུ་དེ་ཡང་ བསྐྱར་བཀོད་འབད་དེ་ ཡོངས་འབྲེལ་ལག་ལེན་ཐོག་ལས་
དྲུངས་གསལ་ཡར་དྲགས་བཟོ་ཡི།

༢. མཁོ་འདོད་སློན་ཇུ་དང་ འཕྲུལ་རིག་ལས་ཚན་གཞི་བཙུགས།

སློན་ཇུ་དང་ སློན་རིགས་མིན་པའི་ཇུ་རིགས་ ཡང་ཅིན་ སློན་བཅོས་འཕྲུལ་ཆས་ཚུ་གི་ མཁོ་སྐྱབ་བཅོན་ཐབས་
དང་ དགོས་མཁོ་དང་འབྲེལ་བའི་ འཕྲུལ་རིག་གསར་པ་ རོ་སློད་འབད་ནི་གི་དོན་ལས་ སློན་བཅོས་ཞབས་ཏོག་ལས་
ཁུངས་འོག་ལུ་ མཁོ་འདོད་སློན་ཇུ་དང་ འཕྲུལ་རིག་ལས་ཚན་ གཞི་བཙུགས་འབད་ཡི། ལས་ཚན་དེ་གི་ གལ་
གནད་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ནང་ལས་ཡང་ གནད་བསྐྱབ་ཅི།

༤. དྲུངས་གསལ་གོང་འཕེལ།

ངན་ལྟན་བཀག་ཐབས་དང་ བན་དོན་བགོ་བཤའི་དོན་ལས་ རང་གསེས་ཡོངས་འབྲེལ་ལག་ལེན་དེ་ བཅོན་ཏོག་ཏོ་
བཟོ་སྟེ་ཡོད། ལཱ་གཞི་ག་དང་ ཞལ་འཛོམས་ སྦྱོང་བཟུང་ ཤེས་ཡོན་སྦྱང་ནི་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལུ་ རྩོ་བཀོད་འབད་
ཡོད་མི་ མི་ངོམ་ཚུ་དང་ ཡར་འཕེལ་སློན་ཇུ་དང་ མཉམ་འབྲེལ་ཞལ་འཛོམས་ཀྱི་ གྲོས་བསྟུར་ཚུ་ གསོ་བའི་ཡོངས་
འབྲེལ་འཆར་སློབ་ནང་བཀོད་པ་ཨིན།

9. དབང་ཆ་མེད་སྒྲིལ།

སྤྱི་ལོ་ 2002 ཟླ་ ༤ པའི་ནང་འཚོགས་མི་གསོ་བའི་ལོ་བསྟར་ལལ་འཛོམས་ བེངས་ 19 པའི་རྒྱབ་སྐྱོན་བསམ་འཆར་གཙོ་བོ་ཅིག་ མི་སྟོབས་འཛིན་སྐྱོང་དེ་ རྫོང་ཁག་ཚུ་ལུ་ དབང་ཆ་མེད་སྒྲིལ་འབད་དགོ་མི་དེ་ཨིན།

སྤྱི་ལོ་ 2002 ཚུན་ལུ་ རྫོང་ཁག་ག་རེ་ནང་ གསོ་བའི་ལས་གཞི་གཞུག་གི་ བསྐོ་བཞག་དང་ གཞི་གཞི་གིས་ ཁོངས་ གནས་སོར་ཚུ་གི་འགན་ཁུར་ ལྷན་ཁག་གིས་འབག་སྟེ་ཡོད། ད་རེས་ རྫོང་ཁག་ཚུ་ལུ་ གསོ་བའི་ལས་གཞི་གཞུག་གི་སྤེལ་བའི་སྐབས་ལུ་ ཁོང་གི་གཞི་གཞི་གིས་ཁོངས་ཚུ་ ཐག་བཅད་ནི་གི་འགན་ཁུར་ རྫོང་ཁག་ཚུ་ལུ་ཡོད། རྫོང་ཁག་ལ་ལོ་ཅིག་ནང་ ལས་གཞི་གཞུག་གི་སྤེལ་བའི་སྐབས་ལུ་ འཛིན་སྐྱོང་འབབ་ནི་ལུ་ རྒྱ་ཆེ་བའི་དཀའ་ངལ་ཚུ་ ཐོན་ཏེ་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ དཔེར་ན་ བསམ་ཅེ་རྫོང་ཁག་འཛིན་སྐྱོང་ནང་ལས་ གཞུག་སྟོན་གཞི་རིམ་སྤྱོད་འཆར་ གཞུག་སྟོན་མ་ཚུགས་པར་ཡོད་པ་ལས་ བདུན་པ་ལྷན་ཁག་ལ་ཅིག་གི་རིང་ལུ་ གསོ་བའི་མཐུན་སྦྲེན་དེ་སྐོ་བསྐྱམས་དགོས་ ཐོན་ཡོད་པ་ལས་ དེ་ནང་ ལྷན་ཁག་ལས་ བར་འཇུག་འབད་དགོས་བྱུང་ཡི།

10. རྫོང་ཁག་གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་ལས་རིམ་གཞི་བཙུགས།

གཞི་ཚུའི་གནས་རིམ་ནང་ ཞབས་ཏོག་སྟོན་ནི་ཚུ་ བཅོམ་ཐབས་དང་ བཟོ་ཞིབ་འབད་ནི་འོན་ལས་ གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་ལས་ཁུངས་འོག་ལུ་ རྫོང་ཁག་གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་ལས་རིམ་ གཞི་བཙུགས་འབད་ཡོད་པ་ད། སྤྱི་ཚུང་དང་ལྷན་པའི་ གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ རེས་གཏན་སྟོན་ནི་ཡོད་པ་བཟོ་ཐབས་ལུ་ དམིགས་བསལ་ལུ་ཡང་ ལྷན་བཅོས་དང་ རྒྱ་དེག་གི་སྐོ་ལས་ བཟོ་ཞིབ་འབད་དགོས་དེ་ གཞུག་ཏོག་ཏོ་འབད་ ཐལ་ཏེ་ཡོད། རྫོང་ཁག་གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་ལས་རིམ་དེ་གིས་ བདུན་པ་སྐྱེལ་འབྲེན་གྱི་ སྤྱི་ཚུང་ལུ་ ལག་ལེན་ཚུ་ལ་མཐུན་ཡོད་མེད་ བཟོ་ཞིབ་འབད་ནི་ཨིན།

11. རིག་མཛོད།

གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་ལུ་ ལས་ཁུངས་དང་ ལས་སྡེ་ཚུ་གི་ སྲིད་བྱུས་ཚུ་དང་སྒྲིག་པའི་ མཐོང་སྣང་དང་ དམིགས་
 རོན་ འགན་ཁུར་ཚུ་ཡོད་ཅུང་ རྒྱལ་ཡོངས་གསོ་བའི་ སྲིད་བྱུས་མེད་པ་ལས་ གསོ་བའི་སྲིད་བྱུས་ བརྩམ་ནི་གི་དོན་
 ལས་ སློན་བཅོས་དང་ སློན་བཅོས་མིན་པའི་ གསོ་བའི་ལས་གཡོག་པ་ཚུ་ཡོད་མི་ རིག་མཛོད་ཅིག་ གཞི་བཙུགས་
 འབད་ཡི། སྡེ་ཚོན་འདི་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་གསོ་བའི་ སྲིད་བྱུས་ཀྱི་ གཞི་རྟེན་འབད་ རྩད་ལུས་དང་ དཀའ་ངལ་ གོ་
 ལྷབས་དང་ གཞོད་ཉེན་ཚུ་གི་ བརྟག་དཔྱད་ཅིག་ མཇུག་བསྟུ་ཡི།

12. སྲིད་བྱུས་གཞན་གྱི་རིག་པ།

སྲིད་བྱུས་དང་ འཆར་གཞི་ལས་ཚོན་གྱིས་ གཤམ་འཁོད་སྲིད་བྱུས་ཚུ་ བརྩམ་ནི་ལུ་ ལྷ་འབད་བའི་བསྐྱང་ཡོད།

- རྒྱལ་ཡོངས་གསོ་བའི་རིམ་ལུགས།
- སྤྱི་མ་ཚུ་གཞི་བཙུགས་ཀྱི་སློབ་པས་ རྩད་ལུས་དང་ལཱ་པའི་ སློན་ཁང་དང་ ཅན་པའི་སློན་ཇས་
 གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་གི་དོན་ལས་ སྲིད་བྱུས་དང་ བྱིས་སོན་གྱི་གཞི་བཙུགས་ཚུ།
- འབྲུག་གི་གསོ་བ་རིག་པའི་ སྤེལ་ཁང་གི་བཅའ་ཁྲིམས།
- གསོ་བའི་སྲིད་བྱུས་དང་ གཞི་སྤྱི་ལས་མི།
- ཆང་གི་སྲིད་བྱུས་དང་ འབྲུག་གི་སློབ་པས་བཀག་སྡུམ་ལས་སྡེ།

རྒྱལ་སྤྱིའི་གསོ་བའི་ལས་ལྷན་དེ་ རྒྱལ་སྤྱིའི་གསོ་བ་དང་ མ་དདུལ་བསྟུ་སྟུབ་ དེ་ལས་ ཕྱོགས་རམ་འགོ་
 འབྲེན་ཚུ་ནང་ བཟླ་ཉོག་འབད་ནིའི་དོན་ལས་ གཞི་བཙུགས་འབད་ཡི། འདི་དང་འབྲམ་སྡེ་ རྒྱུབ་བྱེད་ལུ་
 གཞི་བརྟེན་པའི་ འཆར་གཞི་དང་ ཞིབ་འཚོལ་ བཅོན་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལས་ ཞིབ་འཚོལ་དང་ ཅན་རིགས་
 རྩབ་སྤེལ་བཀག་ཐབས་རིག་པའི་ལས་ཚོན་ གཞི་བཙུགས་འབད་ཡི།

དེ་གསོ་བའི་ཡོངས་འབྲེལ་འཆར་སློབ་འཛིན་ལས་ཐོབ་ཤི་ཡོད་པ་དང་དེ་ཡང་དབང་སྲུང་གསལ་ལ་གོང་འཕེལ་དང་མི་སེར་རྒྱ་ལུ་བརྟེན་སྲིད་ཐབས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཅིག་ཡང་ཡིན།

༡༥. **ཟད་འགོ་མར་ཕབ་ཀྱི་ཐབས་ལམ།**

ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་བཀོད་རྒྱ་ལྟར་དུ་གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་གིས་གཤམ་འཁོད་ཟད་འགོ་མར་ཕབ་ཀྱི་ཐབས་ལམ་རྒྱ་འགོ་བཙུགས་ཏེ་དབུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་ལུ་ཡང་ལུ་ཡི།

- བརྒྱན་འཕྲིན་ལག་ལེན་ཁུངས་ལྷན་བཟོ་ནི།
- དམ་འཛིན་ཅན་གྱི་སློབ་མེ་ལག་ལེན།
- ཡིག་ཚང་མའོ་ཆས་མའོ་སྐབ་དམ་འཛིན།
- དེ་གི་ཐད་ལུ་འགོ་དཔོན་རྒྱ་གར་གིས་རྒྱ་ལྷན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལུ་བརྟེན་འཕུལ་རིག་འོས་འབབ་དང་ལྷན་ཏོག་ཏོ་འབད་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དང་དེ་གིས་འབད་སྐྱུ་གུ་དང་ཡིག་ཚང་མའོ་ཆས་གཞན་གྱི་རིགས་རྒྱ་ལེ་ཤ་གིས་མར་ཕབ་འབད་ཚུགས།
- གཞུང་མགྲོན་ཁ་གྲངས་དང་གསོལ་རས་དམ་འཛིན་འབད་ནི།
- ཚོགས་སློབ་རྒྱ་ལྟ་མཆོད་ཆང་རིགས་བཀག་དམ།
- སྤྱིང་བརྟེན་དང་ཞལ་འཛོམས་རྒྱ་ལྟ་མཆོད་གཞུང་ཐོག་གི་གསོལ་ལཱ་མར་ཕབ།
- མགྲོན་སྤྱིང་ལས་དོན་མར་ཕབ།
- ལྷན་འཁོར་ལག་ལེན་དམ་འཛིན་དང་ཁུངས་ལྷན་བཟོ་ནི།
- འགྲུལ་བསྐྱོད་མར་ཕབ།

ལ. འབྲེལ་མཉམ་དང་ ཡུན་བརྟན་ཅན་གྱི་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ།

དེ་ཡང་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོལ་གྱི་ ཀ་ཚེན་ཅིག་ཡིན། གསོ་བ་གིས་ དཔལ་འབྱོར་ཡར་འཕར་ལུ་
ཐད་ཀར་གྱི་ ལེ་སན་མེད་རུང་ གསོ་བའི་ལུ་འགན་དེ་ གཙོ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ཡིན། འཕྲོད་བསྟེན་ལེགས་ཤོམ་ཡོད་པ་ཅིན་
མི་མང་གིས་ གཞུགས་དང་ སེམས་གཉིས་ཆ་རེ་སྒོལ་ས་ ལུ་ཚུ་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་འབད་ཚུགས། ཞིབ་འཇུག་ཚུ་དང་
འབྲེལ་ཕན་ འཕྲོད་བསྟེན་དེ་གིས་ དཔལ་འབྱོར་ཡར་འཕར་ལུ་ ཐད་ཀར་གྱི་ སན་གཞོན་ཡོད་པ་འབད་ གསལ་
སྟོན་འབད་མ་ཡིན། དེ་ཡང་ ཅན་གཞི་ཡོད་མི་གིས་ ལུ་འབད་མ་ཚུགས་པའི་ཁར་ ཐད་ཀར་མིན་པའི་སྒོལ་ས་
ཅན་པ་ཚུ་གིས་ གསོ་བའི་སྐྱེན་བཅོས་གྱི་དོན་ལུ་ རིན་དབུལ་སྟོན་དགོད་ཡོད་པ་ཡིན།

མི་ཅིག་གི་ འཕྲོད་བསྟེན་མ་ལེགས་པའི་ ཚད་གཞི་གཏིང་གཟབས་ཡོད་པ་ཅིན་ དབུལ་སོངས་ཚད་གཞི་འཛིན་ ཚུན་
ཞི་གི་ ཉེན་ཁ་སྒོམ་ཡོད། དེ་བཟུམ་མའི་ འབྲེལ་བ་དེ་ གཞོན་འཚུབས་ཅན་ཅིག་ཡིན་མ་དུ་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་ དཀའ་
ངལ་མེད་མི་ཚུ་ལུ་ བཟུང་འབྱུང་དང་ བྱུང་ཚེས་གཞན་ཚུ་གི་ གོ་སྐབས་ཡོད་པ་ལས་ ཁོང་གི་འཕྲོད་བསྟེན་ཡང་
ལེགས་ཤོམ་འོང་མ་ཡིན།

འཕྲོད་བསྟེན་དང་ལྡན་པའི་ མི་གིས་ དཔལ་འབྱོར་འཕྲོད་བསྟེན་ཅན་བཟོ་ནི་དང་ རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་ ཚད་དང་ལྡན་
པའི་ དཔལ་འབྱོར་ཡར་འཕར་ལུ་ ལེ་སན་ཡོད་པ་ཡིན། མི་སེར་ཚུ་ འཕྲོད་བསྟེན་དང་ལྡན་ཉོག་ཉོག་དང་ དགའ་ཉོག་
ཉོ་ བཞག་ནི་ལུ་ གསོ་བའི་ལས་སྟེ་གིས་ གཤམ་འཁོད་ཚུ་ ལག་ལེན་འབྲེལ་སྟེ་ཡོད།

གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་གི་ སྤུས་ཚད་ཡར་སེང་།

སྤུས་ཚད་ལྡན་པའི་ ཞབས་ཏོག་སློབ་ཤོ་གི་ བཀའ་འཛིན་ཚུ་ལུ་ དམིགས་གཏང་བསྐྱེད་དེ་ དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་ ལུ་ ཚ་འཛོག་འབད་དེ་ཡོད། ཚེ་ཐོག་ནད་གཞི་འི་དོན་ལས་ གསོ་བའི་ལས་མི་གིས་ མ་ལངས་མ་ལས་ གཞུང་གི་ལ་ ཐུག་ལས་ གཤམ་འཁོད་དུས་རིང་དང་ གནས་སྐབས་ཀྱི་ ཐབས་ལམ་ཚུ་ བཀོད་སྒྲིག་འབད་དེ་ཡོད།

དུས་རིང་གི་ ཐབས་ལམ་ཚུ།

༡. སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ གི་ བང་འཁོད་ལུ་ གསོ་བའི་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་གཞི་བཙུགས།

- མི་ཇེ་གསོ་བའི་སློབ་ཤོ་མཚོག་གི་ ཁྲི་འཛིན་འོག་ལུ་ འཛིགས་མེད་དོ་ཇེ་དབང་ཕྱུག་གཙོ་བཙུན་སྤུན་ཁང་གི་ འགོ་འཛིན་ཚུ་དང་ཅིག་ཁར་ དྲན་ཚེར་ཞལ་འཛོམས་ཅིག་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་ཅི། ཞལ་འཛོམས་དེ་ནང་ འབྲུག་རྒྱལ་འཛིན་གཙུག་ལག་སློབ་སྡེ་གི་ གཙོ་འཛིན་འོག་མ་དང་ མདོ་ཆེན་གྱིས་ཡང་ བཅའ་མར་ གཏོགས་ཡོད་པ་ད་ གསོ་བའི་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ གཞི་བཙུགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཐབས་ལམ་མ་འདྲུལ་ཚུ་གི་སྐོར་ ལས་ རྒྱུ་བསྐྱེད་འབད་ཡི།
- འཛམ་གླིང་གསོ་བའི་ལས་ཚོགས་ནང་ལས་ རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་ ༢ བཏང་སྟེ་ གསོ་བའི་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ གཞི་ བཙུགས་ཀྱི་ གཞི་རྟེན་འོག་གུ་ཅིག་ བཅོས་སྒྲིག་འབད་དེ་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་ལུ་སྤུལ་ཡི།
- རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ འཆར་གཞི་བཙུག་པའི་ནང་ གསོ་བའི་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ ལུ་ ལས་འགུལ་ལོགས་སུ་བཀོད་དེ་ མ་དངུལ་ ཕྱིན་ནི་གི་ ཁས་ལེན་གྲུབ་ཅི། ཞོལ་ཨིན་ཅི་ཡ་ མེ་ རི་ཀལ་ ཨིན་སི་འི་ཏུ་ ཨོལ་ མེ་རི་ཀལ་ སའི་ནས་སེལ་ནང་ལས་ མཁས་མཚོག་སྡེ་ཚོན་ ༢



གསོ་བའི་སློབ་ཤོ་དང་ རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ གསོ་བའི་དང་ བཅའ་ཚང་ཕན་བདེའི་སློབ་ཤོ་ ལྷན་བཞུགས་གནང་པའི་བསྐྱེད་ཀྱི།

འབྲུག་ལུ་ ལྷ་སྐོར་འབད་བར་འོང་ཡི། འབྲུག་གཞུང་གིས་ འཕུལ་ཁམས་ཅིག་ཁར་ རྒྱ་གཞུང་ལས་ ལྷན་
ལུ་དེ་ཕོབ་ཅི།

- ལྷེ་ཚན་དེ་གིས་ གསོ་བའི་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་དེའི་མིང་ འབྲུག་གི་སློན་བཙུན་མཚན་རིག་སྐྲུན་ཁང་ཟེར་
བཞག་དགོ་པའི་ གྲོས་འཆར་བཀོད་དེ་ཡོད།
- གསོ་བའི་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ གཞི་བཙུགས་དེ་ མཚོགས་པར་འབད་ཐབས་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་འགོ་འདྲེན་
ཚོགས་ཚུང་ཅིག་དང་ འཕུལ་རིག་གཙོ་དོན་ཚོགས་ཚུང་ཅིག་ གཞི་བཙུགས་འབད་དེ་ཡོད།
- འཛིགས་མེད་རྩི་རྒྱུག་གཙོ་བསྟེན་སློན་ཁང་དེ་ བསྐྱབ་སྟོན་གྱི་སློན་ཁང་འབད་ རོས་འཛིན་འབད་ཡི།
གསོ་བའི་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་དེ་ཡང་ ཉེ་མར་ བད་དོན་བརྒྱུད་འབྲེལ་ལྷན་ཁག་གིས་ (གསར་སྤྱི་ཐང་ལུ་)
བད་དོན་འཕུལ་རིག་གྲིང་གའི་དོན་ལུ་ ས་མཚམས་བཀོད་མི་ ས་ཁོངས་དེ་ནང་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་གི་
གྲོས་འཆར་ཨིན།

2. རྒྱལ་གཞུང་གསོ་བའི་སློབ་བཅར་སྤྲོད་ཁང་དེ་ བད་གཡོག་དང་ མི་མང་འཕྲོད་བསྟེན་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ལུ་
ཡར་སེད།

- རྒྱལ་གཞུང་གཙུག་ལག་སློབ་སྡེ་དང་ མཉམ་འབྲེལ་ཕྱོག་ལས་ རྒྱལ་གཞུང་གསོ་བའི་སློབ་བཅར་སྤྲོད་
ཁང་ནང་ གསོ་བའི་ལས་རོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ གཡོག་ནང་ཡོད་མི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ མི་མང་འཕྲོད་བསྟེན་
ནང་ ཚན་རིག་གི་ མཐོ་རིམ་ཤེས་ཚད་ བེ་ཨེ་ཨེ་སི་གི་ ལས་རིམ་ཅིག་ འཛུགས་གསོ་བའི་ལས་
ཚོགས་ལས་ རྒྱུད་རིག་རྒྱུ་སྐྱོར་ཕྱོག་ལུ་ འགོ་བཙུགས་ནི་ཨིན། དེ་ཡང་ གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་
ལེགས་བསྐྱར་གྱི་དོན་ལུ་ ཤེས་ཚད་ཡར་སེང་དང་ མི་སྡེ་ནང་གི་ གསོ་བའི་ལས་གཡོག་པ་ཚུ་གི་
ལྷོགས་གྲུབ་གོང་འཕེལ་གཏང་ཐབས་ལུ་ཨིན།
- སློབ་བཅར་འདི་ འགོ་བཙུག་ནིའི་དོན་ལུ་ འོས་འབབ་བརྟག་དཔྱད་གྱི་ ལྷན་ལུ་ཅིག་ འཛུགས་གསོ་
བའི་ལས་ཚོགས་གྱི་ རྒྱུད་རིག་སྤེ་ཚན་ཅིག་གིས་ ཕུལ་ཏེ་ཡོད།

- རྒྱལ་གཞུང་གསོ་བའི་སློབ་བཟུང་སྤེལ་ཁང་དེ་གིས་ ལུ་སི་ཏེ་ལི་ཡའི་ ལ་ཨོ་བ་གཙུག་ལག་སློབ་སྡེ་དང་
མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ལས་ གཡོག་ནང་ཡོད་མི་ བད་གཡོག་པ་ཚུ་ལུ་ བེ་ལེས་སི་ལུ་ བསྐྱར་བཅོས་རུང་
བའི་ སློབ་བཟུང་ཚུ་བྱིན་མ་ཡིན། དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་ གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ཚུ་ གཞི་བཙུགས་འབད་
ཞིན་མ་ལས་ སློབ་བཟུང་དེ་ གཡོག་ནང་མ་འཇུལ་གོང་གི་ སློབ་ཕུག་ཚུ་ལུ་ཡང་ བྱིན་ནི་ཡིན། སློབ་
ཁྲིམ་གསར་པའི་དོན་ལུ་ བཟོ་བཀོད་དང་ དཔར་རིས་བཟོ་ནིའི་ བྱ་སློབ་ཚུ་ འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཡོད།

3. ཡུང་འཚོའི་མཐོ་རིམ་ཤེས་ཚད་ ཞེས་བེ་བེ་ཞེས་དང་ མཐོ་རིམ་གོང་མའི་ཤེས་ཚད་སློབ་ཕུག་
ཚུ་གི་ བྱང་སྤེལ་ཡུལ་སེང་།

- ཡུང་འཚོའི་མཐོ་རིམ་སློབ་སློབ་འབད་མིའི་བྱང་སྤེལ་ ལོ་བསྐྱར་བཞིན་ཏུ་ 24 ལས་ 30 ལུ་
ཡུལ་སེང་དང་ སོ་བཟགས་བཅོས་ཀྱི་ ཡུང་འཚོའི་མཐོ་རིམ་སློབ་སློབ་འབད་མི་ 4 ལུ་ ཡུལ་སེང་
འབད་ཡི།
- འབྲུག་པའི་ཡུང་འཚོ་ཚུ་ མཐོ་རིམ་གོང་མའི་ཤེས་ཚད་(མཁམ་མཚོག་སློབ་ཞེ་) མ་འབྲམ་ཚུ་ནང་
འཇུལ་ཞུགས་ཀྱི་དོན་ལས་ རྒྱ་གར་གྱི་ས་གནས་ ཅན་དེ་གར་ལུ་ཡོད་མི་ མཐོ་རིམ་ཤེས་ཚད་གོང་
མའི་ གཙུག་ལག་སློབ་སྡེ་ མེ་ཏེ་ཀུལ་ཨེ་ཏུ་གོ་བཅན་ ཨེ་ནཏ་ རི་སར་ཚེ་དང་ བེ་ལོར་གྱི་ ཀི་རི་སི་
ཚུ་ན་ མེ་ཏེ་ཀུལ་གོ་ལེང་དང་ཅིག་ཁར་ ལས་ཁང་མཐུན་འབྲེལ་ གཞི་བཙུགས་འབད་དེ་ཡོད།
ཁོང་གིས་ སྤྱི་ཁྲིམ་སློབ་ཕུག་ཚུ་ལུ་ འཇུལ་ཞུགས་ཀྱི་ས་སློབ་ ལག་ལེན་མ་འབྲམ་མི་ཚུ་ འབྲུག་
པའི་སློབ་ཕུག་ཚུ་ལུ་ བྱིན་དགོ་པའི་ ཞུ་བ་འབད་དེ་ཡོད།
- འབྲུག་གི་སློབ་ཕུག་ཚུ་གིས་ གཡོག་ནང་འཇུལ་ཞུགས་ཀྱི་ སྤྱི་གོང་ལུ་ སློབ་བཟུང་འབད་ནིའི་དོན་
ལས་ སྤྱི་ལང་ཀའི་ གཞུང་ལུ་ཡང་ ཞུ་བ་ཚུ་འབད་དེ་ཡོད། འབྲུག་གཞུང་ལུ་ ལྷན་ཞུ་འབད་མིའི་
ནང་ གནད་དོན་དེ་གི་སློབ་ལས་ སྤྱི་ལང་ཀའི་ གསོ་བའི་ལྷན་ཚོགས་དང་ གཙུག་ལག་སློབ་སྡེའི་
གནད་སྐྱོན་ལྷན་ཚོགས་ལུ་ ཡིག་ཐོག་གི་ ཞུ་བ་འབད་དགོ་པའི་སློབ་ལས་ ལྷན་ཞུ་འབད་ཡི། དེ་

དང་འབྲམ་སྟེ་ བང་ལ་དེག་དང་ མཐའ་ཡས་ལེན་ཏེ་གི་ གཞུང་ཚུ་ལུ་ཡང་ འབྲུག་པའི་སློབ་ཕྲུག་ ཚུ་ བཅུག་ས་དགོ་པའི་ ལུ་བ་འབད་དེ་ཡོད།

- བེང་ཀོ་ཀ་གི་ ལུ་ལ་ལོང་ཀོན་གཙུག་ལག་སློབ་སྟེ་གིས་ མི་མང་གསོ་བའི་ མཐོ་རིམ་གོང་མའི་ཤེས་ ཚན་ ལྷ་སི་ཏེ་ར་སི་ སྤྱང་མི་ཚུ་མ་བཅིས་བར་ འབྲུག་པའི་སློབ་ཕྲུག་ཚུ་ ཁོང་གིས་ ལེན་ནི་འོ་སྐོར་



མཐའ་ཡས་ལེན་གྱི་ མི་མང་འཕྲོད་བསྟེན་སློབ་པོ་དང་ ལྷན་བཞུགས་གནང་པའི་བསྟེན།

ལས་ བསམ་ཞིབ་
འབད་འོང་བེར་
ལན་གསལ་ཐོབ་སྟེ་
ཡོད།

- འབྲུག་པའི་སློབ་ཕྲུག་ཚུ་ མཐོ་རིམ་གོང་མའི་ སྤྱང་བཟུང་གི་དོན་ལུ་ གཏང་ནི་གི་ འོས་འབབ་དབྱེ་ ཞིབ་གྱི་དོན་ལུ་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་ནང་ལས་ སྟེ་ཚན་གཅིག་ འགོ་དང་པ་ མ་ལེ་གི་ཡ་ལུ་སོང་ཡི། སྤྱང་འཚོ་གཉིས་ ཞེ་མ་ཏེ་དང་ ཞེ་མ་ཞེ་སི་གི་ སྤྱང་བཟུང་གི་དོན་ལུ་ བཏང་སྟེ་ཡོད།

༧. སྐར་ཐོག་ལས་ སྤྱང་འཚོ་འོ་སྐོར་སྤྱང་འབད་མི་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་ལུ་ གཞུང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར།

ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ ཐེངས་ ༣༥ པའི་ནང་ལས་ སྤྱང་འཚོ་གིས་ མ་ལངས་པའི་ དཀའ་ངལ་ སློམ་འབད་ར་ཡོད་པ་ལས་ སྐར་ཐོག་ལས་ སྤྱང་འཚོ་འོ་སྐོར་སྤྱང་འབད་མི་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་ལུ་ དཔུལ་ གྲམ་ ༣༠༠,༠༠༠ རེ་དེ་ དཔུལ་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་ནི་འབད་ རོས་ལེན་བྱུང་ཡི། དཔུལ་ཅིས་ལྷན་ ཁག་དང་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་ ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་ཚུ་ མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ལས་ རྒྱབ་སྐྱོར་དེ་གི་དོན་ལུ་

ཚད་གཞི་ཡོངས་ཚོགས་ཅིག་ བཅུ་མ་ཉེ་ཡོད། རྒྱ་བསྐྱར་དེ་ཡང་ གསོ་བའི་རྒྱ་འཛོལ་ ཞེས་བའི་ཞེས་
སྤྱད་མི་ ༡༢ དང་ བེ་ཏེ་ཞེས་སྤྱད་མི་ ༣ རྒྱ་མ་ཅིག་ལུ་ འཕྲོ་བའི་ཡིན།

༥. སློན་བཅོས་བྱུང་ལཱ་འབད་མི་ཚུ་གི་འཇུག་ལཱ་

གསོ་བའི་ལས་གཞི་གཞུང་ཚུ་ གཞི་གཞུང་བཞག་མི་དང་ ཁོང་གི་ལཱ་ལུ་ རོས་ལེན་འབད་མི་ དེ་ལས་
ཁོང་གི་སེམས་ལྷགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ སློན་བཅོས་བྱུང་ལཱ་འཇུག་གི་ གོ་ས་འཆར་ཅིག་ དེ་ལས་ལོགས་ལྷན་
ཚོགས་ལུ་སྤུལ་ཏེ་ (སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༤) རྒྱ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་མོའི་ གནམ་དགུན་གྱི་ ཚོགས་
ཐངས་ནང་ གོ་ས་བསྐྱར་གནང་ཡི། ད་རེས་ རྒྱ་འཛོལ་ཚུ་དང་སྤྱགས་ཏེ་ སློན་བཅོས་བྱུང་ལཱ་འབད་མི་
གར་ལུ་ འཇུག་ཚུ་ཐོབ་སྟེ་ཡོད། མ་གཞི་ དེ་ལས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་དེ་ ཚད་ཅིག་ལས་མེད་རུང་ རྒྱ་ལཱ་འཇུག་
འཇུག་དེ་ཡང་ སློན་བཅོས་བྱུང་ལཱ་འབད་མི་ཚུ་གི་ ཞབས་ཏེ་གར་འཛིན་གྱི་དོན་ལུ་ཡིན།

དུས་བྱུང་ཐབས་ལམ་ཚུ།

༡. རན་གཞི་གཞུང་ལས་རོགས་ལཱ་

རན་གཞི་གཞུང་གིས་ ཁོང་འདི་དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་ ལས་དོན་གཙོ་བོ་ལུ་ གཙོ་རིམ་བཀོད་ཚུགས་པ་
བཟོ་ཐབས་ལུ་ ཟླ་རོ་ ༤ རེའི་ སྤྱིང་བཅར་ཚུ་བྱིན་ཏེ་ སློན་བཅོས་མིན་པའི་ ཞབས་ཏེ་གཞུང་ སྤྱིང་
མི་དོན་ལས་ རན་གཞི་གཞུང་ལས་རོགས་ཚུ་ཡང་ བསྐོ་བཞག་འབད་ཡི། རན་གཞི་གཞུང་ལས་རོགས་
སྤེལ་ཚུ་དང་པའི་ནང་ མི་གྲངས་ ༩༦ བསྐོ་བཞག་འབད་ཡོད་པ་ད་ ཁོང་གི་གཞི་གཞུང་གི་གནས་ལུན་དེ་
ཟླ་རོ་ ༤ གི་ སྤྱིང་བཅར་འབད་ཚར་བའི་ལུ་ལུ་ ལོ་རོ་ ༢ ཀྱི་དོན་ལས་ཡིན། ཁོང་གིས་ སློན་
ལང་ཚུ་ནང་ རན་གཞི་གཞུང་ལུ་ གོ་ས་རམ་འབད་མ་ཡིན།

ལྷན་རྒྱུས་གཞུང་ཚོགས་ལས་ གནང་བ་གྲུབ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་གིས་ བད་གཡོག་མའི་ གནས་རིམ་ནང་ དུས་རྒྱུན་གསོ་བའི་ལས་གཡོག་པ་གིས་ མ་ལངས་པའི་ དཀའ་ངལ་ཡོད་མི་ སེལ་ ཐབས་ལུ་ བད་གཡོག་མ་ཚུ་གི་དོན་ལས་ མཚོགས་ལུགས་ཅན་གྱི་ སྤྱོད་བཟང་ལས་རིམ་ཅིག་ འགོ་ འདྲན་འཐབ་སྟེ་ཡོད། ལས་རིམ་དེ་གི་ཐོག་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ གྱི་ བང་འཁོད་ལུ་ བད་གཡོག་མ་ ༡,༥༣༧ གི་ དགོས་མཁོ་ཡོད་མི་དང་འབྲེལ་ཏེ་ བད་གཡོག་མ་ ༡༧༠༠ དེ་ཅིག་ འཐོན་ཚུགས་པའི་ རེ་བ་ཡིན། ཁོང་ཆ་བྱབ་ལུ་ སྤྱོད་བཟང་རྩལ་ རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་ནང་གཉིས་ཆ་ར་ལུ་ ཅིན་ནི་ཡིན།

༢. མ་ལྷན་མར་ལས་ སྤྱོད་འཚོ་མཁུ་མཚོགས་སྐོར་བཞག་།

སྤྱོད་འཚོ་གིས་ མ་ལངས་པའི་ དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་ལུ་ སྤྱོད་འཚོ་མཁུ་མཚོགས་ ༢༢ འབྲུག་ལུ་ ལྟོད་དེ་ ལྷན་ཁང་ཁག་སོ་སོའི་ནང་ ལཱ་འབད་བའི་བསྐྱང་ཡོད། ཁོང་ཆ་བྱབ་གིས་ བདུན་ཕྱག་ ༡ གི་ རིང་ལུ་ གོ་མས་འདྲིས་སྐོར་སྤྱོད་འབད་ཡོད་པ་ད་ དེ་བསྐྱང་ མི་རྩེ་སྐོན་སོ་མཚོགས་གིས་ ཁོང་གི་ འགན་ ལུར་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ གསལ་བཤད་གནང་ཡི། དེ་བཟུམ་མའི་ སྤྱོད་འཚོ་མཁུ་མཚོགས་ཚུ་ རྒྱ་གར་དང་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཚུ་ལས་ ཐོབ་མ་ཚུགས་མི་དེ་ཡང་ དདུལ་ཕོགས་ཉུང་པའི་ དཀའ་ངལ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཡིན་པས།

དགོངས་ཁུགས་འབད་མི་ཚུ་ སྤྱོད་འཚོ་སྐོར་བཞག་།

གསོ་བའི་ལས་རོགས་དང་ ལྷན་གཡོག་མ་བསྐོམས་ ༡༥ ཁག་འབག་གི་ཐོག་ལུ་ འཇུལ་ཁུགས་འབད་ ཡོད་པ་ད་ ད་རུང་ ལེ་ཤ་ཅིག་ར་ འཇུལ་ཁུགས་འབད་བའི་བསྐྱང་ཡོད།

3. ཕྱི་རྒྱལ་གསོ་བའི་ལས་བྲུང་ས་ཚོགས་པ།

འབྲུག་ལུ་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལས་ ཨ་མི་རི་ཀ་ ཕྱི་རྒྱལ་གསོ་བའི་ལས་བྲུང་ས་ཚོགས་པ་ལས་ ཅུ་རྟོག་གི་དྲུང་འཚོ་ གཏང་དོ་ཡོད་པའི་གྲུ་ ལྷན་ལག་གིས་ བད་གཞི་གཞན་གྱི་དོན་ལས་ཡང་ ལས་བྲུང་ས་པ་འཕེལ་ཐབས་འབད་དོ་ཡོད་པ་ད་ དེ་ཡང་ སྤྱི་ལོ་ 200༩ ཟླ་ 2 པའི་ཚེས་ 26 དང་ 27 ལུ་ ལཱ་སྤོང་བཟུམ་མཚམས་ ཨ་མི་རི་ཀུན་ ཅུ་རྟོག་བཤུག་བཅོས་དྲུང་འཚོ་དང་ ཕྱི་རྒྱལ་གསོ་བའི་ལས་བྲུང་ས་ཚོགས་པ་དང་ཅིག་ཁར་ ཞལ་འཛོམས་ཅིག་ འཚོགས་པའི་སྐབས་ལུ་ གསོ་བའི་དྲུང་ཚེན་གྱིས་ གསལ་བཤད་འབད་ཡི།

ལས་རིམ་མདོ་ཚེན་ཚུ་གིས་ གཤམ་འཁོད་ཚུ་ ལས་ལེན་འབད་ཡོད།

- འབྲུག་ལུ་ ལས་བྲུང་ས་པ་ཚུ་ འཕྲོ་མ་ཐུང་དེ་ར་ གཏང་ནི་ཨིན་མི་དེ་ཡང་ ཅུ་རྟོག་གི་དྲུང་འཚོ་དང་ ལུས་སྤྱོད་གི་དྲུང་འཚོ་ དེ་ལས་ ཤི་སྐྱེན་བཏང་མི་བད་གཞི་གཞན་ བད་འཁོད་སྐྱེན་བཅོས་ཡང་ཅིན་ སྤྱི་ར་བཏང་སྐྱེན་བཅོས་འབད་



འབྲུག་ལུ་ ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ ལས་བྲུང་ས་ཚོགས་པའི་ དྲུང་འཚོ་ཚུ།

མི་ སེམས་ཁམས་དང་ བད་པ་ཚབས་ཚེན་བཞག་ས་དང་ མཁལ་དོག་སྐྱེན་བཅོས་ སེམས་འབྲུག་བད་གཞི་ གྲུ་རམ་བད་གཞི་ལ་སོགས་པ་ཚུ་ནང་ དམིགས་བསལ་གྱི་ ཤེས་ཚད་ཡོད་མི་ཚུ་ གཏང་ནི་དང་ ང་བཅས་རའི་ མི་སྟོབས་ལུ་ སྤྱོད་བཟུང་ཚུ་ཡང་ ལྷན་ནི་ཨིན།

- དུས་ནམ་ར་འབད་རུང་ གོང་གསལ་གནད་དོན་ཚུ་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་མི་ ང་བཅས་རའི་ ལག་ཚུ་ གནས་ཚད་ཅན་དང་ ལག་ཚུ་གསལ་པ་ཚུ་ཡང་དགོ་པའི་དུས་ལུ་ མཁོ་སྤོད་འབད་ བྱི་ཨིན།
- ང་བཅས་རའི་ གནས་སྤངས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ འཕུལ་རིག་གསལ་པ་ཚུ་ གསལ་གཏོད་འབད་བྱི་ དང་ བཤག་བཅོས་དང་ ལྷན་བཅོས་ཀྱི་ རིག་ཚུ་ཚུ་ཡང་ དུས་མཐུན་བཟོ་བྱི་ཨིན།

འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་དང་ ཀེ་ཀཾ་ ཇམ་མ་ནི་ཚུ་ལས་ཡང་ ཁས་སྐྱེས་པ་ ཡར་སེང་འབད་བྱི་གི་ ཐབས་ལམ་ཚུ་ཡང་ བརྩམས་ཏེ་ཡོད། འབྲུག་གི་གསོ་བའི་རིམ་ལུགས་ནང་ འཕོ་གྱུར་གལ་གནད་ཅན་ ཅིག་ འཛིགས་མེད་དོ་རྗེ་དབང་ལྷུག་གཙོ་བོ་སྤེན་སྤེན་ཁང་གི་ རྒྱུ་རྐྱེན་བཤགས་བཅོས་མཁམ་མཚོག་ ཡུང་འཚོ་བཀྲིས་དོན་གྲུབ་དང་ ཇམ་མེན་ཁས་སྐྱེས་པ་ཅིག་ མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ལས་ རྒྱུ་རྐྱེན་བཤགས་ བཅོས་ཀྱི་ལས་རིམ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཅི། དེ་དང་འབྲེལ་སྤྱི་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལུ་ རྒྱལ་བརྒྱུད་ལོ་བརྒྱ་ འཁོར་བའི་དུས་སྤོན་དང་ གསལ་བྱེད་མངའ་གསོལ་གྱི་ དུས་སྤོན་དང་འབྲེལ་ཏེ་ མིག་ཏོ་དང་ ཆལ་ ཚོགས་ཀྱི་ བཤགས་བཅོས་ཚུ་ཡང་ འགོ་དང་པ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཅི། ལྷན་ཁག་ནང་ རོ་རྒྱུང་དང་ ལས་ཁང་ཚུ་གིས་ འབྲུག་ལུ་འོང་བྱི་གི་ དང་འདོད་ཡོད་པའི་ གོ་ས་འཆར་ཚུ་ རྒྱུད་དེ་ཡོད་མི་ཚུ་ ད་ རེས་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་བའི་བསྐྱེད་ཡོད།

༤. ཚད་ལྡན་བཤགས་བཅོས་ཀྱི་ བྱ་སྤོད་འཕེལ།

འཛིགས་མེད་དོ་རྗེ་དབང་ལྷུག་གཙོ་བོ་སྤེན་སྤེན་ཁང་གསལ་པའི་དོན་ལུ་ ཚད་ལྡན་བཤགས་བཅོས་ཀྱི་ བྱ་ རྒྱུ་ཚུ་ གོང་འཕེལ་བཏང་སྟེ་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ནང་ལས་ཡང་ རོ་ས་ལེན་གྲུབ་སྟེ་ཡོད། དེ་ཡང་ རྒྱུད་རིག་མཐོ་ཤོས་ཀྱི་ རང་བཞིན་ཨིན་མཁམ་ལས་ ཁག་འབག་པ་གིས་ ལས་དོན་ལྷག་ལུས་ བརྒྱུ་ཚུ་ ༥

དེ་ཅི་གཏེ་མི་དེ་ མཇུག་བསྐྱེ་འབད་ཡོད། ལྷ་དེ་ཡང་ ཡོངས་ཁྱབ་བསེལ་ཆས་དང་ རྫོང་ཆས་ དེ་
ལས་ དཔྱུ་ཚོར་ཅན་དང་ ཆག་ཉེན་ཅན་གྱི་ བཤགས་བཙོས་ཁང་ཚུ་ཡིན། སྤྱིང་བྱིམ་གསར་པ་དེ་ཡང་
སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ཟླ་མ་ ༤ པའི་ནང་ལས་ ཚད་ལྡན་བཤགས་བཙོས་ཀྱི་ གཞི་བཟུང་ཐོག་ལས་ ལག་
ལེན་འཐབ་ཚུགས་པའི་ རེ་བ་ཡོད།

༥. གནས་རིམ་གར་འི་ནང་ བརྟམ་དཔྱད་དང་ སློན་བཙོས་ཞབས་ཏོག་བཙོན་ཐབས།

- རྫོང་ཁག་སློན་ཁང་ཚུ་ནང་ མོ་ནད་མཁམས་མཚོག་དང་སྐྱགས་ཏེ་ ཉུང་ཤོས་ར་ རྩེ་འཚོ་ ༣
རེ་དང་ ལག་ལེན་ཅན་གྱི་ བྱེད་པ་སྐྱེལ་འབྲེན་སྐྱུལ་འཁོར་ ༢ རེ་ཡོད་པ་བཟོ་ནི།
- སློན་དང་ ཚ་བའི་ནད་གྱི་ རྒྱལ་སྤྱིའི་མ་དདུལ་ལས་ བྱེད་པ་སྐྱེལ་འབྲེན་གྱི་ སྐྱུལ་འཁོར་ ༣
བྱིན་ཏེ་ཡོད་མིའི་གསལ་ལས་ ༡ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོ་འགོ་ཚེས་པ་ད་ སྤྱི་དང་གོང་མ་སློན་ཁང་
ལུ་དང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ཟླ་མ་ ༥ པའི་ནང་ རང་ལམ་སློན་ཁང་དང་ བཟུང་གཤམ་ཚལ་
སློན་ཁང་གཉིས་ལུ་ སློབ་ཕྱིར་གྱི་ སྐྱུལ་འཁོར་རེ་ བྱིན་ཏེ་ཡོད།



མི་དབང་རྒྱལ་ཡུམ་ ཨ་ཞེ་སངས་རྒྱལ་ཚོས་སློན་དབང་རྒྱལ་མཚོག་གིས་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་ལུ་ བྱེད་པ་སྐྱེལ་འབྲེན་འབད་མི་ སྐྱུལ་འཁོར་ ༢ གནང་པའི་བརྟམ།

ནད་པ་སྐྱེལ་འདྲེན་གྱི་ ལྷན་ཁའོར་ ༢ ལུ་ཨེན་ཨེམ་པི་ཨེ་ལས་ འབྲེན་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ སྤྱི་ལོ་
 ༢༠༠༥ ཟླ་མ་ ༥ པའི་ནང་ གྲོང་གསར་དང་ དགོ་ལེགས་ཕུག་གི་ སྤྱོད་ཁང་ ༢ ལུ་ཕྱིན་
 ཡི། སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ཟླ་མ་ ༤ པའི་ནང་ འཇམ་གླིང་གསོ་བའི་ལས་ཚོགས་ལས་ ནད་པ་
 སྐྱེལ་འདྲེན་གྱི་ ལྷན་ཁའོར་ ༡ ཐོབ་ཡོད་མི་དེ་ བགྲིས་གཡང་ཚུ་ སྤྱོད་ཁང་ནང་བཏང་ཡི།

- མི་རྗེ་སློབ་པོ་མཚོག་ རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པ་ དེ་ལ་ལི་ལུ་བྱོན་མ་ད་ རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ ཚོ་སློབ་
 ཉེན་སྲོབ་གྱི་ འཕུལ་ཆས་དང་སྤྲུགས་པའི་ ནད་པ་སྐྱེལ་འདྲེན་གྱི་ ལྷན་ཁའོར་ ༡༠ འབྲུག་
 གཞུང་ལུ་ གསོ་ལ་རས་འབད་ ཕུལ་ནི་གི་ ཁས་ལེན་བྱུང་ཡི། དེ་ལ་ལུ་ སྤྱོད་ཁང་ལས་
 རོགས་ པ་ར་མེ་རྒྱུ་མི་དང་ ལྷན་ཁའོར་འདྲེན་གཡོགས་ཚུ་ལུ་ སྤྱོད་བཟུང་ཡང་ འབྲེན་ནི་གི་
 ཁས་ལེན་བྱུང་ཅི།
- འབྲུག་གཞུང་གི་ མ་དངུལ་ཐོག་ལས་ ནད་པ་སྐྱེལ་འདྲེན་གྱི་ ལྷན་ཁའོར་ ༤ མའོ་མངགས་
 འབད་དེ་ཡོད་མི་ཚུ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ཟླ་མ་ ༤ པའི་ནང་ རྫོང་ཞི་ཨིན།
- འཕུལ་ཁམས་ཅིག་ཁར་ གསོ་བའི་བྱུང་ཆེན་ བེ་ཏུ་ལོ་ལུ་བྱོན་མ་ད་ འབྲུག་གི་དགོ་ཚོགས་
 ནང་གི་ རོ་མིང་བུ་ལུ་སྤྲོད་ཁོང་དང་ ཨམ་རྟོག་ དེ་ལས་ གཞན་ཚུ་དང་ཅིག་ཁར་ རྟོག་
 བཟུང་ཚང་གིས་ འབྲུག་ལུ་ ཞལ་འདེབས་འབད་ འབྲེན་ནི་ཨིན་མི་ ནད་པའི་སྐྱེལ་འདྲེན་སྤྱོད་
 འའོར་དང་ སྤྱོད་ཁང་གི་ནད་པ་ གསོ་སྤྱོད་གི་ འཕུལ་ཆས་ཚུ་གི་ བྱུང་ཚོས་གྱི་སྤྱོད་ལས་
 གསུང་གོས་རྒྱས་ཤིང་རྒྱས་པ་འབད་ར་གནང་ཡི། དེ་ལ་ལུ་ སྤྱོད་ཁང་དེ་གིས་ དམིགས་བསལ་
 གྱིས་ སྤྱོད་ཁང་ཅན་གྱི་ སྤྱོད་ཁང་ལས་འཕུལ་ཆས་ མཐོང་ཆས་དང་ སྤྱོད་ཁང་བརྟན་བཏོན་ཆས་དང་
 སྤྲུགས་པའི་ ལེ་རིན་ཅིས་ཀོ་བ་ཚུ་ ཉོ་སྤྲོད་འབད་ནི་གི་སྤྱོད་ལས་ཡང་ གསུང་གོས་ཚུ་གནང་
 ཡི།

- རྩོད་ལག་སྐྱོན་ཁང་རེ་རེ་ནི་མོ་ནད་མཁམས་
མཚོགས་ཅི་བསྐོ་བཞག་འབད་ནི་དེ་ཡང་ ཨ་
ལོ་དང་ ཨ་ལི་ དེ་ལས་ སྐྱེ་རྒྱུ་འཕྲོད་བསྟེན་
ཚུ་ གཞུང་གིས་ གཙོ་རིམ་ཅན་ བཟོ་ནི་གི་
སྲིད་བྱུས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཨིན། དེ་གིས་འབད་
ཨ་ལོ་དང་ ཨ་ལི་གི་ཤི་རྒྱུན་ མར་ཕབ་འབད་
ཐོག་ལས་ ལོ་སྤོང་གོང་འཕེལ་གྱི་ དམིགས་
དོན་ ལ པ་(ཨ་ལོ་ལི་ཤི་རྒྱུན་མར་ཕབ་)དང་



མ་བུ་གཉིས་གྱི་དོན་ལས་ མོ་ནད་མཁམས་མཚོགས་གཤམ་ཚེ།

- ཡ པ་(ཨ་ལོ་ལི་ཨ་ལི་གི་ འཕྲོད་བསྟེན་ལེགས་བསྐྱར་)ཚུ་ སྐྱབ་ཚུ་གས་ནི་ཨིན།
རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་རིམ་ནང་ཡང་ མོ་ནད་མཁམས་མཚོགས་གིས་ མ་ལངས་པའི་ དཀའ་ངལ་ཡོད་
རུང་ དམིགས་དོན་དེ་ སྐྱབ་ཐབས་ལུ་ བཙོན་ལུགས་ག་དེ་ཅག་ཅག་བསྐྱེད་དེ་ མོ་ནད་མཁམས་
མཚོགས་དང་ བཤགས་བཙོན་མཁམས་མཚོགས་ཚུ་ གནད་འགག་ཅན་གྱི་ སྐྱོན་ཁང་ཚུ་ནང་
བཏང་སྟེ་ཡོད། དེ་ལ་ལུ་ ང་བཅས་རའི་ རྩུང་འཚོ་ཚུ་ མོ་ནད་མཁམས་མཚོགས་ ཨེ་མ་ཉི་/ཨེ་མ་
ཨེ་སི་གི་ སྤྱིང་བརྟམ་འབད་བཅུ་གའི་ལུ་ཡང་ གཙོ་རིམ་བཀོད་དེ་ཡོད།
- སྤུང་སྐྱོབ་གྱི་ དཀའ་ངལ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ སྐོ་བསྐྱམས་བཞག་མི་ གསོ་བའི་ལྷེ་བཙུ་གར་ སྤར་
ལོག་སྐོ་བྱེ་ཡི།
གསོ་བའི་ལྷེ་བཙུ་གར་ སྤར་ལོག་བྱེ་ནི་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ལ་ལོ་ཅིག་ འཆར་གཞི་བཅུ་པའི་ནང་
ཡར་སེང་འབད་བའི་བསྐྱང་ཡོད།
- གཞི་རིམ་སྐྱོན་ཁང་དང་ རྩོད་གཡུས་སྐྱོན་སྤོང་ཁང་ཚུ་ནང་ རྩུང་འཚོ་ཚུ་གི་ལྟ་སྐོར།

ལས་བྲུག་གསལ་བསྐྱེད་ལས་ཀྱི་ བཀོད་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ ཟླ་རྒྱུ་མ་རེའི་བར་ན་ ཡུང་འཚོ་ཚུ་གིས་ གཞི་རིམ་
 སློན་ཁང་དང་ གྲོང་གཡུས་སློན་ཁང་ཚུ་ནང་ ལྷ་སྐྱོར་ཚར་རེ་འབད་ནི་དང་ དེ་ཡང་ གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་དེ་
 དམིགས་བསལ་ལུ་ ལོ་ན་ཆས་ཏེ་ གསོ་བའི་ལྷོ་བཟུ་ནང་ རྫོང་མ་ཚུ་གསལ་མི་ཚུ་དང་ མི་སེར་གྱི་ ཉེ་འདབས་ལུ་
 བཀའ་ནིའི་དོན་ལུ་ཨིན།

གནད་དོན་དེ་གི་སྐོར་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལུ་འཚོ་གསལ་མི་ གསོ་བའི་ལོ་བསྐྱར་ཞལ་འཛོམས་ནང་ གྲོས་བསྐྱར་
 འབད་ཡི། རྫོང་ཞག་སློན་ཁང་ཚུ་གར་ལུ་ ཡུང་འཚོ་ ༣ རེ་གིས་ བྱབ་པའི་ཤུལ་ལུ་ ཡུང་འཚོ་ཚུ་གིས་ སྐོར་རྒྱུ་
 ཐོག་ལས་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་ར་ འཕུལ་འཕུལ་ར་ ལྷ་སྐྱོར་འབད་ནི་ཨིན་མ་ལས་ དེ་གིས་ མི་སེར་ཚུ་ལུ་ ཁེ་ཕན་སྤོམ་
 ར་ འོང་ནི་ཨིན་པས།

༤. རྫོང་མཐོང་སློན་བཅོས་ཞབས་ཏོག།

- བན་དོན་འཕུལ་རིག་དང་ རྫོང་མཐོང་སློན་བཅོས་ཀྱི་ ལག་ལེན་ཡར་དྲུགས།
 གཞི་རིམ་སློན་ཁང་ ༢༤ ནང་ རྫོག་རིག་དང་ ལག་ལེན་སྤྲོ་མང་གི་ དཔར་བསྐྱེད་འཕུལ་ཆས་ཚུ་
 བཅུགས་ཏེ་ཡོད། གཞི་རིམ་སློན་ཁང་དེ་ཚུའི་
 གསོ་བའི་ལས་གཞི་གཤམ་ཚུ་ གཞི་རྒྱུ་བན་དོན་
 བརྒྱུད་འབྲེལ་འཕུལ་རིག་ ལག་ལེན་འབབ་ནི་
 ལུ་ རྫོང་བན་ར་ཚུ་ཡང་ བྱིན་ཏེ་ཡོད།



སློན་ཚེན་འཛིགས་མེད་འོད་ཟེར་འཕྲིས་མཚོ་ག་དང་ གསོ་བའི་སློན་པོ་བཟང་ལེགས་འབྲུག་པ་ འབྲུག་བཞུགས་རྒྱ་གར་གཞུང་ཚབ་ཚུ་གིས་
 འཛིགས་མེད་དོན་རྒྱུག་ རྒྱལ་ཡོངས་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་སློན་ཁང་ནང་ སྤྲུག་རྫོང་མཐོང་སློན་བཅོས་ འགོ་འབྲེད་གནང་པའི་བསྐྱེད།

- འཇིགས་མེད་དོན་རྒྱུ་གཙོ་བོ་བསྟེན་སྟོན་ཁང་ནང་ སྤྲུལ་རྒྱུ་མཐོང་སྟོན་བཅོས་གཞི་བཙུགས།
མི་རྒྱུ་ཆེན་ འཇིགས་མེད་འོད་ཟེར་ཕྱིན་ལས་མཆོག་དང་ འབྲུག་བཞུགས་རྒྱ་གཞུང་སྐྱེའོ་ སྤྲུལ་
མི་ཡུལ་གིས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལྷན་ ར་ པའི་ཆོས་ ར་ ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་སྟོན་བཅོས་ཞལ་འཛོམས་
ཐངས་དང་པའི་ འགོ་འབྱེད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ མཛད་སྒྲིའི་སྐབས་ལུ་ སྤྲུལ་རྒྱུ་མཐོང་སྟོན་བཅོས་དང་ རྒྱང་
གཡུས་གྱི་ རྒྱང་མཐོང་སྟོན་བཅོས་ལས་འགལ་ཚུ་གི་ འགོ་འབྱེད་མཛད་གནང་ཡི།

- རྒྱང་གཡུས་རྒྱང་མཐོང་སྟོན་བཅོས་ལས་འགལ།
རྒྱང་གཡུས་རྒྱང་མཐོང་སྟོན་བཅོས་ལས་འགལ་གྱི་དོན་ལུ་ རྒྱང་ཞག་མ་འབྲམ་ཚུ་ནང་ གཞི་རིམ་སྟོན་ཁང་
༡༥ རོས་འཇིག་འབད་དེ་ཡོད། དེ་ཡང་ སྟོན་ཁང་ཚུ་གི་ རྒྱང་མཐོང་སྟོན་བཅོས་ཡོངས་འབྲེལ་དང་ མཐུད་
འབྲེལ་ཐོག་ལས་ བད་པའི་བཟླ་དཔུང་ཚུ་ འབྲེལ་ཐོག་ལུ་འབད་ནི་དང་ རྒྱུགས་གྲུབ་ལེགས་བསྐྱར་གྱི་དོན་
ལུ་ཡིན། དེ་ལུ་ གཞི་རིམ་སྟོན་ཁང་དང་ རྒྱང་ཞག་སྟོན་ཁང་ཚུ་གི་ བཟླ་དཔུང་ཁང་ཚུ་ཡང་ བཟླ་
དཔུང་འཕུལ་ཆས་ཚུ་ མཁོ་སྟོན་འབད་དེ་ བཅོམ་ཐབས་འབད་བའི་བསྐྱར་ཡོད།

༢. རྒྱལ་ཡོངས་མི་མང་འབྲོད་བསྟེན་བཟླ་དཔུང་ཁང་ (བལྟོ་མེམ་ཏི་ ལེ་མེལ་ ༣ པ་) གཞི་
བཙུགས།

བཟོ་བསྐྱར་དེ་ འཆར་གཞི་ ༩ པའི་ནང་ ལག་
ལེན་འབབ་ནི་འབད་ཡིན་རུང་ རྒྱང་རིག་གི་ ལེས་
ཚད་དང་ མ་དངུལ་ དེ་ལས་ ས་སྟོན་མེད་པ་ལས་
བཟོ་བསྐྱར་འབད་མ་ཚུགས་པར་ ལུས་ཡོད་པ་ཡིན།
བཟོ་བསྐྱར་དེ་ གསོ་བའི་རྟེན་ཁག་ཡིག་ཚང་ལྟེ་བའི་
ཉེ་འདབས་ལུ་འབད་ནི་གི་ རྒྱུ་འཆར་བཀོད་རུང་



མི་མང་འབྲོད་བསྟེན་བཟླ་དཔུང་ཁང་ནང་ གཞིགས་ཞིབ་གནང་བའི་བསྐྱར་

དེ་ལྟར་གཞིས་ཆགས་ཡོད་མི་ མི་སྲོལ་སྲིད་ལུ་ འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ ཉེན་ཁ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཉེ་མར་ བདེ་དོན་
 འཕྲུལ་རིག་གྲིང་གའི་དོན་ལུ་ བདེ་དོན་བརྒྱུད་འབྲེལ་ལྷན་ཁག་གིས་ ས་མཚམས་བཀོད་ཡོད་མི་ སའོངས་
 བཟུང་ བཟོ་བསྐྱོན་འབད་ནི་ཨིན། བརྟེན་དུ་ལང་དེ་ ལུང་ཕྱོགས་བརྟེན་དུ་ལང་ བཟོ་སེལ་ཁྲིའི་ ལེ་ཐེལ་
 ༣ པའི་ གནས་ཚུན་ལུ་ འབྲུག་གི་ནད་རིགས་རྒྱུ་ལོ་ལོ་མེད་པར་ ལུང་ཕྱོགས་ནད་འཕོད་གྱི་ བདེ་
 རིགས་བརྟེན་དུ་ལང་གི་དོན་ལུ་ ལག་ལེན་འབབ་ནི་ཨིན།

༤. ལྷན་རིགས་མའོ་སྲོད་མཛོད་ཁང་ཉམས་བཅོས།

ལྷན་རིགས་ལྷན་གྱི་ ཉེན་སྲུང་དང་ འཛོལ་ཚད་ དེས་གཏུན་བཟོ་བཟབས་ལུ་ ལྷན་རིགས་
 མའོ་སྲོད་མཛོད་ཁང་དེ་ནང་ བཟུང་ཆས་བསྐྱར་འཕྲུགས་འབད་ནི་ཨིན། ད་རེས་ གསོ་བའི་གཞི་རྒྱུ་མའོ་ཆས་
 དང་ གོང་འཕེལ་ལས་རིམ་ནང་ལས་ ལྷན་ཚོན་ཅིག་གིས་ མཛོད་ཁང་གི་ལྷན་ཉམས་གསོའི་སྐོར་ལས་ ལུ་
 ལྷན་འབད་བའི་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ད་ དེ་ཡང་ གནས་སྐབས་ཀྱི་ ཐབས་ལམ་འབད་ ལག་ལེན་འབབ་ནི་ཨིན།

༥. གཞི་རྒྱུ་མའོ་ཆས་བཟོ་བཟབས།

རྒྱལ་བརྒྱུད་ལོ་བརྒྱུ་འཕོར་བའི་ དུས་སྟོན་དང་ གསོའི་ཁྲིའི་མངའ་གསོའི་ལྷན་གྱི་ དུས་སྟོན་དང་འབྲེལ་ཏེ་
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ ས་གནས་ཁག་སོ་སོའི་ནང་ ལྷན་ཁང་ལྷན་གྱི་ འགོ་འབྲེད་འབད་ཡི།

- དར་དཀར་ནང་ལུ་ ཉལ་ཁྲི་ ༢༠ འབད་མི་ ལྷན་ཁང་དེ་ མི་རྗེ་ལུ་གཡོག་སྲོན་པོ་ རོ་རྗེ་
 དབང་འདུས་མཚོག་གིས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ཟླ་ ༡༡ པའི་ཚེས་ ༡༩ ལུ་ ལྷན་ཉམས་གསོ་འབད་ཡི།



མི་དབང་རྒྱལ་ཡུལ་ ཨ་ཞེ་ཚེ་རིང་དཔལ་ལོ་དབང་ཕྱུག་མཚོ་གཤིས་
 ཉལ་མི་ ༣༥༠ འབད་མི་ འཇིགས་མེད་དོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་
 རྒྱལ་ཡོངས་གཙོ་བོ་བསྟེན་སྐྱོན་སྐྱེ་ལང་གསལ་པ་ འགོ་འབྱེད་གནང་པའི་བསྟོན་པ།

- ཉལ་མི་ ༣༥༠ འབད་མི་ འཇིགས་མེད་དོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་གཙོ་བོ་བསྟེན་སྐྱོན་སྐྱེ་ལང་དེ་ རྒྱལ་ཡུལ་ ཨ་ཞེ་ཚེ་རིང་གཡང་སྐྱོན་དབང་ཕྱུག་མཚོ་གཤིས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ཟླ་ ༡༢ པའི་ཚེས་ ༡༤ ལུ་ འགོ་འབྱེད་མཛད་གནང་ཡི།
- ཉལ་མི་ ༡༥༠ འབད་མི་ མོང་སྐར་གཙོ་བོ་བསྟེན་སྐྱོན་སྐྱེ་ལང་དེ་ འབྲུག་བཞུགས་རྒྱ་གཞུང་སྐུ་ ཚབ་ སུ་དིར་མི་ཡུལ་གིས་ སྐྱོན་པོ་བཟང་ལགས་འབྲུག་པ་མཚོ་གཤིས་ སྐུ་མདུན་ལུ་ སྤྱི་ ལོ་ ༢༠༠༤ ཟླ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༤ གི་ཉེན་མར་ འགོ་འབྱེད་འབད་ཡི།



གསོ་བའི་སྐྱོན་པོ་དང་ འབྲུག་བཞུགས་རྒྱ་གར་གཞུང་ཚབ་ ༢ གྱིས་ ཉལ་མི་ ༡༥༠ འབད་མི་
 མོང་སྐར་ལུང་ཕྱོགས་གཙོ་བོ་བསྟེན་སྐྱོན་སྐྱེ་ལང་གསལ་པ་ འགོ་འབྱེད་གནང་པའི་བསྟོན་པ།

- དགོ་ལེགས་ཕུག་གི་ ལུང་ཕྱོགས་ གཙོ་བོ་བསྟེན་སྐྱོན་སྐྱེ་ལང་དང་ བསམ་ ཕུའི་རྫོང་ཁག་སྐྱོན་སྐྱེ་ལང་ ༢ གྱི་དོན་ ལས་ ས་སྐོ་ཚུ་ཡང་ གཏན་འཁལ་བཟོ་སྟེ་ཡོད་པ་ད་ སྐྱོན་སྐྱེ་ལང་དེ་ཚུ་ བཟོ་བསྐྱོན་འབད་ནི་དེ་ འཆར་གཞི་ ༡༠ པའི་ ལས་རིམ་ཨིན། དགོ་ལེགས་ཕུག་གི་ སྐྱོན་སྐྱེ་ལང་གསལ་པ་དེ་ ད་རེས་ ཡོད་མི་ སྐྱོན་སྐྱེ་ལང་དང་ ད་རེས་ བསྐྱོན་སྐྱེ་ལང་དམག་སྐར་ཡོད་མར་ ཉེ་མའི་ རྒྱལ་ཡོངས་

བཟའ་ཚང་འཕྲོད་བསྟེན་སྤྲེལ་ཁང་གི་ ས་སྒོ་ནང་ བཟོ་བསྐྱོན་འབད་ནི་ཨིན། ས་སྒོ་དེ་ 2
བསྐྱོམས་ད་ ས་ཚད་ཨེ་ཀར་ 13 མ་ལངས་མ་ཅིག་ཡོད་མི་དེ་གིས་ ལུང་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཁང་གི
དོན་ལུ་ ཉ་ལམ་ལངས་ནི་ཨིན་པས།

10. གསོ་བའི་འཕྲོད་བསྟེན་ལེགས་བསྐྱར་དང་ བདེ་རིགས་དང་ཁྱབ་ལས་བཀག་ཐབས།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ གཞི་རིམ་གསོ་བའི་ནང་ ཡོངས་ཀྱི་གསལ་ཚན་ཅིག་ཨིན་ཅུང་ བཏང་སྐྱོམས་གྱི་
ངང་ལུ་ སྡོད་ཐབས་མེད་པ་ལས་ ལྷན་ཁག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ འཕྲོད་བསྟེན་ཅན་གྱི་ འཚོ་བའི་དོན་
ལུ་ བསྐྱལ་བསྐྱུགས་ཚུ་ འཕྲོ་མ་བྱུང་དེ་ར་ ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ཡོད། ཁས་སྤངས་དུང་འཚོ་ ཇི་
ཞེ་དེ་ ཉེན་ཁར་སུ་གིས་ འབྲུག་གི་སེམས་ཁམས་གནས་སྤངས་ ཞིབ་འཇུག་འབད་ནི་དེ་ སེམས་
ཁམས་འཕྲོད་བསྟེན་བཅོམ་ཐབས་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཨིན། འཚོ་བའི་གནས་སྤངས་དང་འབྲེལ་
བའི་ བདེ་རིགས་དང་སྐྱུགས་ཏེ་ ཐོན་རིམ་ཅན་དང་ སྤྲོ་ཐོན་ཅན་གྱི་ བདེ་རིགས་ཚུ་གི་ ཚ་གྲུང་
ཐོག་ལས་ ལྷན་ཁག་གིས་ བདེ་རིགས་དེ་ཚུ་ བཀག་ཐབས་ལུ་ བསྐྱལ་བསྐྱུགས་དང་ ཤེས་ཡོན་
སྤྲེལ་ཐབས་གྱི་ ལས་དོན་ཚུ་ བཅོམ་ཐབས་འབད་བའི་བསྐྱང་ཡོད།

ཨ་ལོ་འཕེ་དང་ ཨ་ལོ་འཕེ་འཕྲོད་བསྟེན་/གཞི་རིམ་གསོ་བའི་ལས་དོན་ བཅོམ་ཐབས་འབད་ནི་དེ་
ནང་ འབྲུག་གིས་ ཨ་ལོ་ཚུ་ལུ་ སྐྱུན་ཁབ་བརྒྱབ་ནི་གི་ དམིགས་གཏང་ཚུ་ དུས་གཏུན་འཇགས་
ར་ བརྒྱུ་ཚ་ ༩༠ ལས་ལྷག་སྟེ་ ལྷུང་ཚུ་གསལ་ཏེ་ཡོད། ཨ་ལོ་འཕེ་འཕེ་ལུ་ འཕྱི་རྒྱུ་གི་ཚད་གཞི་
མར་ཕབ་འབད་ནི་དེ་དོན་ལས་ ལྷན་ཁག་གིས་ ཉེ་མོ་ཕི་ལཱ་སི་སྐྱུན་ཁབ་ཚུ་ སྤྱི་ལོ་ 200༩ ཟླ་
༩ པའི་ནང་ལས་ འཕྲོད་འབད་ནི་ཨིན། དེ་ཡང་ ཨ་ལོ་འཕེ་སྐོ་ནད་དང་ ཉེ་མོ་ཕི་ལཱ་སི་ ཚད་ནད་
བེ་ལུ་བརྟེན་པའི་ ལྷན་པའི་ནད་ཚུ་ བཀག་ཐབས་ལུ་ཨིན།

དེ་ལ་ལུ་ ལས་རིམ་དེ་ཚུ་གིས་ ཕན་གོད་བརྟག་ཞིབ་ཀྱི་དོན་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལུ་ རྒྱལ་
ཡོངས་ཟས་བཟུང་དང་ སྤོང་ལབ་ཀྱི་ བརྟག་ཞིབ་ཅིག་ ལག་ལེན་འཐབ་ཅི།

རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ རོ་འབྲུག་ལེ་གཡོད་པའི་ནང་ལས་ ཨེཌ་ཨའི་མི་/ཨེའི་སི་གི་ རན་གཞི་དེ་ ཡར་སེང་
ཅན་འབད་ར་ རོན་ཏེ་ཡོད། དེ་འབད་མ་ལས་ ལྷན་ཁག་གིས་ ལུས་འབྲེལ་ལུ་བརྟེན་པའི་ རན་
གཞི་དང་ ཨེཌ་ཨའི་མི་/ཨེའི་སི་གི་རན་གཞི་ སྤོན་འགོག་དང་ ཚད་འཛིན་འབད་ཐབས་ལུ་ རྒྱལ་
ཡོངས་ཀྱི་ ཐབས་བྱས་ཅན་གྱི་ འཆར་གཞི་ཅིག་བརྩམས་ཡི། འཆར་གཞི་འདི་ལུ་ ལྷན་རྒྱས་
གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་ རོས་ལེན་གྲུབ་ཡོད་པ་ད་ དེ་ཡང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ཟླ་ ༡ པའི་ཚེས་ ༢༣
ལུ་ མི་དབང་རྒྱལ་ཡུམ་ ཨ་ཞེ་སངས་རྒྱས་ཚོས་སྤོན་དབང་ཕྱུག་མཚོག་གིས་ འགོ་བཙུགས་གནང་
ཡི།

ད་རེས་ འཕམ་ལམས་ཅིག་ཁར་ཐོན་མི་རན་གཞི་ ཨེཌ་,ཨེན་, ཟེར་མི་དེ་ དུས་མེད་ཀྱི་སྐོལ་ས་
གཏེ་ལུ་ཡང་ འཕྲོན་སྤོང་པ་ལས་ གསོ་བའི་རིམ་ལུགས་དེ་ དུས་གཏན་འཇགས་ གྲ་སྒྲིག་འབད་
སྤོད་དགོ་པའི་ ཅན་བསྐྱེད་འབད་མེད་ཨིན། དེ་གི་དོན་ལུ་ ཏ་མི་ལུ་ཟེར་མི་ སྤོན་ ༢༠,༠༠༠
རྩུང་གསོག་འབད་ བཞག་ཡོད་པའི་ཁར་ གནད་འགག་ཅན་གྱི་ འཇུལ་སྐོལ་ཚུ་ནང་ འགོ་འགྲུལ་
འབད་མི་ཚུ་ལུ་ཡང་ བརྟག་ཞིབ་འབད་ནི་ཚུ་ གྲ་སྒྲིག་འབད་ཡོད།

- དེ་བརྩམ་སྤྱི་ འཇུལ་སྐོལ་ཨེཌ་ཨའི་མི་/ཨེའི་སི་གི་ཉེན་མ་དང་ འཇུལ་སྐོལ་བད་ཀན་གྱི་
ཉེན་མ་ འཇུལ་སྐོལ་གསོ་བའི་ཉེན་མ་ དེ་ལས་ གཞན་ཡང་ དེ་བརྩམ་མའི་ཉེན་མ་ཚུ་ མི་
སེར་དང་ སྤོང་བྱས་བརྩམ་མི་ཚུ་ལུ་ དེ་བརྩམ་མའི་ རན་གཞི་འགོད་ཉེན་དང་ འཕྲོད་
བསྟེན་གྱི་ གལ་གནད་ཀྱི་སྐོར་ལས་ ཅན་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་ལུ་ བརྩི་སྲུང་འབད་ཡི།

- གསོ་བའི་ལྷན་ལག་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཨེམ་ཨའི་མི/ཨའི་མི་གི་ སྤྱིར་བཏང་མི་རྒྱུ་བས་
གྲངས་ཕྱིས་དེ་ སྤྱིར་བཏོན་འབད་ཡོད་པ་ད་ ཡུ་ཨེན་ཨེམ་པི་ཨེ་གི་ ལེགས་སློན་སྐྱེ་ཚབ་
མི་དབང་ཨ་ཞེ་སངས་རྒྱལ་ཚེས་སློན་མཚོ་གིས་ ལུས་འབྲེལ་ནད་གཞི་དང་ ཨེམ་ཨའི་མི
/ཨའི་མི་ སློན་འགོ་གི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཐབས་བྱས་འཆར་གཞི་དེ་ འགོ་བཙུགས་གནང་ཡི།
དེ་ཡང་ ཨེམ་ཨའི་མི/ཨའི་མི་ དར་བྱུ་འགྲོ་ཞི་ལས་ ལས་སྡེ་སྐྱེ་མང་གི་ བཀག་ཐབས་
བཅོན་ཐབས་ལུ་ཨིན།
- སློལ་ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་ གནས་སྤངས་ལུ་ གདོང་ལེན་འབད་ནི་འདོད་ལས་ འབྲུག་སློལ་ལོག་
བཀག་སྤུམ་དབང་འཛིན་གྱིས་ སློན་བཅོས་དང་ གཤེས་སྤྱོད་ལེགས་བསྐྱར་ལྟེ་བཅེག་ སློལ་
ལོག་དང་ ཆང་སྤྱོད་མི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ གཞི་བཙུགས་འབད་དགོ་པའི་ གོས་འཆར་ལུ་མི་
དང་འབྲེལ་ཏེ་ ལྟེ་བ་བཅོ་བསྐྱེད་གི་དོན་ལུ་ སྤྱོད་དར་གོང་ལུ་ སའོངས་འཛིན་
འབད་དེ་ཡོད།
- རྒྱུ་འཚོ་ཇེ་ནེའ་ ཉེན་ཁར་སན་གྱིས་ འབྲུག་ལུ་ ཆང་གི་ཞིབ་འཇུག་ཅིག་ཡང་འབད་ཡི།
ཞིབ་འཇུག་དེ་གི་ གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ ཆང་དང་འབྲེལ་བའི་ སྲིད་བྱས་བཅུམ་ནི་འདོད་ནང་ གཞི་
ཉེན་འབད་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཨིན།
- ཡུན་འགྲངས་ལུས་ཡོད་མི་ ཉམ་ལུ་བཀག་དཔུང་ཡིག་དེ་ གྲུག་ཡོད་པ་ད་ དེ་
ཡང་ ལུས་མའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ ལུས་ནི་ཨིན།
- འབྲུ་ནད་མིན་པའི་ནད་རིགས་ སློན་འགོ་གི་ རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་བྱས་དེ་ ད་རེས་ གཏུན་
འཁེལ་བཅོ་བའི་བསྐྱར་ཡོད།

༡༡. ཀུན་ལུ་ ཉེན་སྲུང་དང་ལྡན་པའི་ འཕུང་ཚུ་དང་ གཙོང་སྤྱོད་

- གོང་གཡུས་འཕུང་ཚུ་བཀའ་སྲུང་ལུ་ ད་རེས་ཀྱི་ གཞུང་གི་གཙོ་དོན་གསུམ་གྱི་གསལ་ལམ་ ། ཨིན་ཀྱི་ ཉེན་སྲུང་དང་ལྡན་པའི་ འཕུང་ཚུ་འོ་གོ་སྐབས་ཡོད་མི་ བརྒྱ་ཆ་ ༥༥ གི་ནང་ལས་ རོ་མ་ལུ་ ཉེ་མ་



གཙོང་མི་ཚན་གྱི་ ཉེན་སྲུང་དང་ལྡན་པའི་ འཕུང་ཚུ་བཀའ་སྲུང་གྱི་གོ་སྐབས་

ལས་ བཟོ་བསྐྱུན་འབད་ཡོད་མི་ འཕུང་ཚུ་འོ་ལས་འཆར་མང་ཤོས་ཅིག་ ཚུ་སྐྱོང་མ་འབབ་མི་དང་ ཚུ་ཀྱི་ འོ་གོ་སྐབས་སོང་པ་ལས་ ལག་ལེན་ འབབ་མ་བརྟུབ་པར་ཡོད་པ་ཨིན། དེ་ འབད་མ་ལས་ འཕུང་ཚུ་འོ་ལས་ འཆར་ཚུ་ བཟོས་ཐབས་གྱི་དོན་ལུ་

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ཟླ་མ་ ༥ པའི་ནང་ ཚུ་ཡོངས་ཀྱི་གནས་རིམ་ནང་ ལས་འཆར་དེ་ཚུ་གི་ གནས་སྤངས་ གཏན་འཁེལ་བཟོ་ནི་དང་ ཐོ་བཀོད་གྱི་དོན་ལུ་ ཞིབ་དཔྱད་ཅིག་ ལག་ལེན་འབབ་ཅི། ཞིབ་དཔྱད་དེ་དང་ འབྲེལ་མཉམ་ གོང་གཡུས་འཕུང་ཚུ་བཀའ་སྲུང་ལས་འཆར་ བརྒྱ་ཆ་ ༤༩ དེ་ཅིག་ ལག་ལེན་འབབ་བརྟུབ་ འབད་ཡོད་པ་ཨིན་པས། ཞིབ་དཔྱད་ལག་ལེན་འབབ་པའི་ལུ་ལུ་ ལས་འཆར་ཚུ་གི་ བཟོ་བཀོད་དང་ ཚོད་ ཅེས་ཚུ་ ས་གནས་ཁ་ལུ་ གཞུང་འཁོད་ལས་འཆར་ཚུ་གི་ འཛིན་སྐྱོང་གི་ ལྕགས་གྲུབ་ཚུ་ བཟོ་བཀོད་ འབད་དགོ་མི་དང་སྤྲུགས་ཏེ་ རྫོང་ཁག་ཚུ་ལུ་ བཟོ་བཀའ་འབད་ཡི།

- འཕུང་ཚུ་བཀའ་སྲུང་ལས་འཆར་གསལ་པ་ ༡༤༤
- བསྐྱུར་བཟོས་ལས་འཆར་ ༡༣༩
- ཚུ་མི་གསུང་སྐྱོབ་ལས་འཆར་ ༣༡
- སྐྱོབ་གྲུབ་འཕུང་ཚུ་བཀའ་སྲུང་ལས་འཆར་ ༡༩

- འཕུང་ཚུའི་ལས་འཆར་རྒྱུ་སྐྱོད་དང་ གཞི་རྟེན་ལག་ལེན་ནང་ འཕུང་
ཚུ་བདག་འཛིན་པ་ ༢༧༧ ལུ་ སྐྱོད་བདར་ཚུ་ཡང་བྱིན་ཡི།

- འབྲུག་ལུ་ རྒྱུང་གཡུས་གཙང་སྤྱད་དང་ འཕྲོད་བསྟེན་ལས་རིམ་གྱི་ སློག་བཀོད་ཆིངས་ཡིག་ཅིག་
གོང་འཕེལ་བཏང་སྟེ་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་དང་ ཞེས་ཞེན་མི་གི་བར་ན་ མཚན་རྟགས་བཀོད་དེ་
རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྐྱིད་དཔལ་འཛོམས་ལྷན་ཚོགས་ནང་ལས་ རོས་ལེན་གྲུབ་ཅི། ལས་རིམ་དེ་གི་
དགོས་མཁོ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ རྒྱལ་སྤྱི་དང་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་གྱི་ རྩུང་རིག་གྲོགས་རམ་གྱི་དོན་ལུ་
ཞེས་ཞེན་མི་གིས་ རྒྱགས་རམ་འབད་ཡི།

- མོ་བཏབ་གྱི་དོན་ལུ་ ཟེད་འོག་བཞིའི་ནང་ འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ གཞི་རྟེན་གནད་སྤྱད་བསྐྱེད་ཚུ་
མཇུག་བསྐྱེད་ཡི།

- གནད་སྤྱད་དེ་ཚུ་ལུ་ གཞི་རྟེན་ཐོག་ལས་ མི་སྡེ་ཚུ་ནང་ འཕྲོད་བསྟེན་ཡོངས་ཚོགས་ལུ་ གྲལ་
གཏོགས་ཅན་གྱི་ ཐབས་ལམ་ཚུ་ཡང་ ཚུམ་སློག་འབད་ནི་ཨིན། དེ་གི་དོན་ལུ་ བཟོ་བཀོད་གྱི་
ཐབས་ལམ་ཚུ་ གོང་འཕེལ་བཏང་པའི་བསྐྱེད་ཡོད།

- མོ་བཏབ་ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ འབྲེལ་མཐུན་ཅན་གྱི་ སྲ་ཆས་དང་ མཉེན་ཆས་ཐབས་ལམ་ཚུ་ ལུལ་
མའི་ལོ་ངོ་བྱེད་དང་ ༢ གྱི་ བང་འཁོད་ལུ་ ལག་ལེན་འབབ་སྟེ་ རྒྱལ་ཡོངས་གྱི་ གནས་རིམ་
ནང་ འཆར་གཞི་ཚུ་ བརྩམ་ནི་ཨིན།

- མོ་བཏབ་དུས་ལུན་ནང་ རྒྱལ་ཡོངས་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ སྤྱིད་བྱུས་དེ་ཡང་ གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་
འགོ་བཙུགས་ནི་ཨིན།

- རེ་ནི་ཤེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ལྷུང་རིག་གྲོགས་རམ་ཐོག་ལས་ རྒྱུང་གཡུས་འཕུང་ཚུ་བཟུམ་སྟེལ་ལས་
འཆར་ བཟོ་བཀོད་གྱི་དོན་ལུ་ མཉེན་ཆས་ཡམ་ཉུགས་ བཟོ་ནི་དེ་ཡང་ ལག་ལེན་འབབ་པའི་

བསྐྱབས་ཡོད་པ་དང་ དེ་ཡང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ཟླ་མ་ ༤ པ་ རྫོགས་ཁམས་ལུ་ མཇུག་བསྐྱུ་ཚུགས་
པའི་ རེ་བ་ཡིན།

- འཕུང་ཚུ་བཀྲམ་སྤྲེལ་ལས་འཆར་ཚུ་ལུ་ བདག་དབང་དང་ བཅི་མཐོང་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལས་
མི་སྤྲེའི་འཆར་གཞི་དང་ འཛིན་སྐྱོང་གི་སྐོར་ལས་ གོ་བསྐྱུར་ཞལ་འཛོམས་ ༥༥ ལག་ལེན་འབྲས་
ཚར་ཡི།

- གོང་གཞུས་འཕུང་ཚུ་བཀྲམ་སྤྲེལ་ལས་འཆར་ ཡོངས་རྫོགས་གྱི་ ཐོ་བཀོད་མཇུག་བསྐྱུ་ལྟེ་ ལག་
ལེན་གྱི་ གནས་ཡིན་ཚུ་ཡང་ རྒྱལ་ཡོངས་དང་ རྫོང་ཁག་ བོད་ལོ་ལྟེ་གི་ གནས་ཡིན་ནང་
གཏན་འཁེལ་འབད་ཚར་ཏེ་ཡོད། དེ་ཡང་ དོན་སྤྲོད་ཚུ་གྱི་ བར་འཇུལ་གྱི་དོན་ལུ་ གནད་འགག་
ཚན་ཅིག་ཡིན།

- ཞབས་ཏོག་ལྷན་ཁག་དང་ མཉམ་འབྲེལ་ཕྱོགས་ལས་ ཚུ་རྒྱུན་བཟུང་གི་མཉམ་འབྲེལ་དེ་ ལུ་མའི་སྤྱི་ཚོགས་
ནང་ སྤུལ་ཞིའི་དོན་ལུ་ གོང་འཕེལ་བཏང་པའི་བསྐྱབས་ཡོད།

- མི་མང་གསོ་བའི་བཅོམ་ལུ་འཕེལ་
གྱིས་ བདེ་དོན་དང་ བརྒྱུད་འབྲེལ་
བཀོད་འཛིན་དང་ མཉམ་འབྲེལ་ཕྱོགས་
ལས་ ལྟེ་བ་དང་ རྫོང་ཁག་གི་
གནས་ཡིན་གཉིས་ཆ་རའི་ནང་
ལྷོགས་གྲུབ་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་
མཐོང་ཐོས་དང་ རྒྱུད་བསྐྱུགས་ལས་ཡིན་ བཅོམ་བསྐྱུན་འབད་བའི་ཁར་ རྫོང་བདར་ལས་ཡིན་ཚུ་
ཡང་ འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཡོད།



གསོ་བའི་ལས་གཡོག་ཚུ་གིས་ མི་སྤྲེའི་གསོ་བའི་སྐྱོང་བདར་འབད་བའི་བསྐྱབས་

- བཅོམ་བསྐྱུན་གྱི་ སྤུལ་ཚད་ལེགས་བཅོས་གྱི་དོན་ལས་ རྫོང་ཁག་ ༢༠ གི་ནང་ལས་ ཕྱིག་བཅོམ་
༤༠ རྫོང་གྲུའི་ཆབ་གསལ་དང་ བཅོམ་བསྐྱུན་ནང་ རྫོང་བདར་འབད་ཡི།

- འབྲུག་པའི་འཇུག་མི་ཚུ་གིས་ རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ དེལ་ལི་ལུ་ འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་སྐོར་ལས་ ལྷོ་ཨེ་ཤི་ཡའི་ ཞལ་འཛོམས་ནང་ གྲལ་གཏོགས་འབད་དེ་ འཕྲོད་བསྟེན་གནས་ཚུན་ ཏུས་མཐུན་བཟོ་ཡོད་པའི་ཁར་ མ་འོངས་པའི་ འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ འཆར་གཞི་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ཡང་ བདེ་དོན་བརྗེ་སོར་འབད་ཡི།
- རྒྱ་ཁག་བཟོ་རིག་ལས་གཏོགས་ཚུ་ལུ་ འཇུག་ཚུ་བཟུམ་སྟེལ་གྱི་ འཕྲུལ་རིག་གི་ ཐབས་ལམ་གནམ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཞིའི་ནང་ སྤྱོད་བདར་བྱིན་ཡོད་སའི་ རྒྱལ་ཁབ་འར་དབུས་དང་ ལུང་ཕྱོགས་ནང་ ཆར་ཚུ་ཉེར་སྤྱོད་རིམ་ལུགས་གྱི་སྐོར་ལས་ སྤྱོད་བདར་བྱིན་མི་ཚུ་གི་ སྤྱོད་བདར་ཡང་ ལག་ལེན་འཐབ་ཅི།
- རྒྱ་ཁག་ཚུ་དང་ མི་མང་གསོ་བའི་ བཟོ་རིག་ལས་ཚན་ནང་ལས་ བཟོ་རིག་འགོ་དཔོན་དང་ གསོ་བའི་ལས་གཏོགས་ཚུ་ལུ་ འཕྲོད་བསྟེན་དང་ འཇུག་ཚུ་སྐོར་མཐུན་བྱིན་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ མཐའ་ཡས་ལེན་ཅི་ལུ་ སྤྱོད་བདར་འབད་ཡི།
- རྒྱ་ཁག་གི་ ལས་སྟེ་སོ་སོའི་ལས་གཏོགས་ (གསོ་བའི་དང་ བཟོ་རིག་ སོ་ནམ་ ཤེས་རིག་) ཚུ་དང་སྤྱུགས་ཏེ་ མི་མང་གསོ་བའི་ བཟོ་རིག་ལས་ཚན་ནང་ལས་ འཇུག་མི་ 20 གིས་ ས་གཞི་ཆགས་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བའི་ སྤྱོད་བདར་ནང་ཡང་ གྲལ་གཏོགས་འབད་ཡི།
- མཐའ་འཁོར་འཕྲོད་བསྟེན་དེ་ཡང་ འཕྲུལ་མཚོགས་ར་ མོ་བཏབ་ཐོག་ལས་ འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ ཐབས་ལམ་སོ་སོར་འབད་ བཏག་དཔུད་འབད་ནི་ཨིན།
- ང་བཅས་གྱི་ དད་དམ་ཅན་གྱི་ བཟོ་རིག་པ་ཚུ་གིས་ ལུ་བ་འབད་མིའི་ཚབ་ལུ་ རྒྱ་ཁག་ཚུ་གི་ འབྲེལ་དོན་ཅན་གྱི་ བཟོ་རིག་འགོ་དཔོན་ཚུ་ གོང་གཞུས་འཇུག་ཚུ་བཟུམ་སྟེལ་ མཚོགས་ལུགས་གྱི་སྐོར་ལས་ ལག་ལེན་འཐབ་ཞི་ལུ་ གནང་བསྐྱོད་པའི་བསྐྱང་ཡོད།

- གོང་གཡུས་འབྲུང་ཚུ་བཀའ་སྲུང་ལས་འཆར་གྱི་ བཅོམ་གོད་དང་ ཚོད་ཅིན་ལས་འཆར་
གསར་པ་ ༢༣༦ དང་ བསྐྱར་གསོའི་ལས་འཆར་ ༡༦༣ ཚུ་མིག་སྤྱོད་སྐྱོབ་ལས་འཆར་ ༣༡
སྐྱོབ་གྲུབ་འབྲུང་ཚུ་བཀའ་སྲུང་ལས་འཆར་ ༡༩ པོ་གར་ མཇུག་བསྡུ་ཡི།

༡༢. གསོ་བའི་ཡར་འཕམ་དང་ གོ་སྐབས་དང་མཐུན་ཆུན་འབྲེལ་མཉམ།

- སློན་བཅོས་མིན་པའི་ལས་དོན་ཚུ་ སླེ་སྲིའི་ལས་སྲེ་ཚུ་ལུ་ ལག་འབག་ཐོག་སྤྱོད་ཐངས།
འཛིགས་མེད་དོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་གཙོ་བོ་སློན་སྐྱེད་ལང་གི་ སློན་བཅོས་མདོ་ཆེན་དང་ ཇི་ཡེས་གི་ བཀོད་བྱུང་
མདོ་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ སྤྱོད་སྐྱོབ་ལས་དོན་ཚུ་ ལག་འབག་ཐོག་སྤྱོད་ཀྱི་ལུ་ ཆིངས་ཡིག་ཅིག་གཱ་ མིང་
རྟགས་བཀོད་ཅིས། གཞན་ཡང་ ཕྱགས་མ་འབྲུག་ཀྱི་དང་ མལ་ཆ་བཅོམ་ཀྱི་ ལ་སོགས་པ་ཚུ་ཡང་ དེ་བཟུམ་སྟེ་
ལག་འབག་ཐོག་ལུ་སྤྱོད་ཀྱི་ཨིན།

- སློན་རྒྱས་དང་ཞིབ་འཇོལ་ལས་ཕྲན་ལུ་ ལས་འཛིན་གྱི་གནས་རིམ།
སློན་རྒྱས་དང་ཞིབ་འཇོལ་ལས་ཕྲན་ལུ་ ལས་འཛིན་གྱི་གནས་རིམ་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ལུ་ གྲོས་འཆར་བྲིན་བྲིས་ཅིག་
ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ལུ་སྤུལ་ཏེ་ཡོད།

- སློན་བཅོས་ལྟ་བུའི་གོང་འཕེལ།
སྤྱི་ཚད་མཐོ་དྲགས་ཡོད་པའི་ སློན་བཅོས་ཞབས་ཏྲུག་གི་ མཁོ་འདོད་འགྲུབ་ཐབས་ལུ་ འབྲུག་རྒྱུལ་ཁབ་འདི་
སློན་བཅོས་ལྟ་བུའི་གྱིས་གནས་འབད་ གོང་འཕེལ་གཏང་ནི། འདི་ཡང་ ཟසའི་ཐད་ཀར་གྱི་མ་རྩ་གཞི་
བཅུགས་ཐོག་ལས་ ལྷན་མ་ ༥ ལྷན་གྱི་སློན་ཁང་ གཅིག་ ཡང་ན་ གཅིག་ལས་ལྷག་པ་ བཅོམ་སྐྱོན་འབད་
ནི་གི་སློལ་ས་ མཐུན་ཆུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཨིན།

སྐྱེས་སྐྱེའི་ལས་སྐྱེའེ་གཅིག་གིས་ འདི་ནང་ དང་འདོད་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ད་ གསོ་བའི་སློན་པོ་གིས་ འཐུས་མི་སྡེ་
 ཚན་ཅིག་ སྐྱེས་སྐྱེའི་གསོ་བའི་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭའི་ ཐབས་ལམ་ཚུ་ ཞིབ་འཇུག་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ ཡུ་ནའི་
 རྟེན་ཨ་རབ་ ཨེ་མི་རྟེན་མི་གི་ ས་གནས་ཨ་ཇི་སློན་ལུ་ཡོད་པའི་ གཤམ་གསོ་བའི་གཙུག་ལག་སློབ་སྡེ་དང་
 ཐའི་ལེན་ཤི་གི་རྒྱལ་ས་ བེང་ཀོ་ཀཱ་ལུ་ ལྷ་སྐྱོར་དབུ་མེད་མཛེད་ཅིས། ལྷོ་ཁག་གི་ལ་ཐུག་ལས་ ལྷུས་ཚད་མཐོ་
 དགས་ཀྱི་ སྐྱེས་སྐྱེའི་སློན་ལང་ཚུ་གི་དོན་ལས་ སྤོང་བུས་དང་བུ་སློབ་ཡོངས་རྫོགས་ཅིག་ བརྩམ་པའི་བསྐྱེད་ཡོད།

● ཡིག་ཚང་དུ་སྐྱོད་མི་ལའི་སློན་བཅོས།

ནམ་རྒྱུན་གྱི་དུས་ཚོད་ལར་ ནད་པ་ཚུ་ གྲུལ་བསྐྱར་སྤོད་དགོ་པའི་ དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་དང་ ཞབས་ཏྲོག་གི་
 ལྷུས་ཚད་ ལེགས་བསྐྱར་གྱི་དོན་ལུ་ འཇིགས་མེད་དོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་གཙོ་བོ་སློན་སློན་ལང་ནང་ ནམ་རྒྱུན་དུས་
 ཚོད་གྱི་སྤྱི་ལར་ སློན་བཅོས་འབད་ནིའི་ འོས་འབབ་ཚུ་ཡང་ ཞིབ་འཇུག་འབད་བའི་བསྐྱེད་ཡོད། འདི་གིས་
 འབད་ མི་སེར་ཚུ་ལུ་ཡང་ གནམ་ཁ་ཡོད་པ་ཐོན་ཏེ་ ལྷོགས་གྲུབ་ཡོད་མི་ཚུ་གིས་ རིན་གོང་སྤོད་ཐོག་ལས་
 ཞབས་ཏྲོག་ཚུ་ལེན་ཚུགས། རིམ་ལུགས་འདི་གི་ཐོག་ལས་ཐོན་པའི་ དུས་ཚོད་དང་སློབ་ཚུ་གི་ཐོག་ལས་ ལྷིང་
 བཏང་མི་མང་ལུ་ ཞབས་ཏྲོག་སྤོད་ནི་གི་ ལྷུས་ཚད་ལུ་ཡང་ ལེགས་བསྐྱར་ཐོན་འོང། དཔེར་ན་ རྩུང་འཚོ་
 མཁས་མཚོ་གཅིག་གིས་ དུས་ཡུན་ཚུ་ཚོད་དུག་གི་ནང་འཁོད་ ནད་པ་ ༤༥ བཟླ་མེན། འདི་དང་འབྲེལ་མཐ
 ད་ ནད་པ་རེ་རེ་ལུ་ བརྟག་དཔྱད་གྱི་དུས་ཚོད་ ལྷན་མ་ ༤ རེ་ཨིན་པས། དེ་བརྩམ་མའི་གནས་སྤངས་ནང་
 ལུ་ རྩུང་འཚོ་ཚུ་གིས་ གསོ་བའི་ཞབས་ཏྲོག་ ལེགས་ཤོམ་འབད་སྤོད་མི་ཚུགས། འདི་འབད་མཐ་ལས་ ནམ་
 རྒྱུན་དུས་ཚོད་གྱི་སྤྱི་ལར་ སློན་བཅོས་འབད་ནི་དེ་ ཞབས་ཏྲོག་ལེགས་ཤོམ་དང་ མི་སེར་གྱིས་ རིན་གོང་སྤོད་
 ཐོག་ལས་ སློན་བཅོས་འབད་བར་ ལྷིང་འོང་ཚུགས་པའི་ གོ་སྐབས་ཚུ་ ཞིབ་འཇུག་འབད་བའི་བསྐྱེད་ཡོད།
 ཞིབ་འཚོལ་དང་ནད་རིགས་བྱབ་སྐྱེལ་བཀག་ཐབས་ལས་ཕན་གྱིས་ བརྒྱུད་འཕྲིན་ཐོག་ལས་ ལག་ལེན་འཐབ་
 ཡོད་མི་ བརྟག་ཞིབ་དང་འབྲེལ་མཐ་ད་ སློན་བཅོས་ལུ་ རིན་གོང་སྤོད་ནིའི་དང་འདོད་ཡོད་མི་ བརྒྱུ་ཚ་ ༢༥
 ཡོད་པ་འབད་མཐོང་ལུ་ ཞི་གཡོག་པ་བརྒྱུ་ཚ་ ༢༥ གིས་ཡང་ འདི་ལུ་བརྟབ་འབད་ རོས་ལེན་ཡོད་པ་ད་

ལས་འཛིན་དང་ སྐར་སྡེའི་ལས་སྡེ་སྡོམ་ཚུ་གི་ ལས་གཡོག་པ་ བརྒྱ་ཆ་ལས་བརྒྱ་ཆ་གིས་ར་ རོས་ལེན་འབད་
ཡོད་པ་ཨིན། ལ་ལོ་ཅིག་གིས་ འདི་ལྷ་ངལ་རངས་དང་ བསྟོད་པ་ཡང་བརྒྱ་བ་ཡོད་པ་ཨིན།
འཛིགས་མེད་དོ་རྩི་དབང་ཕྱུག་གཙོ་བསྟེན་སྐྱེན་ཁང་གིས་ ལས་འཆར་གསར་པ་འདི་གི་ ལག་ལེན་དང་བྱ་སྡོམ་
ཁ་གསལ་ཚུ་ བཟག་སྒྲིག་འབད་བའི་བསྐྱར་ཡོད་པ་ལས་ དེ་ཡང་ སྲིད་བྱས་དང་འབྲེལ་བའི་ བཀོད་རྒྱུའི་དོན་
ལུ་ ལྷན་ཀུན་གཞུང་ཚོགས་ལུ་ཕུལ་ནི་ཨིན།

ག. ལམ་སྲོལ་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་སྲུང་།

༡. ལང་པའི་སྐྱེན་བཅོས་གོང་འཕེལ།

ལང་པའི་སྐྱེན་བཅོས་དེ་ འབྲུག་གི་གསོ་བའི་རིམ་ལུགས་ཀྱི་ཆ་ཤིས་ཅིག་ཡིན། གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་གི་ སྲིད་བྱུས་དེ་
ཡང་ ལང་པའི་སྐྱེན་བཅོས་དེ་ ཕྱིའི་སྐྱེན་བཅོས་དང་ འབྲེལ་མཐུན་ཅན་ བཅོལ་ནི་དེ་ཡིན། ལང་པའི་སྐྱེན་བཅོས་ ༩༨
དང་ ཚོང་འབྲེལ་སྐྱེན་བཅོས་ ༡༢ འབད་མི་ཚུ་ སྐྱེན་ཇུས་དང་ཞིབ་འཚོལ་ལས་ཕྲན་གྱིས་ བཅོ་བརྟོན་འབད་མ་
ཡིན། དེ་ལས་ ཚོང་འབྲེལ་སྐྱེན་ཇུས་བཞག་ ཐེབས་བཅོ་བརྟོན་འབད་ནིའི་འཆར་གཞི་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལུ་ གེ་ལོ་གར་མ་ ༣༥༥༩.༠༣ བཅོ་བརྟོན་འབད་ཡོད་པ་ད་ དེ་ནང་ལས་ གེ་ལོ་གར་མ་
༡༦༩༡.༩༣ དེ་ ལང་པའི་སྐྱེན་བཅོས་དང་ གེ་ལོ་གར་མ་ ༦༢༢༡.༡༠ དེ་ ཚོང་འབྲེལ་ཐོན་སྐྱེད་ཡིན་པས། སྐྱེན་
ཇུས་ཚུ་བཅོང་པའི་འབབ་ཁུངས་དེ་ དེའུ་ཀྱམ་ ས་ཡ་ ༥.༩༠༩ དང་ ཚོང་འབྲེལ་སྐྱེན་བཅོས་ཐོག་ལས་
དེའུ་ཀྱམ་ས་ཡ་ ༣.༤༤༤ ཐོན་ལུག།

གསོ་བའི་རིག་པ་དེ་ལུ་ གཙོ་རིམ་འབྲེལ་མཉམ་བཞུགས་དེ་ཡོད་ཅུང་ དེའི་གོ་སྐབས་ཚུ་ མི་ལུ་འབད་ མ་སྦྱོང་པར་ཡོད།
ལང་པའི་སྐྱེན་བཅོས་དེ་ བྱུང་ཚེས་ཅན་གྱི་སྐྱེན་བཅོས་འབད་ གོང་འཕེལ་བཟང་སྟེ་ སྐྱེན་བཅོས་ལྟ་བུའི་པ་ཚུ་ལུ་
ཡང་ རྒྱུད་བསྐྱེད་འབད་ཚུགས་ནི་ཡིན་པས། རྩ་རྒྱུད་བདུག་ནི་དང་ རྩོ་བཅོ་ དེ་ལས་ གཞན་ཡང་ སྤོ་སྐྱེན་དང་
འབྲེལ་བའི་སྐྱེན་བཅོས་ཚུ་ གོང་འཕེལ་གཏང་ནིའི་དོན་ལས་ སྲིད་བྱུས་དང་ བྱ་སྐྱོ་ཚུ་ བཅོ་སྐྱིལ་འབད་བའི་བསྐྱང་
ཡོད། ད་རེས་ རྫོང་ཁག་ཚུ་ནང་ཡོད་མི་ རྩུང་འཚོ་ཚུ་གིས་ སྐྱེན་བཅོས་འབད་ནི་ལུ་ རྩུང་ཚོད་ཡོངས་རྫོགས་ ལག་
ལེན་འབབ་མ་ཚུགས་པར་ཡོད། ང་བཅས་གྱིས་ གཞུགས་ཁམས་སྐྱེན་བཅོས་ཀྱི་ཆ་ཤིས་འབད་ རྩ་རྒྱུད་གི་སམན་
བཅོས་ཚུ་ རོ་སྦྱོང་འབད་ནི་དང་ ཡང་ན་ ཟད་འགོ་དང་ རྩུང་འཚོ་ཐོན་ཁུངས་ཐོག་ལས་ འོས་འབབ་ཞིབ་འཇུག་ཚུ་
འབད་བའི་བསྐྱང་ཡོད།

མ་འོངས་པའི་ནང་ལུ་ ང་བཅས་རའི་རྩུང་འཚོ་དང་ སྐྱེན་པ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ བཟའ་ཁང་ཚུ་ནང་ ལང་པའི་སྐྱེན་བཅོས་ཚུ་གི་
དགོས་མཁོ་ ཐོན་སར་ ལཱ་གཞི་གའི་ཚུགས་ནི་ཡིན་པས།

ལས་སྡེ་དེའི་ལྷོགས་གྲུབ་ཚུ་ རོས་འཛིན་ཐོག་ལས་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་དང་ སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་གིས་ སམན་རིགས་
 གི་རྒྱ་ཚད་ སྡོལ་ཚུ་གི་ ཐོན་ལུངས་དང་ཡུན་བརྟན་གི་ གཞི་རྒྱུ་གཞན་སྤྱད་ཚུ་ བསྐྱེད་འབད་བའི་བསྐྱེད་
 ཡོད། འདི་ཡང་ ཡུ་རོ་བཙོགས་པའི་ སྤོལ་ཚུ་ལས་འགུལ་གིས་ མཐུན་རྐྱེན་སྤྱད་ཏེ་ཡོད། ཡུ་རོ་བཙོགས་པ་ནང་
 ལས་ གོས་སྟོན་པ་ཅིག་གི་ཀླུ་བསྐྱེད་ཐོག་ལས་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་གིས་ ཐོན་སྐྱེད་དང་ཞིབ་འཚོལ་ལས་ཐན་དེ་
 ལས་འཛིན་གི་གྲངས་སྤྱོད་བཅུ་གཞི་འཆར་གཞི་བཅུ་སྟེ་ཡོད། འདི་ཡང་ བཀོད་རྒྱ་དང་གནང་བའི་དོན་ལུ་ ལྷན་
 རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ལུ་སྤུལ་ནི་ཨིན།

2. སེམས་ཁམས་འཕྲོད་བསྟེན་ལུ་ བྱང་པའི་སྤོལ་བཙོགས་ཐབས་ལམ།

སྤོལ་བཙོགས་ཞབས་ཏོག་ལས་ལུངས་གིས་འབད་བཅིན་ སེམས་ཁམས་དང་ བྱང་པའི་སྤོལ་བཙོགས་ལས་ལུངས་
 གཉིས་གིས་ ད་ལྟོ་ལས་ར་ བྱང་པའི་སྤོལ་བཙོགས་དེ་ འབྲུག་ལུ་ སེམས་ཁམས་འཕྲོད་བསྟེན་གི་ དཀའ་
 འཕེལ་ཐབས་གི་དོན་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཞིའི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ འཚོལ་ཞིབ་འབད་བའི་བསྐྱེད་ཡོད། འདི་
 དང་འབྲམ་སྟེ་ སེམས་ཁམས་འཕྲོད་བསྟེན་ལུ་ བྱང་པའི་སྤོལ་བཙོགས་ཐབས་ལམ་སྐོར་ལས་ ཞིབ་འཇུག་ཅིག་
 ཡང་ སེམས་ཁམས་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་རིམ་གིས་ ལག་ལེན་འཐབ་པའི་བསྐྱེད་ཡོད།

3. རྒྱལ་ཡོངས་གི་ཞབས་ཏོག་ལུ་ གྲུ་གླིང་གི་

འབྲུག་ཀླུ་ལམ་ཁབ་གི་དོན་ལུ་ སྤྱི་ལོ་ 2002 ལོ་དེ་ དམིགས་བསལ་གིས་ཁྱད་ཚོས་ལུན་པའི་ལོ་ཅིག་ཨིན། འདི་
 ཡང་ ཀླུ་ལམ་བརྒྱུད་ལོ་བརྒྱུ་འཁོར་བའི་དུས་སྟོན་དང་ གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་གི་དུས་སྟོན་ བཅེ་སྤྱད་ཚུ་ལུ་བརྟེན་
 ཏེ་ཨིན། ཐིམ་ཕུ་ལུ་ ཉེན་གྲངས་བཞིའི་དུས་སྟོན་བཅེ་སྤྱད་ནང་ལུ་ དམིགས་བསལ་གི་སྤོལ་བཙོགས་སྡེ་ཚན་དང་ བྱང་
 པའི་སྤོལ་འབྲེན་སྤྱོད་འཁོར་ཚུ་ ཐབས་བྱུས་ཅན་གིས་སྐོར་ཚུ་ནང་ རྒྱུ་འབྲེན་ཐོན་ཚུ་ འཕྲལ་ཐོག་ལག་ལེན་གི་དོན་
 ལུ་ བཞག་ཅིས། འཛིགས་མེད་དོ་རྗེ་དབང་ལྷུག་གཙོ་བོ་སྤོལ་བཙོགས་ལུ་ལང་གིས་ སྤོལ་བཙོགས་ལུ་ གྲུ་གླིང་འབད་སྟོན་
 ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ རྗེ་ལག་སྤོལ་ལུ་ཚུ་ནང་ཡང་ དེ་བཟུམ་མའི་གྲུ་གླིང་ཐོག་ལུ་སྟོན་ཅིས།

ད. རང་སྐྱོང་དང་ རང་སྐྱོང་དང་བསྐྱེད་པའི་ལས་སྡེ་ཚུ་གི་གྲུབ་འབྲས།

༡. འབྲུག་གི་སློབ་འཇུག་དང་འཕྲོད་བསྟེན་བཀོད་ཚོགས།

འབྲུག་གི་ སློབ་འཇུག་དང་འཕྲོད་བསྟེན་བཀོད་ཚོགས་དེ་གིས་ ཡིག་ཆ་ལག་གསུམ་ གྲ་སྒྲིག་འབད་ཡོད་པ་ད་ དེ་ཚུ་ ཡང་ སློབ་འཇུག་ལག་ཚུར་དང་སློབ་ཁུ་བྱིས་ཐངས་གྱི་ལམ་སྟོན་ ༢༠༠༩ ཚན་མ་དང་ སློབ་འཇུག་ལོག་སྐྱོད་དང་ བག་ཡེངས་ལུ་ སྒྲིག་འཛུགས་བྱ་སྟེ་འཇུག་གཞི་ ༢༠༠༩ ཚན་མ་ དེ་ལས་ གསོ་བའི་འཕྲོ་མཐུད་ཤེས་ཡོན་གྱི་ ལམ་སྟོན་ ༢༠༠༩ ཚན་མ་ཚུ་ཨོན། འདི་ཚུ་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ལུ་ རོས་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་ཐུལ་ཡོད་པ་ད་ འབྲུག་གི་སློབ་འཇུག་དང་འཕྲོད་བསྟེན་ལྷན་ཚོགས་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༢ ཅམ་འེ་ནང་ལུ་ བཟུང་འབད་ནི་ཨོན།

༢. འབྲུག་གི་གསོ་བའི་སློབ་ཁྲུང་མ་དབུལ།

ད་རེས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ཟླ་ ༦ པའི་ཚེས་ ༣༠ ཚུན་ལུ་ མ་དབུལ་དེ་ནང་ ཡུ་ཨེས་འོ་ལར་ས་ཡ་ ༢༣.༢ ཡོད། ལྷན་ལག་ཡིག་ཚང་ནང་ལས་ མ་དབུལ་ལག་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་ འཆར་གཞི་ཚུ་ཡང་བཀོད་དེ་ཡོད།

ལོ།	སློབ་ཁྲུང་མ་དབུལ།	དབུལ་བསྐྱེད་མཐུན་མཉམ་མཉམས།
	ད་ཚུན་ལག་ལེན་འབྲུག་པའི་མ་དབུལ།	
༢༠༠༣-༢༠༠༤	ཉེ་པ་ཁྲིམས་ བི	ཡུ་ཨེས་འོ་ལར་ ༣,༠༠༠.༠༠
༢༠༠༤-༢༠༠༥	ཨོན་ཁྲིམས་ལེན་དང་ ཉེ་པ་ཁྲིམས་ བི	ཡུ་ཨེས་འོ་ལར་ ༢༣,༠༠༠.༠༠
༢༠༠༥-༢༠༠༦	གྲུ་མ་ནང་དང་ རུ་བེ་ལ་ (བསྐྱུལ་བསྐྱུགས་)	ཡུ་ཨེས་འོ་ལར་ ༤༤,༡༡༠.༠༠
༢༠༠༤-༢༠༠༩	ཁྲིམས་ལེན་ཉེ་པ་ཁྲིམས་ བི (མཉམ་རུང་མ་དབུལ་)	ཡུ་ཨེས་འོ་ལར་ ༤,༥༠༠.༠༠
	༢༠༠༩-༢༠༡༠ ལུ་ ལག་ལེན་འཆར་གཞིའི་མ་དབུལ།	
༢༠༠༩-༢༠༡༠	ཁྲིམས་ལེན་ཉེ་པ་ཁྲིམས་ བི	ཡུ་ཨེས་འོ་ལར་ ༡༣,༥༠༠.༠༠

❖ འཚར་གཞི་བཅུ་པའི་ནང་ལུ་ འབྲུག་གི་གསོ་བའི་སློབ་གྲྭ་མ་དངུལ་ཐོག་ལས་ ཉེ་ཉེ་མི་-ཉེ་པ་ཉེ་ཉེ་ས་
 བེ་གི་ ལྷན་ཁབ་ཚུ་ ཉོ་སྐྱོབ་འབད་ནི་ལུ་ མཉམ་ཚུབ་ཟད་འགོ་ཚུ་གཏང་ནི་ཨིན།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ཟླ་མ་ ༥ པའི་ནང་ལུ་ འཚོགས་མི་ བཀོད་ཚོགས་ཞལ་འཛོམས་ཐངས་ ༡༣ པའང་ནང་
 ལས་ ལྷན་ཁག་ཡིག་ཚང་ལུ་ སློབ་གྲྭ་མ་དངུལ་གྱི་ འགོ་ཐོག་དམིགས་གཏང་ དུ་ཨེས་འོ་ལར་ས་ཡ་ ༢༠
 བསྐྱེལ་ནི་འབད་ནི་སློབ་ཡོད་མི་དེ་ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩-༢༠༡༠ གི་མཇུག་བསྐྱུལ་ ལྷན་ཁབ་ས་ལུ་ མ་དངུལ་བསྐྱུ
 ལྷན་གྱི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ ག་སྐྱིག་འབད་དགོ་པའི་བཀོད་རྒྱ་གཞུང་ཡོད། དེ་མཇུག་ ལྷན་ཁག་ཡིག་ཚང་གིས་ འདི་གི
 དོན་ལུ་ ལཱ་ཚུ་འབད་བའི་བསྐྱང་ཡོད།

3. ལྷན་ཁབ་སྐྱིག་འཛིན་དབང་འཛིན།

● འབྲུག་གི་ལྷན་ཁབ་ལྷན་གྱི་བཅའ་ཡིག་དང་སྐྱིག་འཛིན་གཞི་ ༢༠༠༥ ཚན་མ་ དཔར་བསྐྱུན་གཏེས་པ་ ༢༠༠༥།
 འབྲུག་གི་ལྷན་ཁབ་ལྷན་གྱི་བཅའ་ཡིག་དང་སྐྱིག་འཛིན་གཞི་ ༢༠༠༥ ཚན་མ་ དཔར་བསྐྱུན་གཏེས་པ་ ༢༠༠༥ ཚན་མ་དེ་
 རོས་ལེན་གྲུབ་སྟེ་དཔར་བསྐྱུན་འབད་ཡོད། བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ལུ་ འཕྲི་སློབ་གྱི་གངས་ཁར་ ལེ་འབྲུག་སར་པ་དང་ ལྷ
 རྒྱ་རྒྱས་པ་གཞན་ཚུ་ཡོད། ལྷན་ཁབ་སྐྱིག་འཛིན་དབང་འཛིན་གྱིས་ ཁོང་རའི་འགན་ཁུར་དང་འབྲེལ་ཏེ་ མི་དང་
 མེས་མ་ཚན་གཏེས་ཚར་གིས་ ལག་ལེན་འབབ་མི་ ལྷན་ཁབ་ལ་ལོ་ཅིག་ བརྟུག་དཔུང་འབད་ཡོད། དེ་ནང་ལས་
 ལྷན་ཁབ་ལ་ལོ་ ལྷན་ཁབ་ལ་ལོ་དཔུང་ལས་ མཁོ་སློབ་འབད་མི་ཚུ་ལུ་ འོས་འབབ་ཚན་གྱི་ནང་ལེན་ཡང་འབད་ཡོད།
 ལྷན་ཁབ་སྐྱིག་འཛིན་དབང་འཛིན་གྱིས་ ཐངས་དང་པ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ལུ་ ཚད་ནད་གྱི་ལྷན་ཁབ་དང་ ལྷན་
 རིགས་གཞན་ཚུ་ཡང་ དགོ་ལེགས་ཕུག་ལུ་སྟེ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ཟླ་མ་ ༦ པའི་ བདུན་ཕུག་དང་པའི་ནང་ལུ་
 བརྟུག་དཔུང་འབད་ཡོད། དེ་བརྒྱུ་མའི་བརྟུག་དཔུང་གི་དོན་ལུ་ བརྟུག་དཔུང་ཁང་རྒྱུ་ལོ་ འཕུལ་ཚུ་ལག་ལེན་
 འབབ་སྟེང་འབད་ཡོད་པ་ད་ དེ་ཡང་ ལྷན་ཁབ་སྐྱིག་འཛིན་དབང་འཛིན་གྱི་ བྱད་ཚོས་ཚན་གྱི་ ཡར་འབྲུག་གི་ཚད་
 གཞི་ཨིན།

● ལྷོ་སྐྱོན་ཐོན་སྐྱེད་སྒྲིག་ལུགས་འཛིན།

ཚོང་ལམ་ནང་ལུ་ ལྷོ་སྐྱོན་རྒྱུ་དང་ ལྷོ་སྐྱོན་གྱི་རིགས་ ལེ་གཅིག་ཡོད་རུང་ ཚོང་བསྐྱར་འཐབ་ཤུལ་གྱི་ དབྱེ་ཞིབ་ཚུ་
འབད་ནི་འི་ལམ་ལུགས་མེད་པ་ཨིན། འདི་འབད་མ་ལས་ དེ་བརྩམ་མའི་སྐྱོན་རིགས་བཙོང་ནི་དེ་ཡང་ ལྷོ་སྐྱོན་ལུ་མཁོ་
སྤོད་ཁང་ཚུ་ནང་ལས་ རྒྱུ་མ་ཅིག་ བཙོང་ཚོགས་བཟོ་སྤྱོད་ཡོད།

● ལྷོ་སྐྱོན་ཐོན་སྐྱེད་ ཚོང་བསྐྱར་དང་ མཛོད་བཞག་ མཁོ་སྤོད་ཚུ་གི་ ཞིབ་དཔྱད།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥-༠༩ ལུ་ ལྷོ་སྐྱོན་ཞིབ་དཔྱད་པ་ཚུ་གིས་ རྒྱུ་ཁ་དང་ ལྷོ་སྐྱོན་ དབང་འདུས་བཅས་ནང་ གསོ་བའི་
མཐུན་སྦྲེན་བཟོ་བ་དང་ མེ་ལོ་རྒྱ་སྐྱེད་སྤྱོད་ དེ་ལས་ ལྷོ་སྐྱོན་ཚོང་ཁང་ཚུ་དང་སྐྱུགས་ཏེ་ ཞིབ་དཔྱད་ལག་ལེན་
འཐབ་ཅིས།

༤. འབྲུག་སྐྱོ་སྐྱོ་ལྷོ་སྐྱོ་བཞག་བསྐྱོ་ལས་སྤྱོད།

འབྲུག་སྐྱོ་སྐྱོ་ལྷོ་སྐྱོ་བཞག་བསྐྱོ་ལས་སྤྱོད་དང་ བ་གཞོན་གོང་འཕེལ་མ་དངུལ་གཉེས་གྱིས་ གསོ་བའི་ལྷོ་སྐྱོ་ལག་དང་གཅིག་
ཁར་ ལྷོ་སྐྱོ་ལག་ལེན་དང་འབྲུ་བའི་ ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་ བ་གཞོན་གྱི་དཀའ་ངལ་ཚུ་ བཟོ་ཐབས་ལུ་ སྤྱི་ཚུ་བཟོ་ག་
ལས་ ལུ་ཚུ་འབད་བའི་བསྐྱར་ཡོད། ལྷོ་སྐྱོ་བཙོང་དང་གཉིས་བཙོང་སྤྱོད་ཅིག་ གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་འི་སྐོར་ལས་
གོས་འཆར་དེ་ཡང་ ལྷོ་སྐྱོ་ལས་གཞུང་ཚོགས་ལས་ རོས་ལེན་གྱུ་བ་སྤྱོད་ཡོད།

བ་གཞོན་གོང་འཕེལ་མ་དངུལ་དེ་ ལྷོ་སྐྱོ་དང་ཆང་དང་འབྲེལ་བའི་བ་གཞོན་ཚུ་གི་དོན་ལས་ ལྷོ་སྐྱོ་བཙོང་དང་གཉིས་
བཙོང་སྤྱོད་ ལག་ལེན་འཐབ་མི་འབད་ གནང་བ་གྱུ་བ་སྤྱོད་ཡོད། དེ་ཡང་ འབྲུག་སྐྱོ་སྐྱོ་ལྷོ་སྐྱོ་བཞག་བསྐྱོ་ལས་སྤྱོད་གིས་
ལྷོ་སྐྱོ་དང་ལྷོ་སྐྱོ་ལུ་ཞིབ་འབད་ནི་ཨིན། ལྷོ་སྐྱོ་དེ་ གི་ད་གོང་མ་ལུ་གཞི་བཙུགས་འབད་དེ་ གསོ་བའི་ལྷོ་སྐྱོ་ལག་གིས་ འབྲོ་
མཐུད་དེ་ར་ རྒྱུ་སྤོད་ཚུ་འབད་ནི་ཨིན།

འབྲུག་གཞུང་དང་རྒྱ་གཞུང་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ འབྲུག་སྤྱོད་རྒྱུ་ལས་སྡེ་དང་ དེ་བཟུང་མའི་རྒྱ་གར་གྱི་ལས་
སྡེ་ཚུ་གིས་ མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ལས་ ས་མཚམས་བཟུལ་ཏེ་ སྤྱོད་རྒྱུ་སྤྱོད་པུད་ཚུ་ལུ་ གདོང་ལེན་འབད་ཐབས་ལུ་
ཚེངས་ཡིག་གཅིག་གུ་ མཚན་ཉག་ས་བཀོད་ནིའི་གོ་ས་འཆར་ཡོད།

གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་དང་ བསྐྱེད་རྒྱུ་ལྷན་ཁག་ དེ་ལས་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་གཞན་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ འབྲུག་སྤྱོད་
རྒྱུ་ལས་སྡེ་གིས་ ཚང་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་གཞི་ མར་ཕབ་འབད་ཐབས་ལུ་ ལཱ་ཚུ་འབད་བའི་བསྐྱེད་
ཡོད། འབྲུག་སྤྱོད་རྒྱུ་ལས་སྡེ་གིས་ ཉམ་ལུ་བཀག་དམ་དཔུང་ཡིག་ ཟིན་ཟིན་བཏབ་ནི་ནང་ གལ་
གནད་ཆེ་བླགས་འབད་ར་ གལ་གཏོགས་འབད་ཡོད་པ་ད་ དཔུང་ཡིག་དེ་ སྤྱི་ཚུགས་ནང་ཕུལ་ནི་ལུ་ རོས་ལེན་གྱུ་བ་
ཅིས།

སྤྱོད་རྒྱུ་དང་དང་ཚང་གུ་གཞི་རྟེན་མི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ལྷན་བཅོས་དང་ གཤེན་བཅོས་ལྷེ་བའི་ ལམ་སྟོན་དང་ འབྲུག་ལུ་
སྤྱོད་རྒྱུ་ལས་སྡེ་གི་གནས་ཚུན་ཡིག་ཆ་ཅིག་ དཔར་བསྐྱེད་འབད་ཡོད། དེ་ཡང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལུ་ དབྱེ་ཞིབ་ ལག་ལེན་
འཐབ་མི་ལུ་གཞི་རྟེན་ཏེ་དཔར་བསྐྱེད་འབད་ཡི།

3. དཀའ་ངལ།

1. ལྷང་ཚད་མེད་པའི་འཆར་དབུལ།

ལས་དོན་གར་འཛིན་ལུ་ འཆར་དབུལ་ལང་མ་དགོས་ཡིན། ལྷ་ཞིབ་དང་ སྤྱི་ལོ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ དེ་ལས་ འཕྲུལ་ཆ་ རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་གི་དོན་ལུ་ འཆར་དབུལ་ལང་མ་མེད་མི་དེ་ ཚ་གྲུང་ཅན་གྱི་གཞི་ལུ་གྲུར་ཡོད་པ་ལས་ དབུལ་ཕྱིས་ལྷན་ ལག་ལུ་ ལུ་བ་འབད་ཡོད། དཀའ་ངལ་འདི་ལུ་ རྒྱུ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ ཐབས་ གཞི་གྲུ་གཞིར་བརྟེན་པའི་ མ་དབུལ་བགོ་བཟུམ་ཐོག་ལས་ རྫོང་ལག་དང་རྫོང་འོག་རྒྱུ་ལུ་ འཆར་དབུལ་སྦྱོད་མི་དེ་ གིས་ཡང་ དཀའ་ངལ་ཐོན་ཏེ་ཡོད། ཐབས་གཞི་དང་འབྲེལ་ཕྱང་ རྫོང་ལག་དང་རྫོང་འོག་ གནས་རིམ་ལེགས་ཤོམ་ ཡོད་མི་རྒྱུ་ལུ་ གོང་འཕེལ་མ་ཐལ་བའི་རྫོང་ལག་རྒྱུ་དང་ཕྱུད་པ་ད་ འཆར་དབུལ་ཡང་མང་མོ་ཐོན་ཡིན་པས།

དེ་བརྩམ་གནས་སྤངས་ནང་ལུ་ མི་སེར་རྒྱུ་གིས་ ཁོང་རའི་དགོས་མཁོ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ལས་རིམ་རྒྱུ་གི་ གཙོ་རིམ་ བཀོད་དགོ། འདི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་ལས་དོན་རྒྱུ་ རྫོང་གཏང་དགོས་ཐོན་མ་ཡིན་པས། འཁོར་ལམ་ དང་ རྫོང་གཏེ་ གསོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་རྒྱུ་མེད་པའི་ རྫོང་འོག་རྒྱུ་གིས་ མ་དབུལ་བགོ་བཟུམ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ལས་དོན་ རྒྱུ་གི་ གཙོ་རིམ་སྒྲིག་དགོ་པས། པདྨ་དགའ་ཚལ་རྫོང་ལག་གི་ མཐའ་བཟུང་གཡུས་ཚན་ མི་གྲུ་རི་ཟེར་ས་ལུ་ གཞི་ རིམ་སྒྲིག་ཁང་ཅིག་ དགོས་མཁོ་ངེས་བདེན་ཡོད་རུང་ ཐབས་གཞི་ལུ་གཞིར་བརྟེན་པའི་ མ་དབུལ་བགོ་བཟུམ་ལུ་ བརྟེན་ཏེ་ རྫོང་ལག་གིས་ གཞི་རིམ་སྒྲིག་ཁང་བརྒྱབ་ནི་དེ་ བཀོག་བཞག་ལུ་ འདི་བརྩམ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ འབྲེལ་ཏེ་ གྱི་གཞི་རྒྱུ་ གཞོན་ཏེ་འོང་ནི་བརྩམ་ཅིག་འདུག།

འདི་དང་འབྲེལ་སྦྱེ་ རྫོང་ལག་གི་གནས་རིམ་ནང་ མི་སེར་རྒྱུ་ལུ་ གཞི་རིམ་སྒྲིག་ཁང་དང་ རྫོང་གཡུས་འབྲུང་རྒྱུ་ བཟུམ་སྦྱེལ་བའོ་བསྐྱུར་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བའི་ གསར་སྐྱབ་མ་དབུལ་གྱི་ འཆར་དབུལ་ལུ་ མཐོ་ཚད་བཀའ་ཡོད་མི་ལུ་ བརྟེན་ཏེ་ དཀའ་ངལ་ཐོན་ཏེ་ཡོད། དེ་བརྩམ་སྦྱེ་ མགར་ས་རྫོང་ལག་གིས་གནས་ ལུང་ན་ན་ ཡང་ན་ ཐིམ་ཕུག་

རྫོང་ཁག་གི་ས་གནས་ གནམ་སེལ་གླིང་ལུ་ གཞི་རིམ་སྒྲུབ་ཁང་ བཟོ་བསྐྱུན་འབད་རུང་མ་འབད་རུང་ འཆར་
དབུལ་སྒྲོད་དེ་ཨིན་པས། འདི་འབད་མཉམས་ མི་སེར་ཚུ་གིས་ གནས་གོང་ཚུང་ཀྱང་ ཡུན་བརྟན་མེད་པའི་ལས་
འགུལ་ཚུ་གི་ གནམ་ཁ་བརྒྱབ་ཨིན་པས།

2. རྒྱ་རིག་ལྡན་པའི་ལས་གཏོགས་གིས་ མ་ལང་པའི་དཀའ་ངལ།

མི་སྒྲོབས་དང་ ཟུང་འཚོ་ ཅན་གཏོགས་ དེ་ལས་ གསོ་བའི་ལས་གཏོགས་གཞན་གྱིས་ མ་ལང་པའི་དཀའ་ངལ་དེ་
ཐོན་མ་ཐོན་སར་ཡོད་པ་ཨིན། དཀའ་ངལ་འདི་སེལ་ཐབས་ལུ་ གོང་ལས་ལྷོད་བཟུམ་ དུས་ཟུང་དང་དུས་རིང་གི་
ཐབས་ལམ་ཚུ་ འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཡོད། ཟུང་འཚོ་ཚུ་གི་ གཏོགས་ནང་འཇུལ་ལྷགས་ཀྱི་སྡེ་རིམ་དེ་ ཏེ་མའི་སྡེ་རིམ་ལམ་
ལྷགས་ནང་འབད་བཅིན་ སྡེ་རིམ་ ༥ པ་ནང་ཨིན། དེ་ཡང་ སྡེ་རིམ་ ༤ པ་ནང་ མར་ཕབ་འབད་མ་ཚང་
ད་རེས་ ཡང་བསྐྱར་མར་ཕབ་འབད་དེ་ སྡེ་རིམ་ ༦ པ་ནང་བསྐྱོ་བཞག་འབད་མ་ཨིན། འདི་ཡང་ ཟུང་འཚོ་ཚུ་གི་
སེམས་ལྷགས་ལུ་གཞོན་པ་བྱུང་སྟེ་ཡོད།

ཞི་གཏོགས་གོ་གནས་ལམ་ལྷགས་དེ་ཡང་ གསོ་བའི་ལས་གཏོགས་མང་ཤོས་ཅིག་གིས་ སེམས་ལྷགས་ལུ་ གཞོན་པའི་
གཞི་སྡེ་ སྒྲབ་ཨིན་པས། ཅན་གཏོགས་ ཇི་ཨིན་ཨིན་དེ་ཅན་པའི་གསོ་སྐྱོང་གི་དོན་ལུ་ གལ་གནད་ཚེ་བྲགས་ཅིག་
ཨིན།འདི་འབད་མཉམ་ ཁོང་ལུ་ ཤེས་ཚད་ཡར་སེང་མ་འབད་བཅིན་ ཚོ་བེངས་གཅིག་ལུ་ གོ་གནས་ཡར་སེང་གཏོགས་
ལས་རྒལ་ཏེ་ མི་ཐོབ་ནི་ཨིན་པས། དེ་བཟུམ་མའི་ལས་གཏོགས་ གཏེ་ཅིག་ལུ་ ཤེས་ཚད་ཡར་སེང་གི་དོན་ལུ་ སྒོ་བ་
གཏེར་གོགས་རམ་ཐོག་ལས་ གོ་སྐབས་ཐོབ་ནི་སྟོ?

གསོ་བའི་ལྡན་ཁག་ནང་ལུ་ ད་རེས་ སྒྲན་བཅོས་འཕུལ་ཆ་ཚུ་ རྒྱུན་སྐྱོང་འཐབ་ནི་དང་ བཅོས་ཁ་བརྒྱབ་མི་ མཁས་
མཚོ་གཞན་པའི་ དཀའ་ངལ་ཡང་ཡོད། གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་གསར་པ་ རོ་སྒྲོད་འབད་མི་ འཇིགས་མེད་དོ་རྗེ་དབང་
ཕུག་གཙོ་བོ་སྡེ་སྒྲན་ཁང་གསར་པ་གི་ ཨོམ་གི་བརྟག་དཔྱད་འཕུལ་ཆ་ལ་སོགས་པ་ཚུ་གི་དོན་ལས་ གལ་སྲིད་འཕུལ་

ཚལ་ སྐྱོན་ལུགས་པ་ཅིན་ བཅོས་ཁ་བརྒྱབ་མི་ ལྷན་རིག་ལྡན་པའི་མི་ངོམ་ཚུ་དགོཔ་ཡོད། མཁམ་མཚོག་ཚུ་ ཕྱི་
ལས་ལེན་པ་ད་ གཞུང་ལུ་ དདུལ་གྱི་སྐྱོད་སྐྱོང་སློམ་ར་ སྔགས་ཡིན།

3. བློ་དང་ བློ་རིགས་ལྱབ་སྐྱེལ་གྱི་ དཀའ་ངལ་གཉིས་ལྡབས།

འཚོ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ ལྱབ་སྐྱེལ་མ་འགྲོམི་བློ་རིགས་ གྱུར་མ་ནད་ དང་ ལྷ་ཕྱགས་ནད་ ཚང་དང་འབྲེལ་བའི་
བློ་རིགས་ མཚེན་པའི་ནད་ ལ་སོགས་པ་ཚུ་ ཡར་སེང་ཅན་འབད་ར་ཐོན་ཏེ་ཡོད། དེ་ལུ་ ཨེཙ་ཨའི་མི་/ཨའི་སི་
དང་ རྒྱལ་ལྷན་ལྷན་ ལྷན་དང་ དེ་ལས་ གཞན་ཡང་ མངོན་གསལ་མེད་པའི་ རང་བཞིན་རྒྱུན་ལྷན་ལུ་
བརྟེན་པའི་ ཉེན་ལ་ཚུ་གིས་ གསོ་བའི་ལྷན་ལག་ལུ་ ཚད་མེད་པའི་ཚ་གྲུང་བཀའ་ལཱ་ཡིན། སེམས་ཁམས་ལུ་བརྟེན་
པའི་བློ་རིགས་གྱི་ དཀའ་ངལ་ཚུ་ཡང་ རོ་འབྲེན་ཅན་གྱི་གཞི་ལུ་གྱུར་ཏེ་ཡོད།

༤. ལུག་བརྟན།

འབྲུག་མི་ཚུ་ལུ་ གཞི་རིམ་ལས་གཙོ་རིམ་ཚུན་ལུ་ སྐྱོན་བཅོས་ཚུ་ རིན་མེད་སྤོང་མར་བྱེན་མ་ཡིན། འབྲུག་གི་རྩ་
ཁྲིམས་ཚེན་མོའི་ རྩ་ཚན་ ༩ པའི་དགོངས་དོན་ ༢༡ པ་ གཞུང་གི་གཞི་རྩ་ནང་ལུ་ གཞུང་གིས་ མི་མང་ལུ་
གཞི་རིམ་གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ དེང་སང་དང་ བློ་རིག་སྐྱོན་བཅོས་གཉིས་ཚུ་རི་སྐོ་ལས་ རིན་མེད་སྤོང་མར་
བྱེན་དགོ་ཟེར་བཀོད་དེ་ཡོད། གོང་ཚད་ཡར་འཕར་ཅན་གྱི་ གནས་སྐབས་འདི་ནང་ལུ་ འདི་ཡང་ གཞུང་གི་ དཀའ་
ངལ་སློམ་ཤོས་ཅིག་ལུ་གྱུར་ཏེ་ཡོད་པ་ཡིན།

དེ་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་ གསོ་བའི་ཞབས་ཏོག་གི་གནས་གོང་དེ་ དདུལ་གྲུལ་ཐེར་འབྲུམ་གྱི་ འཛེགས་པ་གིས་མ་
ཚད་ ཕྱི་རྒྱལ་ལུ་སྐྱོན་བཅོས་གྱི་ཟད་འགོ་ལུ་ཡང་ ཡར་སེང་ཐོན་མ་ཡིན། ཕྱི་སའོ་ ༢༠༠༤-༢༠༠༩ བཅའ་ གཙོ་
བསྟེན་གྱི་དོན་ལུ་རྒྱུང་མ་ཅིག་ དདུལ་གྲུལ་སའལ་ ༤༤.༥༢༠ ཟད་འགོ་བཏང་དགོཔ་ཐོན་ཡོད། ཕྱི་སའོ་དེ་ནང་ར་
བློ་རིག་སྐྱོན་ཚུ་གྱི་དོན་ལུ་ ཟད་འགོ་ དདུལ་གྲུལ་སའལ་ ༡༢.༦༤༩ སོང་ལུག། ཟད་འགོ་དེ་ཚུ་ ལལ་དོག་ཚབ་

བརྩུགས་མི་དང་ ཀེན་སར་གྱི་ནད་པ་ དེ་ལས་ དེ་དང་འབྲ་བའི་ནད་པ་གཞན་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ དམིགས་བསལ་གྱི་
སྐྱོན་ཉེ་སྐྱབ་གྱི་ཟད་འགོ་ཡིན།

དེ་ལ་ལུ་ གསོ་བའི་གཞི་རྟེན་མཁོ་ཆས་ རྒྱུན་སྐྱོད་འཐབ་ནི་དང་ བཤེན་ལས་ཡང་ ལུང་ཚུགས་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་
གཙོ་བསྟེན་སྐྱོན་ཁང་ འཕུལ་རིག་ལེགས་མོས་ཡོད་མི་ཚུ་གི་ རྒྱུན་སྐྱོད་ཚུ་ལུ་བརྟེན་ཉེ་ གསོ་བའི་ཟད་འགོ་ལུ་ ཡར་
སེང་ཐོན་མ་ཡིན།